

شماره

۳۱

سال هشتم

مهر ۸۵ شمسی

تیشری ۵۷۶۷ عبری

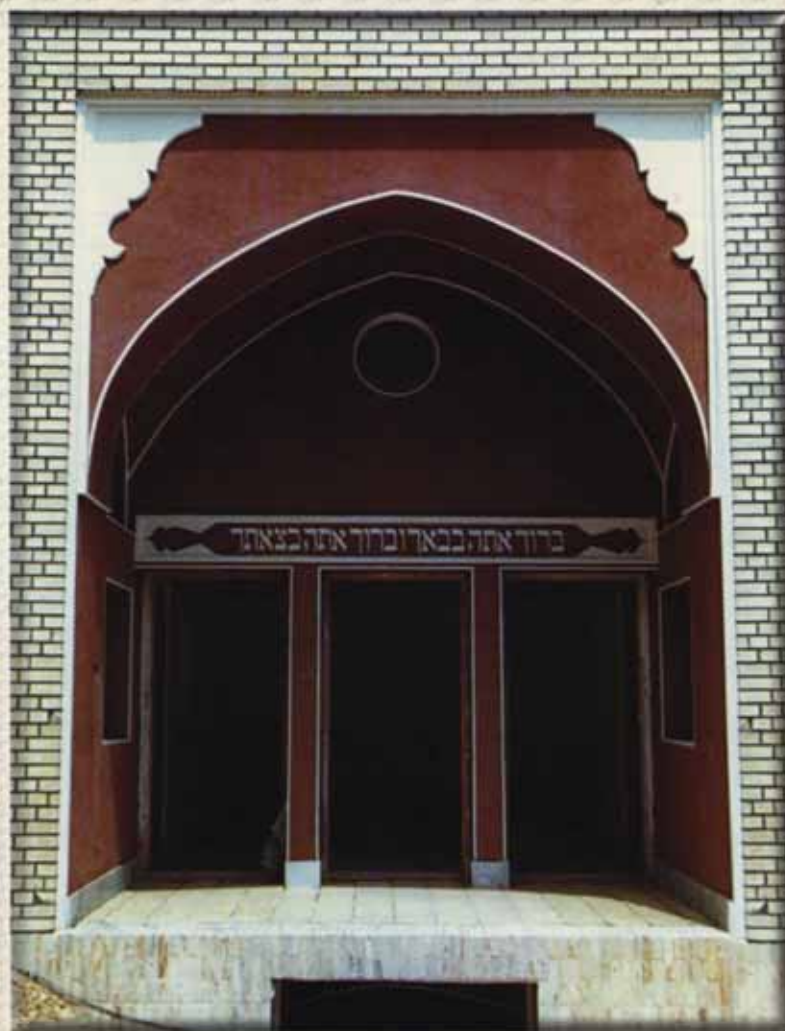
سپتامبر ۲۰۰۶ میلادی

אֶפְקוֹ
בִּינָה

אֶפְקוֹ בִּינָה

רוש השאנה ۵۷۶۷

הרב משה הלוי ז"ל

בازسازی زیارتگاه ملا משה הלوی (کاشان)

بیاری خداوند و با کمک جامعه کلیمیان و شهرداری محترم کاشان به پایان رسید

בה אֶפְתָּח פִּינָה

فرهنگی - اجتماعی - خبری
ارگان انجمن کلیمیان تهران

سال هشتم - شماره ۳۱

مهر ۱۳۸۵ شمسی
تیشری ۵۷۶۷ عبری
سپتامبر ۲۰۰۶ میلادی

مدیر مسئول و سردبیر:
هارون یشایایی

هیئت تحریریه:

دکتر یونس حمای لاله‌زار - رحمن دلرحیم
سیما مقتدر - آلبرت شادپور - سارا حی
ماهیار کهن‌باش - شرکان انورزاده -
لیورا سعید - بیژن آصف - الهام مؤدب -
مریم حناسابزاده - فرهاد روحانی -
مرجان ابراهیمی - امور هماهنگی هیئت
تحریریه: لنا دانیالی
و مسئولان نهادهای انجمن

امور اداری - امور داخلی - امور مالی و
اشتراک - حروفچینی و صفحه‌آرایی:

نسترن جاذب

امور اجرایی: نوید هارون‌شیل
پشتیبانی رایانه‌ای و اینترنت:

مرکز کامپیوتر انجمن کلیمیان تهران
الهام آبائی

اسکن عکس‌های داخل مجله:

نسترن جاذب

طراحی جلد: یهنام هرمان مقدم

عکس‌ها: داوود گوهریان - لئون رفوا

لیتوگرافی و چاپ: مکابی گرافیک

نشانی نشریه: تهران

خیابان شیخ‌هادی - شماره ۳۸۵

طبقه سوم کد پستی ۱۱۳۹۷-۳۳۳۱۷

تلفن: ۶۷۰۲۵۵۶ - نمابر: ۶۷۱۶۴۲۹

نشانی الکترونیکی:

bina@iranjewish.com

پایگاه اینترنتی:

www.iranjewish.com

♦ نشریه در ویرایش و کوتاه کردن مطالب آزاد است.

♦ نقل مطالب از نشریه با ذکر منبع و نویسنده
بلامانع است.

بینا - תבנית - در عبری به معنای

آگاهی و بصیرت است

• سرمقاله: رفیق عشق چه غم دارد از فراز و نشیب / هارون یشایایی ۲/

• سلیחות ۵/

• اخبار و رویدادهای کلیمیان ایران ۶/

• تبریک سال نو ۱۴/

• طرح ارزش‌های مشترک ادیان در موسسه گفتگوی ادیان ۱۵/

• عمر جهان (بخش دوم) ۱۶/

• روزهای مهم در زندگی یهودیان: روش‌هشانا - یوم کیپور / رحمن دلرحیم ۲۰/

• یهودیان افغانستان / مترجم: لیورا سعید ۲۱/

• موعودباوری در دین یهود ۲۴/

• بررسی اسناد تاریخی مربوط به هولوکاست ۲۷/

• حقوق نبی (ع) ۲۸/

• شور و سماع و سبقه مذهبی آن نزد ادیان سامی / لنا دانیالی ۳۰/

• نقش یهودیان در هنر و اقتصاد فرش ایران / برگردان: ثریا پاستور ۳۲/

• معرفی کتاب: یهودیت - بررسی تاریخی ۳۵/

• معرفی کتاب: برخورد فرهنگ‌ها مسیحیان، مسلمانان و یهودیان در عصر اکتشاف ۳۷/

• معرفی کتاب: انتشار کتاب تاریخ یهودیان روسیه - تاجگذاری استر ۳۷/

• ایرانیان یهودی در آمریکا و هنر سینما / ترجمه: مرجان ابراهیمی ۳۸/

• مشاوره روان‌شناسی / مریم حناسابزاده ۴۰/

• معرفی یک جوان کوشا و موفق: انوشیروان روزرخ ۴۲/

• بخش کودک / سارا حی ۴۳/

• بخش شعر ۴۴/

• عبری بیاموزیم / رحمن دلرحیم ۴۶/

• طرح روی جلد: رومیزی مخصوص مراسم روز مقدس شنبه اصفهان

قرن ۱۹ میلادی با عباراتی از تلمود

تقاضای اشتراک نشریه افق بینا

نام / موسسه:
آدرس دقیق پستی:
کد پستی:
تلفن: شماره فیش پرداختی:

برای اشتراک ۶ شماره مبلغ ۳۰۰۰۰ ریال را به حساب جاری شماره ۲۴۸۹ بانک ملی - شعبه ملک (شیخ‌هادی) کد ۴۵۶ به نام «انجمن کلیمیان تهران» (قابل پرداخت در تمام شعب بانک ملی) واریز کرده و فیش بانکی را به همراه تقاضای اشتراک به نشانی: تهران - خیابان جمهوری اسلامی - خیابان شیخ‌هادی شماره ۳۸۵ - طبقه سوم - کد پستی ۱۱۳۹۷-۳۳۳۱۷ ارسال نمایید.

צדיק באמונתו יחיה

رفیق عشق

چه غم دارد از فراز و نشیب

«اولین نعمتی که خدای بزرگ بر من ارزانی فرمود» بعد از محبت مادرم، عشق فراوان به مردم و زندگی کردن با آنها و تلاش به خاطر سربلندی و عزت و شرف و آسایش میهن عزیزم ایران و ملت بزرگوار آن و از جمله جامعه کلیمیان ایران بود.

هارون پشایی

و تاب انقلاب اسلامی ایران از سال‌های ۱۳۵۷ و بعد از آن هیچ حرکت و اقدام مفیدی در جهت همبستگی و تفاهم یهودیان ایران با سایر هموطنان و ایجاد ارتباط سالم بین ایرانیان یهودی و یهودیان مؤمن و متعهد جهان نبوده است که به نحوی در آن مشارکت نداشته باشم.

نویسنده اعتقاد داشته و دارد که ایران

مهمترین بستر پذیرش یهودیان و رشد و بالندگی دین و فرهنگ یهودی در قرون متمادی بوده است.

بعضی ممکن است بیان این مطلب را گزافه‌گویی بدانند، ولی نگاهی به تاریخ زندگی ملل و حضور یهودیان در بین ملت‌ها بعد از انقراض معبد اول و دوم تا امروز علی‌رغم بعضی ناملایمات و نابسامانی‌ها و تجاوز و تهدیدها که در مقاطع مختلف علیه یهودیان در ایران اتفاق افتاده است، هرگز یهودی‌کشی سازمان یافته، آن طور که در روسیه، لهستان، اسپانیا، آلمان و دیگر کشورهای اروپایی پیش آمد برای کلیمیان در معنی جغرافیای باستان و یا مرزهای کنونی ایران و فراتر از آن در قلمرو کشورهای اسلامی اتفاق نیافتاده است و انواع تحریکات و تحریف‌های گوناگون در مقاطع کوتاه تاریخ از جانب هرکس عنوان شده گذرا و بی‌اهمیت بوده و توده‌های ملت ایران هرگز آن را قبول نکرده‌اند.

گفتمی است که قبل از وقوع انقلاب اسلامی جوانان و فرهیختگان یهودی چون سایر هموطنان خود علیه ظلم و

انسان هر چه خود را به پایان راه نزدیک‌تر می‌بیند، شتاب گذر زمان را بیشتر حس می‌کند و آینده را کوتاه و با پرمعنی می‌داند و نگاه به گذشته و ارزیابی آنچه را در زندگی به دست آورده یا از دست داده است برایش اهمیت بیشتری پیدا می‌کند.

نویسنده این مختصر که اینک انجام بخشی از وظایف اجتماعی خود را پایان یافته می‌داند و با توجه به این که هرگز درصدد خودنمایی و کسب محبوبیت و جلب افکار عمومی از طریق توضیح و بیان کارهای انجام شده نبوده‌ام.

سرمقاله این شماره بینا را در واقع مطلبی برای خداحافظی در مقام ریاست هیئت مدیره انجمن کلیمیان تهران می‌دانم.

دلیل نوشتن مطلب این است که: خدای ناکرده تردید برای مدیران جدید و نسل جوان جامعه کلیمی پیش نیاید که از عمر گذشته خود احساس پشیمانی می‌کنم، بلکه به عکس رضایت خاطر و افتخار من این است که صادقانه و پرتلاش خدمتگزار مردم بوده‌ام و اینک نیز با کسب تجارب و آگاهی بیشتر همچنان در خدمت ملت بزرگوار ایران و جامعه یهودی باقی خواهم ماند و تا پایان عمر به میثاق مقدس خود در پیوند با فرهنگ و تمدن گرانقدر ایرانی و عشق و علاقه توأم با فداکاری برای وطن عزیزم ایران، یهودیت پاک نبوی، ارزش‌ها و آئین و سنن آن و اهمیت تاریخ دیرپای زندگی کلیمیان ایران پای‌بند خواهم بود.

من در اندازه توانایی‌ها و داشته‌های خود از دوران نوجوانی تا امروز به فرهنگ و اعتقادات یهودیت وفادار بوده‌ام و در دفاع از صیانت، بقا، امنیت و اعتبار جامعه کلیمیان ایران خدماتی کرده‌ام که کم انصاف‌ترین همکیشانم آن را تصدیق می‌کنند، مخصوصاً در دوران پرتب

صهیونیسم و البته بستر مناسب فرهنگ ایرانی در پرورش اقوام و ادیان گوناگون در سرزمین ایران و درک مفهوم ایرانی بودن فراتر از مسلمان شیعه، سنی، مسیحی، یهودی، زرتشتی و کرد، ترک، لر، بلوچ، عرب و ترکمن و غیره از جانب ایرانیان موجب بقاء و ادامه حیات ملت کهنسال ایران و زندگی مشترک تفاهم‌آمیز بین اقوام و ادیان ایرانی بوده و هست.

واقعیت این است که مدیریت جامعه کلیمیان ایران در سال‌های بعد از پیروزی انقلاب اسلامی شرایطی بسیار دشوار، پر تنش و التهاب‌آور را سپری کرده است.

از یک طرف جریان صهیونیسم سیاسی که در تضاد سیاسی آشکار با جمهوری اسلامی ایران بوده و هست وجود جامعه کلیمی ایران را برنمی‌تابید و با ایجاد امکانات مهاجرت مخصوصاً به آمریکا که جاذبه بیشتری داشته و دارد و بروز محیط ترس و بی‌اعتمادی در میان یهودیان سعی در فروپاشی جامعه کلیمی ایران داشته، همان‌طور که در عراق، مصر، یمن، الجزایر و سوریه و لبنان، تونس و مراکش این پروژه را تقریباً با موفقیت به انجام رساند و یهودیان این کشورها را به اسرائیل یا آمریکا کوچاند در نظر داشته و دارد، کوچاندن یهودیان و سایر اقلیت‌های دینی را به عنوان نقطه ضعف جمهوری اسلامی ایران مخصوصاً در مقوله حقوق بشر قلمداد نموده و اجرای آن را موفقیت خود بدانند.

برای اجرای این نقشه در مورد هر فرد یهودی مخالف، مغرضانه و ناروا و بی‌دلیل به باد ناسزا می‌گرفتند و هنوز هم گوشه و کنار این صداها شنیده می‌شود، تهمت زدن، تکفیر، ارتداد، اخراج از جامعه یهود و هزار ناروای دیگر مخصوصاً در مورد نویسنده این مقاله که در جریان انقلاب به عنوان رئیس جامعه روشنفکران یهودی ایران و پس از آن به عنوان رئیس هیئت مدیره انجمن کلیمیان نقش مؤثر در افشای صهیونیست‌های سیاسی و بی‌مسئولیت و مداخله‌گر داشته‌ام کار روزانه و خستگی‌ناپذیر بلندگوهای آنها بوده و هست و این کلام مکرر را که حساب منافع و اقدامات صرفاً سیاسی خود را از حساب جامعه یهود جدا سازید را کفر مطلق می‌دانستند و به جز تحسین اقدامات و هم‌صدایی با هر نوع بی‌عدالتی و تجاوز موضع‌گیری دیگری را از

بیدادگری در نظام شاهی مبارزه کرده و زندان و تبعید و اعدام را به عنوان بهای دلبستگی خود به سرنوشت ملت ایران تحمل نموده‌اند و در جریان انقلاب اسلامی و در مرحله استقرار نظام جمهوری اسلامی ایران و دوران جنگ تحمیلی جامعه کلیمیان حضور فعال و به لحاظ ارزش‌ها، کیفیتی مؤثر داشته‌اند. **بی‌توقع هیچ‌گونه پاداشی به جز رضای حق و محبت ملت بزرگوار ایران.**

البته همه چیز به دلخواه جامعه کلیمیان و یا مسئولین جمهوری اسلامی ایران جریان نداشته بلکه بحران‌هایی پیش آمده که بعضی در وقوع هر انقلابی طبیعی و برخی دیگر سلیقه‌ای و تحریک‌آمیز و از طرف عده‌ای محدود سازماندهی و تبلیغ شده که با هوشیاری مسئولین نظام و تحمل و بردباری جامعه کلیمیان بحمدالله از سر گذشته و زندگی روال عادی خود را طی کرده است.

عوامل بسیاری که بخش عمده آن به تحریکاتی که از خارج کشور می‌شد و می‌شود مربوط است، موجب شد تا جمعیت ۶۵ هزار نفری کلیمیان ایران در سال ۱۳۵۵ به جمعیت حدود بیست هزار نفر در سال ۱۳۸۵ تبدیل گردد.

البته اقدام به مهاجرت مخصوص جامعه کلیمیان ایران نبود، هم‌اکنون بیش از ۳/۵ میلیون ایرانی مهاجر در نقاط مختلف جهان زندگی می‌کنند ولی آن چه اهمیت فراوان و نیاز به تحقیق و مطالعه دقیق جامعه‌شناسانه دارد این که تعداد یهودیانی که در طی سال‌های ذکر شده اقدام به مهاجرت کرده‌اند به نسبت جمعیت از سایر اقلیت‌های دینی ساکن ایران به مراتب کمتر بوده است.

پیوندهای محکم تاریخی بین یهودیان و ایرانیان از عصر باستان تاکنون، اشتراک در امور اعتقادی و فقه، زبان مشترک یهودیان با سایر هموطنان، انجام فرایض دینی و قرائت تورات و نمازهای روزانه به زبان عبری، وجود مقابر انبیای یهود در ایران و از لحاظ بروز تنش و واکنش‌های لازم به دلایل شرایط خاص در زمان ما یعنی در سال‌های انقلاب و استقرار جمهوری اسلامی ایران مهمترین عامل مدیریت جامعه کلیمیان ایران مخصوصاً انجمن کلیمیان تهران بوده و در ایجاد ارتباط با مسئولین دولتی و نهادهای مردمی و رفع مشکلات نقش اساسی داشته است، خط مشی هوشیارانه امام راحل (ره) در جدایی یهودیت و

هیچکس مخصوصاً اگر یهودی باشد نمی‌پذیرفتند و نمی‌پذیرند.

از طرف دیگر، انقلاب اسلامی چون سیلی خروشان خار و خاشاکی همراه خود داشت و دارد. گروهی اندک گاه با عنوان ایرانی خالص بودن و گاهی به عنوان مسلمانان دو آتشه تازه از راه رسیده چون خار و خاشاکی که بر سطح دریای توفنده ملت ایران در حرکت باشد خودنمایی می‌کردند و یهودیان ایران و مسئولین جامعه کلیمی علی‌الخصوص نویسندگان این مطلب، را با انواع تهمت‌ها و کنایه‌ها و با بیان نقطه نظرات پوسیده و بی‌اعتبار، و با گفتارها و اقدامات خود سعی در آشفته کردن مناسبات جامعه کلیمی ایران با سایر هموطنان نموده در واقع تلاش برای ایجاد نفاق و نابرداری بین ایرانیان می‌نمایند و میراث گرانبهای فرهنگ ایرانی - اسلامی را قربانی تمایلات تنگ‌نظرانه خود می‌سازند که بی‌تردید موفق نشده و نخواهند شد.

اما همه این جریانات و ناملایمات در اراده جامعه کلیمی ایرانی خللی وارد نیاورد و بخش عمده آنها زندگی با سایر هموطنان خود را، به پناه بردن به آستانه دیگران ترجیح دادند و جامعه کلیمیان ایران با جمعیت اندک خود امروزه یکی از متشکل‌ترین و معتقدترین جوامع یهودی در جهان می‌باشد. باید توجه داشت که جمعیت یهودیان، به جز چند کشور، عموماً کمتر از جمعیت یهودیان ایران است، در ترسیم موقعیت کنونی لازم به یادآوری است نماینده کلیمیان ایران در مجلس شورای اسلامی حقوقی همچون سایر نمایندگان دارد. در ایران کنیساها دایر، مدارس اختصاصی یهودیان و مهدکودک‌های موجود، سازمان‌های جوانان و بانوان یهودی فعال، سرای سالمندان یهودی و سایر نهادهای در تهران و شهرستان‌ها به کار خود ادامه می‌دهند، امور شرعی کشور و اداره گورستان‌ها روال معمول خود را دارد و نهادهای دولتی از کمک به نیازهای مربوط به جامعه کلیمی دریغ نمی‌نمایند.

بیمارستان دکتر سپیر یک واحد خدماتی خیریه منحصر به فرد است که با بودجه انجمن کلیمیان و کمک کلیمیان خیرخواه در جنوبی‌ترین منطقه تهران به هموطنان مسلمان خود خدمت می‌کنند و همواره مورد تأیید و تشویق هموطنان ما و مسئولین نظام جمهوری اسلامی ایران بوده است.

هیئت مدیره انجمن کلیمیان تهران و سایر مسئولین جامعه در این سال‌ها سعی کرده‌ایم به یهودیان و مردم جهان نشان دهیم که جامعه کلیمیان ایران در یک جزیره دورافتاده در انزوا زندگی نمی‌کنند و با ایجاد رابطه با نهادهای سالم و متعهد یهودی در کشورهای مختلف این اندیشه باطل را که یهودیان در ایران تحت فشار زندگی کرده و به گروگان گرفته شده‌اند را نقش بر آب کرده‌ایم.

در این مختصر گزارش کارهای انجام شده به وسیله هیئت مدیره انجمن کلیمیان تهران مقدور نمی‌باشد. امیدواریم در شماره آینده افق‌بینا گزارش کامل و مفصل و مصور از فعالیت‌های هیئت مدیره و افراد کمیته‌های مختلف و کارکنان دبیرخانه انجمن کلیمیان و سایر نهادها وابسته به اطلاع خوانندگان عزیز برسانیم.

لازم است به عنوان رئیس هیئت مدیره قبلی انجمن کلیمیان صادقانه اعتراف و اعلام کنم که اگر همکاری و تلاش مؤثر اعضای هیئت مدیره انجمن کلیمیان تهران و کارکنان آن و مسئولین نهادها مختلف و فعالین و مسئولین کنیسا و حمایت بی‌دریغ جامعه کلیمیان ایران و صفا و صمیمیت ملت عزیز ایران نبود هیچ اقدام مفیدی به نتیجه نمی‌رسد.

تلاش من در این سال‌ها انعکاس واقعیت زندگی مردم و یهودیان در ایران برای مردم جهان بوده و همه استعداد و قابلیت‌های خود را به لحاظ معنوی و مادی در این راه به کار برده‌ام و از خداوند می‌خواهم که عشق و علاقه مرا به سرزمین و ملت ایران و اعتقاد مرا به عنوان یک یهودی راستین همچنان مستدام بدارد و سهم من از این زندگی پر تلاش و ثمربخش با دیگران و تلاش طاقت‌فرسا برای خدمت به مردم فقط یک ... یادش به خیر خواهد بود!

سلیحوت سلیחות

مناجات شبانه و عرفانی یهودیان

دیگر درخواست بخشایش، رحمت، صلح و سلامتی و وفور نعمت برای همه مردم جهان می‌گردد. تعدادی از اشعار سلیحوت از مضمون عرفانی خاصی برخوردارند و بهتر می‌دانیم به قطعاتی از مناجات‌های سلیحوت که به فارسی نیز ترجمه شده است بپردازیم.

«ای خفته تا به کی مدهوشی، برخیز و هوا و هوس را که خصوصیت انسان است به کنار بگذار و در مسیر الهی راه بپیمایم و آفریدگار ابدی را همچون کواکب درخشان پرستش نما.

مسکینانی که اصلشان از خاک، و عقلشان از نور افلاک است، می‌دانند که فرق انسان با حیوان در قدرت بیان، هنر و خلاقیت و قدرت درک اوست و برای دیدن شکوه الهی هر دو چشم ظاهرین و باطنی لازم است و روح ایشان (انسان) از مبداء الهی بر می‌خیزد که سرچشمه خیر و عدل است. آری ای بنی‌آدم تو بدین ترتیب می‌توانی آفریدگار خود را بیابی. چرا در خواب فرو رفته‌ای برخیز و پروردگار را عبادت نما».

«بر پای خود بایست و با جدیت به گناهان خود اعتراف نما و با سری افکنده از شرمساری از خدای ازل برای گناهان خود استغفار کن... خداوند! عدالت از آن تو است و ما شرمنده درگاهت می‌باشیم، چطور می‌توانیم عذر و بهانه آوریم تا خود را تبرئه کنیم. چاره چیست به جز آن که راه را بیابیم و به سوی تو بازگردیم. زیرا دست پربرکت تو همواره برای هر انسان توبه‌کننده گسترده است...» ■

گرچه برای انجام مراسم سلیحوت دعا‌های مخصوص براساس خصلت‌های سیزده‌گانه خداوند که در تورات ذکر شده است از دوران تنائیم وجود داشته است (اوائیل میلاد مسیح)

اما براساس قراین موجود ترتیب اجرای دعاها به شکل فعلی از قرن نهم میلادی به وجود آمده و طی قرون، اشعار مذهبی «پی‌یوت» و دعا‌های گوناگون به آن افزوده شده است.

مضمون اصلی کلیه ادعیه سلیحوت بر این اساس است که فرد در حضور خداوند به گناهان خود اعتراف می‌کند و طلب توبه و آمرزش می‌نماید و تداوم این شب‌های ندبه و دعا تا روز کیپور است که انسان در برابر دادگاه عدل الهی قرار می‌گیرد و در آن روز است که قضاوت درباره زندگی و مرگ او به پایان می‌رسد و در پایان این روز است که خداوند براساس دفتر اعمال هر فرد و خوب و بد عمل شخص سرنوشت او را رقم می‌زند و تعیین می‌کند که «چه کسی بمیرد و چه کسی زنده بماند و چه کسی رستگار شود...؟» در واقع این چهل شبانه‌روز قبل از کیپور سنگ محک دوباره‌ایست که انسان به خود می‌زند و نشان می‌دهد که آیا قادر است خود را از بدی‌ها رها سازد و به تزکیه و تعلیم نفس خویش مشغول گردد و جالب این است که این مراسم در جمع اجرا می‌شود و به اعتبار ارزش‌های مذهبی در دین یهود، انسان از طریق شرکت در جمع قادر است خود را به خداوند نزدیک سازد و به همین دلیل اجرای بعضی مراسم فقط در جمع و یا لاقلاً با حضور ده نفر مرد (عساراه) امکان‌پذیر است سلیحوت نیز از همین ویژه‌گی برخوردار است فرد از طریق جمع می‌تواند به خدا نزدیک شود و دعا‌های سلیحوت نیز همه بر این اصل استوار است.

در میان اشعار مذهبی سلیحوت تعدادی از آنها فردی است و در پاره‌ای دیگر درخواست بخشایش برای جمع است و بالاخره در پاره‌ای

سلیحوت اسم جمع از واژه «سلیحا» به معنی بخشایش و یا طلب بخشش است و این به مراسمی گفته می‌شود که یهودیان از روز اول ماه الول به مدت چهل شب تا روز کیپور (روزه بزرگ) برگزار می‌کنند.

سلیحوت نه فقط یک تکلیف مذهبی بلکه یک نیایش عارفانه با خداوند است مراسم سلیحوت شب هنگام آغاز می‌شود و به وقت سحر در موقع طلوع آفتاب با مناجات‌های عرفانی که عموماً از مزامیر داود و سلیمان تشکیل شده پایان می‌یابد و به دعای روزانه صبح (شحریت) متصل می‌گردد. «پی‌یوت‌ها» اشعار مذهبی سراسر شور و جذبه است و در مراسم سلیحوت خوانده می‌شود و خصوصاً در ایران این مناجات با نواهای عرفانی که عموماً متأثر از آهنگ‌های عرفانی مشرق زمین است خوانده می‌شود و مناجات کنندگان را به حالتی عاشقانه و عارفانه فرو می‌برد.

درباره علت برگزاری شب‌های سلیحوت علمای یهود این طور گفته‌اند:

از ابتدا الواح ده فرمان را خداوند به بنی‌اسرائیل اعطاء فرمود ولی به علت گرایش برخی از آنها به بت‌پرستی به وسیله حضرت موسی شکسته شد و بار دوم حضرت موسی به کوه سینا رفت و چهل شبانه روز دعا کرد و روزه گرفت و از خداوند طلب بخشایش برای بنی‌اسرائیل نمود و سپس چهل روز دیگر آن حضرت به کوه سینا رفت و دوباره به نماز و روزه مشغول شد و خداوند دعا و روزه موسی کلیم‌الله را قبول کرد و دو لوح ده فرمان را برای بار دوم به وسیله حضرت موسی به بنی‌اسرائیل اعطاء فرمود: این چهل روز سوم با اول ماه عبری الول آغاز می‌شود و در روز کیپور پایان می‌یابد.

این ایام که آن را سلیحوت می‌گویند از جذاب‌ترین مراسم مذهبی دین یهود است و یهودیان جهان آن را بسیار گرامی می‌دارند.

اخبار و رویدادهای کلیمیان ایران

همایش حمایت احزاب ایران از

نیایش صلح

مقاومت لبنان

همایش حمایت احزاب و تشکل‌های سیاسی جمهوری اسلامی ایران از مقاومت اسلامی لبنان و فلسطین روز سه‌شنبه دهم مرداد ماه سال جاری در مرکز همایش‌های بین‌المللی صدا و سیما برگزار شد.

در این همایش که بیش از ۲۰۰ حزب و تشکل سیاسی ایران به همراه شخصیت‌های برجسته داخلی و سفرای کشورهای خارجی در تهران و نمایندگان اقلیت‌های مذهبی حضور داشتند، جناب حاخام یوسف همدانی کهن رهبر دینی یهودیان ایران به همراه مهندس موریس معتمد نماینده کلیمیان در مجلس شورای اسلامی و دکتر یونس حمامی لاله‌زار کارشناس فرهنگی انجمن کلیمیان تهران نیز حضور پیدا کردند و ضمن بیانیه‌ای کشتار مردم بی‌گناه از جمله ساکنین روستای قانا در لبنان را محکوم کردند.

رضا کیانیان

در کتابخانه انجمن کلیمیان تهران

دوشنبه ۲۶ تیرماه سال جاری کتابخانه مرکزی انجمن کلیمیان

تهران محفل نشست رضا کیانیان و اعضای کتابخانه بود.

در این نشست که با حضور رضا کیانیان بازیگر توانا و هارون یشایایی رئیس انجمن کلیمیان تهران و تهیه کننده برخی از فیلم‌های کیانیان برگزار شد، کیانیان در گفتگویی صمیمانه از خودش، تجربیاتش و خاطراتش گفت. از خاطراتش با یشایایی گفت و گیمیا و این که بازی در این فیلم باعث شناخته شدن او

چهارشنبه ۲۹ شهریور سال جاری کانون ادیان، انجمن دفاع شهری نوین ایران به مناسبت سال روز جهانی صلح مراسم نیایشی با اهداف رفع تهدیدات، خشونت‌طلبی، تروریسم و جنگ و برقراری آرامش و صلاح با حضور نمایندگان ادیان برگزار کرد.

در این همایش هارون یشایایی رئیس هیئت مدیره انجمن کلیمیان تهران و مهران دانیال‌مفرد از پیش‌نمازان جامعه کلیمی تهران از جانب یهودیان ایران حضور داشتند.

براساس برنامه‌های اعلام شده، میردامادی دانشمند مسلمان و فرهیخته درباره صلح و ارزش آن در دین اسلام سخنرانی نمودند و پس از آن موبد فرامرزیان پیام صلح در دین زرتشت را و کلماتی از «اوستا» کتاب دینی زرتشتیان خواندند و هارون یشایایی سخنرانی خود را با کلمه شالوم آغاز کرد و تأکید نمود که در اعتقادات و سنت‌های یهودی ارتباط با کلمه شالوم یعنی صلح بین انسان‌ها برقرار می‌شود و این کلمه در تمام فرهنگ و دین یهود جاری است و در پایان نماینده کلیسای کاتولیک در ایران سخنرانی نمودند و پیام مسیحیت را پیام صلح اعلام کردند. در این مراسم گروه توانشی سرودهایی در مدح حضرت محمد و حضرت مهدی خواندند و گروه گر آرامنه سرودهایی به فارسی و ارمنی اجرا نمودند و در پایان مهران دانیال‌مفرد با صدا و آوایی دلنشین آیاتی از مزامیر داود را به زبان عبری قرائت کرد که مورد توجه و تحسین فراوان حضار قرار گرفت.

سپس روش‌های مقابله با هیجان‌های منفی راهبردهای کلی اداره اضطراب بررسی گردید. نکته برجسته این جلسات عنوان نمودن مسایل هر کدام از اعضاء در مورد نگرانی‌های خود و سپس به اشتراک گذاشتن تجربیات تمام اعضا روی مسئله مورد بررسی و در نهایت جمع‌بندی کارشناسانه روان‌شناسی در هر مرحله بود.

همچنین گروه به‌اندیشان در پاسخ به درخواست‌های مکرر، تکرار دوره ویژه آرام‌سازی ذهنی و عضلانی (ریلکسیشن) با ثبت‌نام اعضاء جدید را آغاز نموده است. در این دوره که به شکل کاملاً عملی و در سالن بدن‌سازی سرابندی تشکیل شده است فنون ریلکسیشن کاربردی با متود آست آموزش داده می‌شود. متود آست از روش‌های آکادمیک آموزش ریلکسیشن در دنیاست که به صورت علمی - آموزشی به شیوه‌های صحیح وضعیت بدنی، تنفس صحیح دیافراگمی و نهایتاً آرامش عضلانی و افزایش تمرکز ذهنی می‌پردازد.

اولین

دوره افتخار آفرینان موسی بن عمران

در اولین سال گشایش مرکز پیش‌دانشگاهی مجتمع آموزشی موسی بن عمران همه دانش‌پژوهان این مرکز موفق به قبولی در مراکز آموزش عالی کشور شدند که اسامی این عزیزان به شرح زیر است:

هومن اسحاق بخشی، بنهور الیاس‌زاده، عزیز برال، گابریل دانیالی، یاشار شمسیان، بهنام صلح‌جو، موریس کرندیان، فرید گرامی، امید گیلیاردیان، ژاکپ همایی، فرید یروشالمی امید است در سال‌های آینده نیز شاهد موفقیت بیش از پیش دانش‌آموزان و دانش‌پژوهان این مرکز باشیم.

نشاط تابستانی

در پایگاه‌های تابستانی

تابستان امسال کلاس‌های تابستانی در ۴ پایگاه: کنیسای ابریشمی، کنیسای یوسف‌آباد، کنیسای کورش و سازمان باغ‌صبا از یکشنبه ۴ تیر آغاز گردید.

کلاس‌های آموزشی شامل موازد ذیل بود:

- تدریس حروف عبری
- تدریس سیدور جهت خواندن تفیلاها

در سینمای ایران شد و از شروع کار بازیگری‌اش گفت که از پانزده سالگی‌اش عضو گروه حرفه‌ای تئاتر در مشهد شد و بعد از آن دانشگاه هنرهای زیبا و این که بازیگری را خیلی دوست داشته و دست به هر کاری از جمله بازی در تئاتر، طراحی صحنه، سناریونویسی و زده تا به دنیایی بازیگری راه پیدا کند و از کارهای اخیرش که بازی در سریالی برای شبکه ۲ است و فیلم‌هایی که امسال اکران می‌شوند از جمله الیزر و باغ فردوس و و در حال حاضر جزو بازیگران برجسته تاریخ سینمای ایران گفت.

این برنامه با تقدیر یشایی از کیانیان و بدرقه اعضای کتابخانه پایان یافت.

* این برنامه به کوشش ایرج عمرانی، لیندا لوی‌شوقی مسئولین کتابخانه، اجرای لئا دانیالی و هیئت امنا کتابخانه، به پا شده بود همچنین هیئت امنا قصد دارد تا هر سه‌شنبه در کتابخانه برنامه‌های متنوعی اجرا کند. به امید دیدار شما در کتابخانه مرکزی انجمن کلیمیان تهران.

اخبار گروه به‌اندیشان

کارگاه آموزشی اداره اضطراب، مبحث جدید گروه به‌اندیشان بار دیگر با استقبال شایان توجه علاقه‌مندان مواجه گردید. این دوره ۸ جلسه‌ای که با حضور ۱۵ نفر از زنان یهودی و با تدریس مریم حناس‌زاده (دکترای روان‌شناسی بالینی) تشکیل گردید، ماهیت اضطراب، سبب‌شناسی آن، مشکلات جسمی و روانی ناشی از اضطراب مورد بررسی و ارزیابی قرار گرفت و سپس تفکرات زیربنای اضطراب و نگرش‌های ناکارآمد مرتبط با دلهره و تشویش به بحث گذاشته شد.

و در مقطع دبیرستان

پایه اول نوشین حناساب، پریسا ستاره‌شناس، سمیرا آینه‌سازان، ندا آبگینه‌ساز، سپیده یوم‌طویبان، پگاه تنائیم، نیلوفر یعقوبی، آنزلا کاهن، مهسا عاقلیان این مقطع را با موفقیت به پایان رساندند و در پایه دوم گلرخ فارسی، سپیده حناساب و شیرین ابراهیم‌زاده، سه دانش‌آموز موفق کلاس بودند و در پایه سوم الناز الیاس‌زاده، سبا گرامی، هلیا منیرزاده، این مقطع را با موفقیت به پایان رساندند.

همچنین از دیگر افتخارات مجتمع آموزشی اتفاق در سال تحصیلی گذشته می‌توان به برگزیده شدن شادی میخائیلی دانش‌آموز سال اول دبیرستان در بیست و چهارمین جشنواره هنرهای آوایی در تیرماه ۸۵ تهران اشاره کرد. شادی میخائیلی در رشته هنری تمبک شرکت نموده و رتبه اول را در سطح منطقه کسب نموده است.

کمیته جوانان و فعالیت‌های اخیر:

تشکیل کلاس تئاتر: از روز چهارشنبه ۸ شهریور ماه کلاس آموزش تئاتر برای جوانان زیر نظر استاد مجرب تئاتر لقمان نظیری در ساختمان سرابندی تشکیل شد.
کلاس، همراه با آموزش فن مربوط و حرکات بدنی بود که یک اقدام زیربنایی از طرف کمیته جوانان برای گسترش هر چه

- کلاس‌های آمادگی پسران جهت برمی‌تصوا
- کلاس‌های انگلیسی و ورزش و فوتبال
- گردش‌های دسته‌جمعی
- فوق برنامه‌های تفریحی نیز به شرح زیر است:
- ۱- سینما استقلال برای تماشای فیلم زن بدلی.
- ۲- گلگشت پارک ساعی.
- ۳- سینما آفریقا برای تماشای فیلم آتش‌بس.
- ۴- گلگشت پارک قیطره.
- ۵- سینما شهرکشنگ تماشای فیلم شام عروسی.

استقبال کودکان و نوجوانان یهودی از کلاس‌های امسال فوق‌العاده و از قبل غیرقابل پیش‌بینی بود. به طوری که امسال در کنیسی ابریشمی بیش از ۱۰۰ نفر و در کنیسی یوسف‌آباد ۵۰ نفر، سازمان باغ‌صبا ۵۰ نفر و کنیسی کوروش ۲۵ نفر ثبت‌نام کردند که این تعداد در گردش‌ها نیز افزایش می‌یافت.. اما متأسفانه امسال برخلاف رسم هر سال جشن پایان سال در تالار محبان برگزار نشد.

با دانش‌آموزان موفق

مجتمع آموزشی اتفاق آشنا شوید

اعلام اسامی دانش‌آموزان موفق مجتمع آموزشی اتفاق در سال تحصیلی ۸۵-۸۴ نشان‌گر پیشرفت روزافزون علمی و تحصیلی محصلان این مجتمع است که به شرح ذیل می‌باشد:

در مقطع دبستان

کلیه دانش‌آموزان پایه‌های اول و دوم و سوم سال تحصیلی گذشته را به پایان رساندند و در پایه چهارم هستی فیروز طالع، مهسا گرامی، راحل الیاس‌زاده، رکسانا دانیال خیاط، شرلی شادمان، نازنین حکیم بابا، هستی امین، مونا احدوت با موفقیت این مقطع را به پایان رساندند و در پایه پنجم آنزل بته‌سازان، فرنز سنبلیان، شیرین بابائیان، سبا شببتای، پانته آ تنائیم، دلارام تیش‌بی، ساناز شاه کوهی این مقطع را با موفقیت به پایان رساندند.

و در مقطع راهنمایی

پایه اول بهناز فرهنگدیان، شارونا دریمانی، ملکا ال مریمیان، الناز هارونیان، یاسمین صدیقیم، غزل فرهنگدپور، ستاره درخشان این مقطع را به پایان رساندند و در پایه دوم سحر امجدیان، بهاره کدخدا، سحر اسحاقیان، نگار آبگینه‌ساز، مهتاب یوم‌طویبان، دلارام صفا، سارا ساسون یاشار این مقطع را به پایان رساندند و در پایه سوم نیلوفر خاکشور، یاسمین شادپور، مونیکا احدوت، آنتیا ریحانیان، الیزا رفوا، پانته آ براوریان، شرلی بابائیان، شقایق آبگینه‌ساز، آیدا رحمانی این مقطع را با موفقیت به پایان رساندند.

مسئول هماهنگی: پویا دانیالی

نایب هماهنگی: مونا عرب زاده

خزانه دار: سامان کاهن

منشی: آزاده بن ذکریانی

اعضای علی البدل: سپیده کی پور، شاهرخ شماشیان

و بازرس هیئت مدیره: دانیال ذریعانی

برنامه‌های عمومی اجرا شده این دوره از آغاز سال جدید به

شرح ذیل می باشد:

۸۵/۱/۱۷ سخنرانی با موضوع مدیریت فروش توسط نادر

دانیالی

۸۵/۲/۷ مسابقه

۸۵/۲/۱۴ بحث آزاد با موضوع آشپزی

۸۵/۲/۲۱ سخنرانی با موضوع ستارگان از تولد تا مرگ

توسط انوشیروان روزرخ

۸۵/۲/۲۸ تورکاشان و قمصر با حضور ۳۹ نفر از مخاطبان

سازمان

۸۵/۳/۴ کارگاه تیپ شناسی شخصیت (۹ تیپ شخصیتی)

توسط دکتر مکنونی استاد دانشگاه آزاد اسلامی

۸۵/۳/۱۸ رستال گیتار و کنسرت موسیقی به سرپرستی نادر

دانیالی

۸۵/۴/۲۹ سخنرانی با موضوع تاریخچه زبان عبری توسط

مهندس آرش آبایی

۸۵/۵/۵ مصاحبه با آقای رضا بنفشه خواه

۱۹ مرداد ماه مراسم بزرگداشت چهل و ششمین سالگرد

تأسیس سازمان شامل مصاحبه با افرادی از نسل های مختلف

سازمان، سارا حی، فرشید مرادیان، کاوه دانیالی و امید ماخانی

برگزار شد همچنین چهارشنبه ۲۲ شهریور مراسم با شکوهی به

همین مناسبت در محل تالار محبان برگزار گردید. شروع برنامه

ساعت ۲۱ با سرود جمهوری اسلامی ایران و سپس سخنرانی

نماینده هیئت مدیره دوره سی و نهم همراه بود. برنامه شامل

معرفی هیئت مدیره ها و مسئولین اسبق سازمان دانشجویان از

آغاز سال ۷۳ تا پایان سال ۸۴ بود که تندیس به رسم یادبود و

تقدیر و سپاس به ایشان تقدیم گردید. نمایش عکس های

سازمانی همراه با موسیقی زنده، اجرای هنرمندانه گروه کرال

سازمان دانشجویان و تقدیر ویژه از ریاست محترم انجمن

کلیمیان تهران، هارون یشایی از دیگر بخش های برنامه بود.

در این مراسم سعی شد تاریخچه ای از سازمان دانشجویان

یهود ایران بیان شود.

بیشتر این هنر در جامعه کلیمی می باشد که با توجه به تجربه ها و مهارت های بسیار ارزشمند لقمان نظیری برای شرکت کنندگان در کلاس آرزوی موفقیت و پیشرفت فراوان داریم.

همچنین گروه کوهنوردی کمیته جوانان به سرپرستی کاوه دانیالی در تاریخ ۱۳۸۵/۵/۱۷ برنامه صعود به غار رودافشان را داشتند که امیدواریم این برنامه ها برای صعود به قله های بالاتر نیز صورت بگیرد.

برنامه های خانه جوانان یهود تهران

خانه جوانان یهود تهران در نیمه اول سال ۱۳۸۵ فعالیت های خود را گسترش داده و با توجه به امتحانات آخر سال فعالیت اعضای هیئت مدیره نامحسوس تر بوده و با پایان سال تحصیلی فعالیت خانه جوانان افزایش چشم گیر داشته است و شرح کارهای انجام شده در این مدت:

۸۵/۲/۱۴ مسابقه جدول جدید سودوکو

۸۵/۲/۲۱ جشنواره غذا

۸۵/۲/۲۸ پخش فیلم سینمایی (هوادار)

۸۵/۲/۳۱ جشن شاد در تالار مجتمع کورش

۸۵/۴/۱ پخش فیلم سینمایی (تصادف)

۸۵/۴/۱۵ مسابقه فوتبال دستی توسط گروه نوجوانان

۸۵/۴/۲۹ برنامه جنبی سینما به صورت گروهی فیلم سینمایی

شام عروسی و بعد گردش

۸۵/۵/۵ نشستی با نویسنده روشن دل کتاب روابط ایران و

یهود در دوران هخامنشی، فرهاد صبورفر

۸۵/۵/۱۹ برنامه جنبی، تئاتر (امیرارسلان)

۸۵/۵/۲۶ مسابقه فوتبال دستی

۸۵/۶/۲ فستیوال غذا

۸۵/۶/۹ برنامه جنبی، تئاتر «عشق پیری»

۸۵/۶/۱۶ جشن شاد در محل خانه جوانان

۸۵/۶/۲۶ تور یک روزه به نمک آبرود

گزارش سازمان دانشجویان

مجمع عمومی دوره سی و نهم سازمان دانشجویان یهود ایران روز جمعه مورخ ۸۴/۱۲/۲۶ در این نهاد برگزار شد که تقسیم مسئولیت های آن به شرح زیر می باشد:

و جوانان شرکت‌کننده در این برنامه در فضای سبز آن به تفریح پرداختند.

تعجب‌آورترین صحنه‌ای که توجه همه بازدیدکنندگان را به خود جلب کرد عکس‌العمل سالمندان بود که با دیدن بچه‌ها بسیار خوشحال شدند.

در این بازدید طی نشستی که با گاد نعیم (رئیس سرای سالمندان) داشتیم، ایشان از این مکان تعریف به عمل آوردند و در مورد اقدامات و تصمیمات خود برای این مکان صحبت کردند. به گفته گاد نعیم و به دیده‌های خودمان سرای سالمندان ایستگاه آخر نیست. بلکه شاید شروع یک زندگی آرامش‌بخش و به دور از هیاهو و استرس برای بعضی از افراد این مکان باشد. وظیفه ماست که از پرسنل و پرستاران سرای سالمندان برای زحمت‌های فراوان ایشان تشکر لازم را به عمل آوریم.

خبرهای سازمان دانشجویان شیراز

۱- در آخرین پنجشنبه تیر ماه ۸۵ مجمع عمومی فوق‌العاده سازمان دانشجویان یهود شیراز برگزار شد. این مجمع به دعوت تعدادی از اعضای اسبق سازمان و به دنبال رکود چند ماهه فعالیت‌های متداول سازمان برگزار گردید.

در این جلسه برگزارکنندگان سعی کردند با توجیه و تشریح نقش سازنده سازمان و نهادهای اجتماعی در جامعه به تشویق اعضا برای فعالیت مجدد و نوسازی سازمان بپردازند. در پایان این جلسه قرار بر این شد که تا رسیدن به نقطه مطلوب گروهی متشکل از اعضای اسبق و تعدادی از داوطلبین در قالب کمیته انتقالی مدیریت سازمان را به عهده بگیرند.

بحث‌های هفتگی سازمان دانشجویان در دو ماه گذشته :

- پنجشنبه ۱۶ شهریور ماه سخنرانی (ادیان هندوستان توسط امیر دوستان)

- پنجشنبه ۹ شهریور ماه سخنرانی (تاریخ جواهرات توسط دیوید کهن‌تب)

- پنجشنبه ۲ شهریور ماه سخنرانی (شخصیت، تاریخ تولد توسط پویان افروزفر)

- پنجشنبه ۲۶ مرداد ماه سخنرانی (خواب، شخصیت توسط مهنوش شایسته‌خو)

- پنجشنبه ۱۹ مرداد ماه سخنرانی (تلفن همراه توسط هومن دواتگرزاده)

۸۵/۵/۲۶ ویژه برنامه‌ای به مناسبت واقعه ۲۸ مرداد توسط اعضای شورای اجراییه و با همکاری این افراد برگزار گردید. تعداد مخاطبان این برنامه بسیار مناسب و سطح کیفی آن بسیار بالا بود. این برنامه شامل سه بخش از جمله پیش زمینه‌های واقعه، شرح مآوقع و توضیحاتی پیرامون احزاب آن دوران بود. ۸۵/۶/۲ کارگاه نقد و بررسی غزل از حافظ تحت عنوان «دمی با حافظ» توسط لانا دانیالی برگزار گردید.

۸۵/۶/۹ برنامه‌ای با عنوان ایمپلنت دندان با حضور استاد دانشگاه، جناب آقای دکتر عباس کمالی. ۱۶ شهریور ماه اجرای کنسرت موسیقی راک با هنرمثانی گروه کوئیز.

هم چنین از برنامه های تفریحی سازمان دانشجویان در تابستان ۸۵ برگزاری تور کلاردشت روز سه شنبه ۳۱ مرداد ماه با حضور ۴۲ نفر از مخاطبان بود.

همچنین سازمان دانشجویان یهود ایران امسال نیز طبق روال هر سال قصد برگزاری جشن جهت تقدیر از پذیرفته‌شدگان آزمون سراسری دانشگاه‌ها در کلیه مقاطع در سال ۱۳۸۵ را دارد.

گزارش سازمان جوانان یهود گیشا

سازمان جوانان یهود گیشا طبق سنوات گذشته کلاس‌های تابستانی خود را در رشته‌های آموزش زبان عبری (مبتدی - پیشرفته) و آشنایی با آژانس‌های سازمان ملل متحد برگزار نمود. همچنین نمایشگاه هنرهای دستی این سازمان از سه‌شنبه ۸۵/۶/۲۸ الی پنجشنبه ۸۵/۶/۳۰ در محل سازمان دائر گشت. این نمایشگاه که شامل تابلوهای نقاشی، پاکت، کارت پستال، شمع، مجسمه و لوازم تزئینی بود، با استقبال خوب همکیشان گرمی مواجه گشت و میزان این استقبال به حدی بود که احتمال دارد این نمایشگاه در نقاط دیگر نیز برگزار شود.

اخبار جوانان سازمان باغ‌صبا

گزارش پیک‌نیک روز جمعه مورخ ۸۵/۶/۳ (سرای سالمندان) :

اعضای سازمان جوانان باغ‌صبا روز جمعه مورخ ۸۵/۶/۳ از سرای سالمندان یهود تهران و سالمندان آن بازدید به عمل آوردند

- ۱- اردوی یک روزه باغ پرندگان که با یاری کمیته فرهنگی کلیمیان اصفهان و حضور دانش آموزان کوشای کلاس‌های عبری همراه بود.
- ۲- برنامه عمومی سینما برای فیلم‌های «سوغات فرهنگ» و «شام عروسی».
- ۳- تور تفریحی یکروزه بازدید از آتشبار و آتشکده نیاسر کاشان و اثر تاریخی حمام فین کاشان.
- ۴- تشکیل کلاس‌های ویندوز XP و فتوشاپ برای عموم همکیشان.
- ۵- تجهیز کتابخانه منورا به کتب جدید و متنوع ویژه تابستان.
- ۶- آماده‌سازی باشگاه ورزشی کخاویم برای برنامه‌های ورزشی و تفریحی جوانان.

کلاس‌های کامپیوتر گروه کامپیوتر جوانان اصفهان

گروه کامپیوتر کانون جوانان یهود اصفهان در تابستان امسال اقدام به برگزاری کلاس‌های متنوع آموزش کامپیوتر در شاخه‌های «ویندوز xp» و «فتوشاپ» نمود که این کلاس‌ها با استقبال عموم و به خصوص بزرگسالان جامعه روبرو گشت. برنامه تابستانی سازمان بانوان اصفهان برگزاری کلاس‌های عروسک‌سازی، برنامه پارک اختصاصی بانوان برای بانوان یهودی و گردش‌ها و باغ‌های تفریحی خانوادگی از جمله برنامه‌های تابستانی سازمان بانوان اصفهان در تابستان ۸۵ بود.

دیدار پگاه نقره‌نیا با رئیس جمهور

پگاه نقره‌نیا در همایشی که به مناسبت سومین دوره مجلس دانش‌آموزی دانش‌آموزان ایران در تهران برگزار شد با رئیس جمهور محمود احمدی نژاد دیدار کرد و از نزدیک به بررسی و بیان مسائل و مشکلات دانش‌آموزان یهودی در ایران پرداخت.

اخبار سازمان جوانان کرمانشاه

به دنبال تشکیل هیئت مدیره سازمان جوانان کرمانشاه این نهاد فعالیت خود را به طور رسمی آغاز کرد که به شرح زیر می‌باشد.

- انتخاب یکی از اتاق‌های کنیسی اتحاد به عنوان دفتر و تشکیل جلسات در آن و نصب تابلوی اعلانات در کنیسا جهت اطلاع‌رسانی به عموم همکیشان.

همچنین در خرداد ماه طی دو جلسه جداگانه مسئولین جامعه کلیمیان شیراز با حضور در سازمان دانشجویان به تشریح فعالیت‌های خویش و پاسخ‌دهی به سؤالات جوانان پرداختند.

در نخستین جلسه مهندس یگانه مدیر سالن شالم (سالن اجتماعات جامعه کلیمیان شیراز) به تشریح فعالیت‌های انجمن پرداختند. تعمیر سالن شالم از اواسط تیر ماه آغاز شده و هم‌اکنون نیز در حال انجام است.

بخش عمده نیازهای مالی بازسازی سالن شالم و تأسیس کشتارگاه از محل بودجه‌ای که از سوی دولت در اختیار نماینده کلیمیان ایران در مجلس قرار گرفته، تأمین شده است. در این جلسه مهندس یگانه از همکاری‌های مهندس موریس معتمد در این رابطه قدردانی نمودند.

در دومین جلسه که با نیت بررسی چگونگی برگزاری انتخابات دور آینده هیأت مدیره انجمن برگزار شد- دکتر بامداد - رئیس - و تعدادی از اعضای هیأت مدیره حضور داشتند. در این جلسه دکتر بامداد به تشریح فعالیت‌های شش ساله هیأت مدیره پرداختند.

دکتر بامداد در این جلسه از برگزاری قریب‌الوقوع انتخابات انجمن خبر دادند. (براساس اساسنامه انجمن این انتخابات می‌بایستی حدود دو سال پیش برگزار می‌شد).

لوی حییم مسئول مالی انجمن نیز در این جلسه به تشریح مسائل مالی انجمن پرداختند.

اخبار جامعه کلیمیان اصفهان

مسابقه دوستانه بسکتبال اصفهان - شیراز

تیم‌های بسکتبال «لیویاتان اصفهان و شهید موریس شیراز طی دیداری دوستانه در تاریخ سه شنبه ۱۷ مرداد ۸۵ که با روز پدر مصادف بود، به مصاف یکدیگر رفتند. این مسابقه که در سالن بسکتبال ورزشگاه کارگران اصفهان برگزار شد، با استقبال و همراهی بی‌نظیر همشهریان اصفهانی و مهمانان عزیز شیرازی داخل سالن روبرو گشت.

در پایان، تیم لیویاتان اصفهان موفق شد با نتیجه ۵۵ بر ۴۴ از سد تیم موریس شیراز عبور کند.

برنامه‌های تابستانی کانون کخاویم اصفهان

در بین برنامه‌ها و فعالیت‌های تابستانی کانون کخاویم اصفهان می‌توان به موارد زیر اشاره نمود:

اخبار و رویدادهای خارجی

قرآن و کتاب مقدس،

درون‌مایه‌های مشترک

دنیز ماسون مولف کتاب در زمره اندیشمندان و قرآن‌پژوهانی است که سال‌های زیادی از عمر خود را صرف مطالعه زبان و ادبیات عرب و پژوهش درباره قرآن کریم و کشف نکات اشتراک و افتراق قرآن با کتاب مقدس و سایر متون یهودی و مسیحی کرده است. این کتاب در پنج فصل، به دور از هرگونه حب و بغض، به مقایسه آموزه‌های یهودی و مسیحی و اسلامی در باب توحید، نبوت، معاد و موضوعات فرعی آنها و موارد اشتراک و افتراق این متون می‌پردازد. کتاب فوق با ترجمه فاطمه سادات تهامی، روانه بازار کتاب شده است.

پرنس چارلز،

موسیقی لئونارد کوهن را می‌ستاید

در شماره ۲۹ نشریه بینا تحت عنوان معرفی کتابی با نام مرد دوران گذشته لئونارد کوهن شاعر و موسیقی‌دان یهودی را با نمونه‌ای از اشعارش معرفی کردیم و اکنون اخبار تازه‌ای راجع به این خواننده محبوب:

پرنس چارلز شاهزاده بریتانیایی که طبع نسبتاً افسرده و درون‌گرای او همواره مورد انتقاد قرار گرفته است، اخیراً اعلام کرد که لئونارد کوهن یکی از بزرگ‌ترین خوانندگان مورد علاقه‌اش است. چارلز ۵۷ ساله به همراه دو پسرش پرنس هری و پرنس ویلیام چندی پیش در یک مصاحبه تلویزیونی شرکت و درباره طرز فکر و سلاتنش صحبت کرد. این مصاحبه جالب به روشنی فاصله دو نسل را بین این «شاهزاده فیلسوف» که معنای زندگی ذهن او را به شدت آشفته می‌کند و پسر جوانش که شیفته سلیقه باب روز است، نشان می‌دهد. وقتی چارلز راجع به کوهن صحبت می‌کرد، ویلیام پرسید: «کوهن نوازنده جاز است؟» پرنس چارلز، کوهن را مردی فوق‌العاده توصیف می‌کند و می‌گوید: «او هم از نظر موسیقایی (آهنگسازی، ترکیب سازها و ...) و هم در ترانه‌سرایی نمونه‌ای بارز به حساب می‌آید. صدای او افسانه‌ای است». لئونارد کوهن علاوه بر موسیقی زیبایی به پوشیدن لباس‌های تیره، ترانه‌های غمگین و افسرده و صدای

- افتتاح رسمی کتابخانه با تعداد ۳۱ جلد کتاب اهدایی از انجمن کلیمیان تهران و ۱۰ جلد از شیراز. این کتابخانه با توافق اعضاء روزهای یکشنبه و سه‌شنبه دایر است.

- تهیه برگه عضویت و عضوگیری به تعداد ۱۵ نفر.

- همچنین طی این جلسات تصمیم‌هایی از جمله: اجاره یک ساله سالن ورزشی جهت تیم فوتبال امیدهای تهران/ انتشار ماه‌نامه داخلی / برگزاری اردو اتحاد شد.

همچنین لازم به ذکر است: در تاریخ ۸۵/۵/۲۵ مهندس موریس معتمد نماینده کلیمیان در مجلس و هارون یشایایی رئیس انجمن کلیمیان تهران به کرمانشاه سفر داشته و طی جلسه‌ای به رسیدگی امور و مشکلات در کرمانشاه پرداختند. در این جلسه یشایایی برای ساخت ورزشگاه در زمین سابق کنیسیای یعقوب نونو، قول مساعدت دادند.

مرکز آموزش موسیقی

انجمن کلیمیان هنرجو می‌پذیرد

مرکز آموزش موسیقی انجمن کلیمیان افتخار دارد که هفتمین سال فعالیت خود را در خدمت همکیشان عزیز در رشته‌های ارگ، پیانو، گیتار و ویولن، تمبک، سنتور، سه‌تار، تار، دف و آواز آغاز می‌نماید. همچنین گروه موسیقی مرکز آموزش موسیقی نیز با پشتکار و علاقه به تمرینات مستمر خود ادامه می‌دهند و به زودی شاهد برنامه‌ای از آنان خواهیم بود.

کمک‌های مردمی

ستاد خیریه کوروش

ستاد خیریه کوروش با همکاری انجمن کلیمیان تهران و همکاری خانه جوانان یهود، امسال هم طبق روال سال‌های گذشته، کمک‌های مردمی مابین ۳۰۰ خانوار کلیمیان تهران و بعضی از شهرستان‌ها جهت موعده «روش‌هشانا و کیپور» سال عبری ۵۷۶۷ توزیع نمود. این مواد غذایی شامل: گوشت، مرغ، برنج، روغن، کلیه لوازم پخت‌وپز: (سیب، عسل، خرما، انار، کدو) بود که در تاریخ ۱۳۸۵/۶/۲۷ توزیع گردید. این امر خیر توسط آقایان: رحمت‌الله شبی‌تای و اسکندر میکائیل، سامان درخشان و پرویز مینائی انجام گرفت.

روزن»، یکی از سخنوران ارشد یهودی نیز شرکت داشت. حاخام روزن ریاست کمیته بین‌المللی یهودیان را برعهده دارد. و نماینده یهودیان در گفت و گو با دیگر ادیان به شمار می‌رود.

مشرف نیز که همچنین ریاست کنفرانس «مذهب برای صلح در بخش آسیا» را برعهده دارد، اعلام کرد: «هیچ دینی خشونت و تنفر علیه دیگران را ترغیب نمی‌کند. مشکل است جنایاتی را باور کرد که به نام دین انجام می‌شود».

وی افزود: «در این حالت، تصور ایجاد صلحی پایدار ممکن نیست، مگر این که نزاع ادیان از بین برود. این امر می‌تواند و باید از طریق تقویت دانش و گفت‌وگو براساس محبت بنا نهاده شود». پرفسور «ریچارد لارکین، معاون رئیس دانشگاه «موناش» و دیگر شخصیت‌های ادیان مختلف در جلسه افتتاحیه این میزگرد سخنرانی کرده‌اند.

کالیفرنیا،

میزبان گردهمایی رهبران مسلمان،

مسیحی و یهودی آمریکا

رهبران مسلمان، مسیحی و یهودی آمریکا برای بررسی راه‌های اشاعه صلح در جامعه آمریکا در لانگ بیچ ایالت کالیفرنیا گردهم آمدند. «حصام ایوش»، دبیر اجرایی شورای روابط اسلامی آمریکایی کالیفرنیا جنوبی در این باره گفت: یکی از اهداف با اهمیت این کنفرانس بررسی راه‌های ایجاد تساهل و تعامل بین پیروان سه دین آسمانی اسلام، یهود و مسیحیت بود. وی گفت: ما تمام تلاش خود را برای زدودن تصورات نادرست و اختلافات بین پیروان سه دین آسمانی اسلام، یهود و مسیحیت و جلوگیری از پی‌آمدهای این اختلافات به کار می‌گیریم. شرکت‌کنندگان در پایان این همایش متعهد شدند که گفت و گوی بین ادیان را ادامه دهند.

نامه‌های رسیده

• آقای سیامک سلحشور هشتمین نامه از نامه‌های پیوسته شما نیز به دست ما رسید از بذل توجه شما سپاسگزاریم.

• آقای امید محبتی نامه شما به دست ما رسید امیدواریم این شماره توانسته باشیم رضایت شما را جلب کنیم

یکنواخت و عمیقش شهرت دارد. به گفته مجله Hello «لئونارد کوهن بهترین انتخاب یک فرد درون‌گراست. چارلز نیز مانند کوهن روحیه بدبینانه و نگاه منفی به زندگی دارد. او با کوهن احساس نزدیکی عجیبی می‌کند». پنی جونور بیوگرافی‌نویس خاندان سلطنتی بریتانیا نیز با این عقیده موافق است: «روح این دو نفر با یکدیگر گره خورده است».

یهودیان آلمان

خواستار تدریس اسلام شدند

شورای یهودیان آلمان به صورت رسمی خواستار تدریس اسلام در مدارس سراسر این کشور اروپای غربی شد. روزنامه آلمانی زبان نت سایتونگ طی یک گفت و گو با شارلوت کنبولوخ رئیس شورای یهودیان آلمان نوشته است: این شورا تدریس اسلام در مدارس کشور را گامی مثبت می‌داند. کنبولوخ همچنین بر ضرورت توجه سیاستمداران آلمان برای وفاداری به وعده‌های اولیه و پیش از انتخابات خود از جمله تدریس اسلام در مدارس تأکید کرد. وی گفت: باید طرح‌های تدریس اسلام در مدارس آلمان عملی شود، اگر اسلام حقیقی به کودکان مسلمان آموزش داده شود در آن صورت خطر رشد افراط‌گرایی از میان خواهد رفت.

میزگرد بین‌الادیان

«هیچ دینی خشونت و تنفر علیه دیگران را ترغیب نمی‌کند»

در میزگردی که از سوی دانشگاه «موناش» استرالیا در زمینه بین‌الادیان برگزار شد، مسأله تقویت تحمل مذهبی و ایجاد صلح جهانی مورد بحث و بررسی قرار گرفت. این میزگرد از تاریخ ۲۲ ماه اوت، به میزبانی دانشگاه «موناش» استرالیا برگزار شد. «مشرف حسین شاه جهان»، وزیر مشاور بنگلادش در امور مذهبی ابراز انزجار خود را از بمب‌گذاری‌ها، موشک‌ها و تسلیحاتی که توسط نیروهای درگیر با یکدیگر استفاده می‌شود، اعلام نموده است.

در این میزگرد که سمیناری بین‌المللی بین‌الادیان در زمینه تساهل و صلح جهانی و نقش دین، کلیسا، حکومت و آموزش به شمار می‌رود، علاوه بر مشرف، افرادی چون حاخام «دیوید

تبریک

شנה טובه

هیئت مدیره انجمن کلیمیان تهران به مناسبت روش هشانا

روش هشانا آغاز سال نو عبری ۵۷۶۷ و ایام مقدس سلیموت و یوم کیپور را به همکیشان عزیز ایرانی و یهودیان شرافتمند جهان تبریک می‌گوئیم و از خداوند متعال برای همه مردم جهان صلح، نعمت، برکت، آسایش و پیشرفت معنوی و مادی طلب می‌کنیم.

هیئت مدیره انجمن کلیمیان فرا رسیدن سال نو عبری ۵۷۶۷ را به همه همکیشان عزیز تبریک می‌گوید و سالی توأم با صلح، عزت و آرامش را برای تمامی مردم ایران و مسئولین نظام مقدس ج.ا.ا. آرزو دارد.

تقارن آغاز به کار هیئت مدیره جدید را با این مناسبت فرخنده گرامی داشته و امید است با عنایت خداوند متعال و حمایت و همکاری شما همکیشان گرامی از این سنجش الهی سربلند بیرون آییم و قدمتی شایسته در جهت اعتلای جامعه فویش به انجام (سانیم).

هیئت مدیره انجمن کلیمیان

شנה טובه

تبریک

هیئت مدیره کانون خیر خواه (بیمارستان دکتر سپیر)

هیئت مدیره و کارکنان کانون خیر خواه (بیمارستان دکتر سپیر) فوشوقت است که سال نو عبری ۵۷۶۷ را به عموم یهودیان جهان و ایرانیان کلیمی تبریک بگویند.

روش هشانا آغاز تقویمی تازه برای زندگی یهودیان جهان است و پیام صلح و برادری و اطاعت از فرامین الهی را به جهانیان توصیه می‌کند.

کانون خیر خواه (بیمارستان دکتر سپیر) همواره خود را موظف در خدمت به نیازمندان و دردمندان هموطن دانسته و فوشوقتیم که در نهایت سربلندی این وظیفه فطری را به نمو امسن انجام داده‌ایم. در سال نو عبری برای همکیشان و هموطنان عزیز، صلح، دوستی و سعادت معنوی و مادی آرزو می‌کنیم.

هیئت مدیره کانون خیر خواه

(بیمارستان دکتر سپیر)

صرفی کتاب :

کابوس در زیر درختان سبز

<http://noqte.com>

پستی از یک وبلاگ: اشعار خانم «آدا آهارونی» شاعر اسرائیلی را که الهام گرفته از نامه‌های سربازان این کشور در لبنان است بخوانید که به نظام میلیتاریزه و جنگ طلب کشور متبوعش انتقاد دارد. «نقطه ته خط» در پستی تحت عنوان «کابوس زیر درختان سرو» به ۱۱ شعر از این شاعر اشاره می‌کند و می‌گوید که هر پند او «به عنوان یک اسرائیلی در ایران کمتر شناخته شده» است اما مثل هر صلح طلبی حتما دشمنان و منتقدانی هم دارد. نقطه ته خط ادامه هم می‌دهد: «این که میزان گلوله‌های قرمز صهیونیستی در خون ایشان چقدر است را نمی‌دانیم، اما فعلا ما به گلوله‌های سفید صلح و شعر کار داریم که گویا به نظام میلیتاریزه و جنگ طلب کشور متبوعش نیز منتقد است».

پروفسور «آدا آهارونی» نویسنده، شاعر و فعال صلح طلبی است که چندین کتاب در زمینه شعر و داستان با مضامین صلح منتشر می‌سازد. او استاد دانشگاه و بنیان‌گذار و دبیر انجمن بین‌المللی «برای فرهنگ صلح» است که در مصر به دنیا آمده اما امروز در «حیفا» زندگی می‌کند. او در نامه‌ای به یکی از زنان ایرانی در مورد مسأله فلسطین می‌نویسد: «فلسطینی‌ها باید هر چه زودتر کشور خود را داشته باشند و کشور فلسطین فرصتی برای شکوفایی و پیشرفت در صلح بیابد». مضامین جالب و ضد جنگ اشعار او بهانه‌ای می‌شود تا «نقطه ته خط» به ترجمه آنها بپردازد، هر چند می‌گوید که این اشعار مربوط به سال ۲۰۰۱ است اما وصف حال شرایط اندوهناک امروزی هم هست. در عین حال او اعتقاد هم دارد که اگر قرار باشد مساله شعر مورد توجه قرار گیرد شعر شاعران معاصر عرب بسیار قوی‌تر و زیباتر است اما اینجا مضامین صلح ملاک گزینش است که در اشعار این بانوی شاعر نمود جالبی دارد.

طرح ارزش‌های مشترک ادیان در مؤسسه گفتگوی ادیان

هم‌زمان با هفته جهانی گفتگوی ادیان و به مناسبت روز جهانی صلح، نشست «ارزش‌های مشترک» سه‌شنبه ۱۴ شهریور در مؤسسه گفتگوی ادیان با حضور حجت‌الاسلام سید محمد ابطحی، رئیس مؤسسه گفتگوی ادیان، موبد دکتر اردشیر خورشیدیان، رئیس انجمن موبدان تهران، دکتر یونس حمامی لاله‌زار، کارشناس مذهبی انجمن کلیمیان تهران، سبوه سرکیسیان، اسقف اعظم ارمنه تهران و آلبرت کوچویی، رئیس انجمن آشوریان و کلدانیان برگزار شد.

حجت‌الاسلام سید محمد ابطحی در این نشست با اشاره به این که سال‌هاست که نگاه جدی‌تری به دین در سطح جهانی به وجود آمده است گفت: اگر ما فصل ۱۱ سپتامبر را یکی از فصول نگاه جامعه بشری به دین بدانیم طبیعی است که از آن زمان به بعد نگاه به دین جدی شد، اما متأسفانه این نگاه با خشونت آغاز شد. به دنبال جدی شدن موضوع دین در جامعه بشری هفته گفتگوی ادیان نیز به پیشنهاد مؤسسه خانواده برای عشق و صلح در حمایت از روز بین‌المللی صلح این هفته انتخاب و هفته‌ای به نام گفتگوی دینی نامگذاری شد.

اردشیر خورشیدیان دیگر سخنران این نشست با اشاره به مشترکات تمام ادیان اهورایی از جمله یکتاپرستی (توحید)، اعلام پیام‌آوری (نبوت) و باور به معاد گفت: آشوررتشت همه انسان‌ها را از هر نژاد و دین برابر دانسته و اخلاق انسانی یعنی پیروی از اندیشه و کردار و گفتار با راستی و پاکی در راستای ایجاد یک زندگی سالم را خواستار شده است.

است ستون اصلی و سنگ بنای ادیان توحیدی است، در کتاب مقدس نیز تصریح شده است که فرد صالح براساس ایمان خود زندگی می‌کند.

کارشناس مذهبی انجمن کلیمیان تهران گفت: آگاهی از این اصل که انسان براساس تصویر خداوند آفریده شده و عالی‌ترین نقطه در کار آفرینش است، ارزش انسان را دو چندان می‌کند.

آلبرت کوچویی، رئیس انجمن آشوریان نیز با اشاره به این که بررسی مشترکات دینی را باید به رهبران دینی سپرد، اظهار داشت که دیدگاه وی درباره آشوریان دیدگاهی صرفاً ملی است.

در پایان، این نشست با سخنان سید محمد ابطحی رئیس مؤسسه گفتگوی ادیان درخصوص ظرفیت‌های استفاده و سواستفاده از دین و این که این ظرفیت به جای آن که به همکاری مشترک تبدیل شود به ظرفیت مقابله و رویارویی از سوی افرادی تبدیل شده که نماینده دین خدا نبوده اما همواره از بلندترین صداها برخوردار بوده‌اند، خاتمه یافت. ■

سرکیسیان، رهبر ارمنه تهران با اشاره به خدای یگانه که سرچشمه ایمان مؤمنان است گفت: براساس اعتقاد اسلام و تمام ادیان الهی تمام انسان‌ها یک خانواده هستند که این خانواده همان خانواده خداوند هستند و در نتیجه اعضای آن برادر یکدیگر هستند.

دکتر یونس حمامی لاله‌زار کارشناس مذهبی کلیمیان در رابطه با محوریت این نشست، گفت: قبول این اصل که بین معتقدان و ادیان الهی ارزش‌های مشترکی وجود دارد که براساس آن می‌توان بحث و گفتگو کرد، یکی از مهمترین شرایط برای رسیدن به تفاهم و گذر از شرایط نفاق، رودررویی، جنگ و ستیز است.

وی گفتگو براساس ارزش‌های مشترک را، شروع و آغازی مناسب برای شناخت بهتر و ادامه همکاری توصیف کرد و به برخی از ارزش‌های مشترک در ادیان الهی اشاره کرد.

دکتر حمامی لاله‌زار ایمان به خداوند را مهمترین اصل دانست و گفت: اعتقاد به وجود خداوند یکتا که ازلی و ابدی

عمر جهان

Age of Generation

بخش دوم

مطلبی که از شماره قبل تحت عنوان **عمر جهان**؟ تقدیم خوانندگان محترم شد برداشتی است درباره زمان به روایت تورات و تطبیق آن با درک و علم امروزی از زمان در مفهوم علمی - عملی و دینی آن، و اینک دنباله مطالب.

نویسنده مطلب خود تأکید می‌کند که موقعیت و مقام مفسر مذهبی یهود را ندارد و فقط دانسته‌های خود را مطرح می‌کند بی آن که آن را قطعی و نهایی بداند.

پروفسور «جرالد شرودر» دکترای تکنولوژی از دانشگاه ماساچوست است و کتاب‌های بسیاری همچون «پیدایش بیگ بنگ» یا انفجار اولیه که زمین و ستارگان از آن به وجود می‌آیند، «کشف هم‌آهنگی موجود بین علم مدرن و کتاب مقدس» و بسیاری کتب دیگر که بیشتر در زمینه مربوط به هستی‌شناسی یهود در فلسفه و علم و عمل است را به رشته تحریر درآورده است.

البته پیداست که برداشت پروفسور شرودر نتیجه مطالعات و عقاید

شخصی او است و نه یک برهان قطعی و پذیرفته شده.

افق بینا با انتشار این مقاله خوانندگان خود را به تفکر و تحقیق و توجه بیشتر در این گونه مباحث نظری دعوت می‌کند.

ابتدا مآخذی را که نویسنده به آن مراجعه مکرر دارد معرفی می‌کنیم تا خوانندگان عزیز بتوانند مطلب را تعقیب کنند، معذالک برای این که بحث را آغاز کرده باشیم

قسمت اولیه مقاله **عمر جهان را نقل می‌کنیم.**

از دوست عزیزمان امید محبتی که زحمت ترجمه این مقاله را کشیده‌اند، سپاسگزاریم.

راهنمای مآخذ

[۱] تلمود: مجموعه تورات شفاهی شامل میشنا و گمارا است. در ابتدا میشنا به صورت قانون‌های مجزا در حدود

سال ۱۸۸ م. به وسیله ربی یهودا هناسی تدوین گشت.

[۲] راشی: مخفف «رَبִּינוּ שְׁלֹמֹו בֵּיבְחָא» (۱۱۰۵ - ۱۰۴۰ م.) مؤلف مهمترین و مشهورترین تفاسیر بر تورات و تلمود، که در بیشتر چاپ‌های تورات و تلمود انتشار یافته است.

[۳] هارامیام: مخفف «ربی مُشه بن مֵיִמֹן (Maimon) (۱۲۰۴ - ۱۱۳۵ م.) از مشهورترین چهره‌های دنیای یهود بعد از دوره تلمود است. وی یکی از

بوده است؟ این ما هستیم که امروزه با کیهان‌شناسی و داده‌های علمی، مسئله و مشکل داریم اما ۱۵۰۰ سال پیش آیا مشکلی برای قدرت لایتنای خدای بزرگ در رابطه با ۶ روز خلقت وجود داشت؟ هیچ مشکلی.

لذا وقتی دانشمندان دینی این ۶ روز را از تقویم جدا کرده‌اند و گفته‌اند که تمام متن حالت تمثیل دارد، این امر برای دفاع و توجیه از آن چه که در موزه‌های محلی دیده‌اند نبوده است! هیچ موزه محلی در زمان آنها وجود نداشته است. حقیقت این است که خواندن دقیق متن، نمایان می‌سازد که اطلاعات پنهان و دربرگرفته شده‌ای در لایه‌های زیرین سطح وجود دارد. عقیده دنبال معنی عمیق گشتن در تورات مقدس تفاوتی با دنبال معنی عمیق گشتن در علم ندارد. همان‌طور که ما نگاهی عمیق‌تر به علم برای فراگیری کار هستی می‌اندازیم. به طور مشابه احتیاج به خواندن و نگاه در تورات مقدس داریم. حضرت سلیمان (ع) در کتاب امثال سلیمان (فصل ۲۵، آیه ۱۱) به این نکته اشاره می‌کند: «کلمه‌ای که به خوبی گفته شود شبیه به سیب طلایی در قاب نقره است». موسی بن میمون در کتاب «راهنمای گمگشتگان» این تمثیل را این گونه تفسیر می‌کند، قاب نقره همان کلمات و متن تحت‌اللفظی تورات است که از یک فاصله دیده می‌شود. سیب طلا، رازهای پوشیده شده در قاب نقره (متن تورات) است. هزاران سال پیش ما آموخته‌ایم که ماورای خواندن ساده، نکات ظریفی در متن تورات مقدس وجود دارد که معنای متن را گسترش می‌دهد این نکاتی است که ما می‌خواهیم آنها را مورد توجه قرار دهیم.

موضوع شبیه به این است که به وقایع و اتفاقات از دیدگاهی نگاه کنید که ارتباطی با آنها ندارید.

نگاهی عمیق‌تر به متن

در تلاش برای فهمیدن جریان زمان، اینجا، شما باید به یاد بیاورید که کل شش روز، در تورات، در ۳۱ آیه توصیف شده است. شش روز آفرینش که برای مردم زحمت زیادی در درک علمی در مقابل فهم کتاب مقدس ایجاد کرده است در ۳۱ آیه محدود شده است! در MIT^۱ در کتابخانه Hayden ما در حدود ۵۰,۰۰۰ جلد کتاب درخصوص گسترش جهان، کیهان‌شناسی، شیمی ترمودینامیک، دیرین‌شناسی، باستان‌شناسی و فیزیک پرنرژژی آفرینش داریم. در هاروارد در کتابخانه Weider احتمالاً ۲۰۰,۰۰۰ جلد کتاب درباره عناوین مشابه دارند. در حالی که کتاب مقدس به ما ۳۱ آیه داده است. انتظار نداشته باشید که با خواندن ساده آن آیه‌ها، شما تمام جزئیات پوشیده شده در متن را بفهمید. این بدیهی است که ما باید کاوشی عمیق‌تر برای استخراج اطلاعات داشته باشیم. ایده یک کاوش عمیق داشتن، یک دلیل‌تراشی نیست، تلمود (رساله حکیم‌ها فصل ۲) به ما می‌گوید که از شروع آیات کتاب مقدس تا شروع فصل دوم، کل متن در قالب یک تمثیل و حکایت آورده شده همراه با یک متن و معنی درونی. حالا خود را در مجموعه عقاید ۱۵۰۰ سال پیش در زمان تلمود قرار دهید. چرا تلمود فکر می‌کند که آن تمثیل است؟ آیا شما فکر می‌کنید ۱۵۰۰ سال پیش آنها این گونه می‌اندیشدند که خداوند نمی‌توانسته همه چیز را در ۶ روز بیافریند؟ آیا این برای آنها مسئله‌ای

بزرگترین مراجع روحانی قانون‌نویسی و همچنین فیلسوف و پزشک مخصوص سلطان صلاح‌الدین ایوبی، سلطان مصر و سوریه بود.

[۴] نَحْمَانِید یا رَمْبَان: مخفف «ربی مُشه بن نَحْمَان» (۱۲۷۰ - ۱۱۹۴ م.) یکی از بزرگترین دانشمندان تورات و رهبر روحانی در دوره بعد از «هارامبام»، مؤلف بیش از ۵۰ اثر بر تورات، تلمود، قانون یهود، فلسفه یهود، قبلا و طب بود که همگی جزو اثرات مهم یهود به شمار می‌روند.

[۵] میدراش: اصطلاح کلی که معمولاً به آن قسمت از تعالیم دانشمندان دوره تلمود اشاره می‌کند که به موضوعات اخلاقی و رفتاری و بحث‌های تفسیری پرداخته و اغلب بحث و استدلال راجع به قوانین را تشکیل نمی‌دهند. در سال‌های بعد از تدوین تلمود، بسیاری از این مطالب، در مجموعه‌هایی به نام «میدراشیم» گردآوری شد.

[۶] وِیْقِرَا رְبָا: قسمتی از مجموعه کلی میدراش ربا، که بر سفر «وِیْقِرَا» (لاویان) بوده و شامل پند و اندرزهای اخلاقی می‌باشد.

و حالا ادامه بحث:

به محض این که شما از حضرت آدم به بعد نگاه می‌کنید جریان زمان تماماً در اصطلاحات و عبارات آدمی که برای ما متعارف است آمده است: «آدم و حوا ۱۳۰ سال قبل از داشتن فرزند زندگی کردند» «شت (فرزند آنها) ۱۰۵ سال قبل از داشتن فرزند زندگی کرد» و غیره. از حضرت آدم به بعد جریان زمان کاملاً از نظر مفهوم برای آدمی قابل فهم است. اما قبل از آن، موقع یک مفهوم انتزاعی است: «عصر و صبح». این

نمی‌رسد؟» من به او گفتم نگاهی به مزامیر داوود فصل ۹۰ آیه ۴ ببنداز، آن جا تو می‌توانی مطالب کاملاً متحیر کننده‌ای پیدا کنی، حضرت داوود می‌فرماید: «زیرا هزار سال در نظر تو (ای خدا) همانند یک روز است که گذشته و مانند پاسی از شب است». شاید زمان از دید حضرت داود با زمان از دید خالق فرق داشته باشد، شاید زمان متفاوت باشد.

تلمود، در تلاش برای پی بردن به نکات ظریف تورات، کلمه «خوشخ» (Choshech) را تجزیه و تحلیل می‌کند. وقتی که کلمه در آیه دوم از فصل اول سفر پیدایش ظاهر می‌شود، تلمود توضیح می‌دهد که منظور از آن آتش سیاه، انرژی سیاه و نوعی از انرژی است که آن چنان قدرتمند است که حتی شما توانایی نگرستن و دیدن آن را نخواهید داشت. دو آیه بعد در سفر پیدایش (فصل ۱، آیه ۴) تلمود توضیح می‌دهد که کلمه مشابه «خوشخ» معنای تاریکی به عبارتی عدم روشنایی را می‌دهد. کلمات دیگری نیز وجود دارند که با تعریف متداولشان به کار نرفته‌اند. برای مثال «مَیِم» Mayim نوعاً معنی آب می‌دهد اما موسی بن میمون (هارامبام) می‌گوید که در گفتارهای اولیه آفرینش کلمه «مَیِم» معنای ساختار جهان هستی را نیز می‌دهد.

یک مثال دیگر در سفر پیدایش (فصل ۱، آیه ۵) است که در آن جا می‌فرماید: «عصر بود و صبح بود، روز یک» این اولین بار است که یک روز شمارش می‌شود. عصر و صبح-نحمانید روی معنی عصر و صبح بحث می‌کند آیا آن معنی طلوع و غروب آفتاب را می‌دهد؟ قطعاً این گونه به نظر

نتوانست تأثیری روی شما بگذارد آنگاه در جوامع بعد از حضرت آدم تأمل کنید، پدیده‌های خارق‌العاده تاریخ بشر، توسط هر کدام از دو راه اثر خداوند را پیدا خواهید کرد.

من اخیراً ملاقاتی با پروفیسور لئون لدرمن^۴، برنده جایزه نوبل فیزیک در اورشلیم داشتم ما در رابطه با علم بحث می‌کردیم و در حین مکالمه‌ای که با هم داشتیم، من گفتم: «درباره روحانیت و معنویت چطور، لئون؟» و او به من گفت: «شروع! من با تو در رابطه با علم صحبت خواهم کرد اما در مورد روحانیت با مردم آن طرف خیابان، دانشمندان دینی، صحبت کن». اما او ادامه داد و گفت: «اما من مواردی از قدرت الهی (اتفاقات خارق‌العاده) را در رابطه با حوادث امروزه دنیا پیدا کرده‌ام». جالب است، بخش اول گفتار حضرت موسی، «روزگار پیشین را یادآور» درباره ۶ روز آفرینش تأثیری روی پروفیسور لدرمن نداشته است اما «سال‌های هر دوره» تاریخ انسان روی او اثرگذار بوده است.

یک روز به چه معنی است؟^۵ اجازه دهید به ۶ روز آفرینش بازگردیم اکنون ما می‌دانیم که وقتی تقویم کتاب مقدس می‌گوید ۵۷۶۷ سال، ما باید ۶ روز را با آن جمع کنیم.

چند سال پیش من، فسیل دایناسوری را به دست آوردم که عمر آن (توسط فروپاشی زنجیره‌ای رادیواکتیوی^۶) ۱۵۰ میلیون سال پیش تعیین شده بود. دختر ۷ ساله‌ام گفت: «پدرا دایناسور؟! چگونه دایناسور می‌تواند ۱۵۰ میلیون سال پیش وجود داشته باشد در حالی که معلم کتاب مقدس من می‌گوید عمر جهان حتی به ۶۰۰۰ سال هم

تاریخ طبیعت و تاریخ انسان

منابع یهودی قدیمی‌ای وجود دارند که به ما می‌گویند تقویم کتاب مقدس شامل دو بخش است (حتی و یقراً ربا [۶] که به حدود ۱۵۰۰ سال قبل برمی‌گردد این مطلب را صریحاً بیان کرده است).

حضرت موسی در آخرین سخنانش برای مردم، فرموده: «اگر می‌خواهی اثر خداوند را در دنیا ببینی، روزگار پیشین را به یاد آور، به سال‌های هر دوره تأمل نما» (تثنیه فصل ۳۲، آیه ۷) ربی مُشه بن نَحْمان (نَحمانید) طبق نظر قَبالا می‌گوید: «چرا حضرت موسی، تقویم را به دو بخش تقسیم کرده است روزگارهای پیشین و سال‌های هر دوره؟ زیرا، «روزگار پیشین را به یاد آور»، منظور همان شش روز آفرینش است و «سال‌های هر دوره» تمام ایام بعد از حضرت آدم است. حضرت موسی می‌فرماید شما می‌توانید اثر خداوند را در جهان به دو طریق درک کنید. به پدیده‌های شش روز آفرینش و گسترش زندگی در جهان نگاه کنید که فهمیدن آن بسیار سخت است یا اگر آن

می‌رسد.

اما نحمأنید مسئله و مشکلی را در این ارتباط خاطر نشان می‌کند: متن تورات می‌فرماید: «عصر بود و صبح بود، روز یک عصر بود و صبح بود، دومین روز عصر بود و صبح بود، سومین روز» سپس در چهارمین روز از خورشید نام برده می‌شود. نحمأنید می‌گوید هر خواننده باهوشی این مسئله آشکار را می‌تواند مشاهده کند که چگونه ما می‌توانیم برای سه روز اولیه مفهوم عصر و صبح را داشته باشیم اگر خورشید فقط در روز چهارم ذکر می‌شود؟ برای نمایان شدن خورشید فقط در روز چهارم، هدفی وجود داشته تا زمان بگذرد و مردم مطالب بیشتری راجع به جهان متوجه شوند.

نحمأنید می‌گوید متن تورات از کلمات «وِیْهِ عِرو» استفاده کرده اما این عبارات به معنی «در عصر وجود داشت» نمی‌دهند. او توضیح می‌دهد که حروف عبری «عین» (Ayin)، رش (Resh) و «بت» (Bet) ریشه کلمه «عرو» معنای هرج و مرج، آمیختگی و بی‌نظمی را می‌دهد. به همین علت است که عصر، «عرو» خوانده و نامیده می‌شود چرا که وقتی خورشید غروب می‌کند بینایی تار و تصاویر نامشخص می‌شوند. لذا معنای لغوی عبارت مذکور بدین صورت خواهد بود «بی‌نظمی وجود داشت». عبارت تورات برای صبح «بوقر» (Boker) کاملاً برعکس است. هنگامی که خورشید طلوع می‌کند، دنیا «بیکورِت» (Bikoret)، منظم و قابل تشخیص و مشاهده می‌شود. به همین علت نیازی به ذکر خورشید تا روز چهارم نمی‌باشد زیرا از عصر تا صبح جریانی از بی‌نظمی به نظم و از هرج و

مرج به انتظام وجود دارد. هر دانشمندی شهادت و گواهی می‌دهد که در یک سیستم هدایت و رهنمود نشده چنین امری (سوق به سمت نظم) اتفاق نمی‌افتد. نظم، هیچ‌گاه خود به خود از بی‌نظمی ناشی نمی‌شود و منظم باقی نمی‌ماند. نظم همیشه به هرج و مرج تنزل پیدا می‌کند مگر این که محیط، نظم را تشخیص دهد و قبول کند و آن را برای حفظ کردن دربرگیرد. باید یک راهنما برای سیستم وجود داشته باشد. این یک مطلب و گفتار بدون شک و ابهام است.

تورات مقدس می‌خواهد خواننده را توسط این جریان شگفت‌زده کند. آغاز از یک پلاسمای^۱ بی‌نظم و آشفته و خاتمه با یک سمفونی و هماهنگی از زندگی. روز به روز جهان به سطح بالاتری پیشرفت می‌کند. نظم ساخته شده از بی‌نظمی، این یک ترمودینامیک خالص و تمام است و این در اصطلاحات ۳۰۰۰ سال پیش بیان شده.

آفرینش زمان

هر روز آفرینش شمارش شده است با وجود این یک گسستگی در طریق شمارش روزها جود دارد. تورات می‌فرماید: «عصر بود و صبح بود، روز یک» اما روز دوم گفته نشده است: «عصر بود و صبح بود روز دو» بلکه می‌فرماید: «عصر بود و صبح بود، دومین روز» و تورات شمارش خود را به همین منوال ادامه می‌دهد: «عصر بود و صبح بود سومین روز، چهارمین روز، پنجمین روز، ششمین روز» فقط در روز اول در متن از شکل متفاوتی استفاده کرده است: «روز یک» (Yom Echad) و نه «اولین روز». خیلی از ترجمه‌ها دچار اشتباه شده و

آیه را اولین روز ترجمه می‌کنند. این بدین علت است که ویراستاران می‌خواهند ترجمه زیبا و منطقی ارائه دهند اما آنها با این کار پیغام مربوط به عالم هستی^۲ متن را کنار می‌گذارند. زیرا یک تفاوت کیفی، همان‌گونه که نحمأنید بیان می‌کند، مابین «یک» و «اول» وجود دارد. «یک» مطلق^۳ و قطعی است اما «اول» تفضیلی.

نحمأنید توضیح می‌دهد که در روز اول زمان خلق شد. این بینش و بصیرتی شگفت‌انگیز می‌طلبد. زمان خلق شد! شما نمی‌توانید زمان را دریابید و یا با چنگ زدن آن را حس کنید! شما حتی نمی‌توانید آن را ببینید. شما می‌توانید مکان و ماده را ببینید، انرژی را احساس کنید و انرژی نور را ببینید. من متوجه آفرینش در این موارد می‌شوم اما آفرینش زمان؟! ۸۰۰ سال پیش نحمأنید به این بصیرت از طریق عبارات مورد استفاده تورات، «روز یک» ناآلود آمده است! و این دقیقاً همان چیزی است که اینشتین در چهارچوب قانون نسبیت به ما آموخت که آفرینش نه فقط برای مکان و ماده بلکه برای خود زمان نیز وجود دارد. ■

^۱ MIT = یکی از مهمترین و معتبرترین مراکز علمی، در ایالات متحده.

^۲ کیهان شناسی = مطالعه علمی جهان هستی، اصل، سرچشمه و گسترش آن

^۳ ترمودینامیک = شاخه‌ای از علم فیزیک که درباره قانون‌های حاکم بر فرآیندهای گرمایی و بقای انرژی مطالعه می‌کند.

^۴ پروفیسور لئون لدرمن = Professor Leon lederman

^۵ «یک روز به چه معنی است؟» What is a day?

^۶ توسط فروپاشی زنجیره‌ای رادیواکتیوی = two radioactive decay chairs

^۷ پلازما = گازی که حاوی تعداد تقریباً مساوی از بارهای الکتریکی مثبت و منفی است و در خورشید و اغلب ستاره‌ها وجود دارد.

^۸ -عالم هستی = Cosmic message

^۹ -قطعی = Absolute

روزهای مهم در زندگی یهودیان روش هشانا - یوم کیپور

رحمن دلرحیم

روش هشانا آغاز سال نو عبری اصولاً ماهیتی مذهبی دارد. بعد از گذر از شب‌های سلیحوت و توسل عارفانه یهودیان به درگاه حق، در فرهنگ مذهبی یهود، روزهای بین روش هشانا و یوم کیپور، ایامی است که اعمال آدمیان در معرض قضاوت قرار می‌گیرد و سرنوشت هر انسانی بر حسب کردار او رقم می‌خورد و در نهایت در روز کیپور بعد از توبه و نماز و روزه، یهودیان به تزکیه نفس اقدام می‌کنند و آمرزش و رحمت خداوند را طلب نموده و با نواختن آخرین صداهای روحانی شوفار پیوند خود را با وحدانیت خداوند و بندگی او اعلام می‌دارند.

در منابع مختلف مذهبی یهود چهار نام برای روش هشانا ذکر شده است:

- ۱- روش هشانا = اول سال
- ۲- یوم ترعوا = روز نواختن شوفار
- ۳- یوم هدین = روز داوری
- ۴- یوم هزیکارون = روز یادآوری

در روش هشانا طبق نظر بعضی از علما وقایعی به این شرح رخ داده‌اند: آفرینش حضرت آدم و شروع تاریخ جهان از این روز شروع شد. در همین روز بود که حضرت آدم به خاطر خطایش به محاکمه کشیده شد و در همین روز بود که مورد بخشش قرار گرفت. در این روز بود مادرهای اولیه سارا و راحل که عقیقه بودند مورد تفقد خداوند قرار گرفتند و اسحق و یوسف را متولد نمودند. در همین روز بود که تفیلاي حنا مستجاب شد و شموئل پیغمبر از او به وجود آمد. در همین روز بود که یوسف از زندان مصر

آزاد شد و به صدارت رسید و در همین روز بود که یوغ بیگاری مصریان از گردن بنی‌اسرائیل در مصر برداشته شد. با توجه به دستور تورات مقدس و نیز مناسبت‌های گفته شده، شکی باقی نخواهد ماند که این روز خاص بهترین زمان برای پذیرفته شدن توبه و تفیلاي (نماز) انسان‌ها می‌باشد.

עשרת ימי תשובה (ده روز ایام توبه) که از روز

روش هشانا آغاز و به روز پر عظمت کیپور ختم می‌گردد، روزهای بازگشت به سوی پروردگار است از طریق دور شدن از مادیات، فراموش کردن کینه و انتقام‌ها، از بین بردن دورویی‌ها و دورنگی‌ها، تزویرها و دروغ‌ها، مهار کردن امیال نفسانی و بالاخره لگام زدن به هوا و هوس‌های دل هدف «ימים נוראים» «ایام سهمناک» تأمین می‌گردد.

روز کیپور روز پیوستن به معنویات، ایجاد محبت، ایثار و از خودگذشتگی و عبادت خالصانه در نهایت رسیدن به اوج تقدس است. روز کفاره گناهان، روز بخشش معصیت‌های بین پروردگار و انسان، آری بخشش بین پروردگار و انسان. کدورت‌های انسان‌ها با یکدیگر که حتی با گزاردن نماز در این روز عظیم و با روزه گرفتن با صدقه دادن بخشوده نخواهد شد

مگر با عذرخواهی و پوزش از طرف مقابل با تواضع و صداقت و مهم‌تر از همه با گذشت و مهربانی که خود شاهکار عبادت است.

اکنون برخیز سرورم، همت کن برادرم و تو خواهرم تواضع را این لحظه آشکار کن برخیز و این بار تو پیشقدم شو، پیام ده، پیام صلح و دوستی، پیام گذشت و ایثار، پیام محبت و صمیمیت، پیام ندای ملکوتی، پیام انسان‌های شجاع و با شهامت. برخیز، برخیز و توبه روز کیپور را صمیمانه عمل کن و این جمله را فراموش نکن.

«نوع دوستی و با یکدیگر متحد و یک رنگ بودن بهترین عبادت است».

یهودیان افغانستان

مترجم: لیورا سعید

تاریخچه اولیه یهودیان افغانستان:

به روایت معمول، آغاز رد پای جوامع یهودی افغانستان به تبعید یهودیان بعد از غلبه آشوریان (۷۲۰ قبل از میلاد) و تبعید به بابل (۵۶۰ قبل از میلاد) برمی گردد. گرچه شواهد باستان‌شناسی چندانی در تایید این باور وجود ندارد با این همه یافته‌های گوناگون و شواهد عمده‌ای وجود دارد که حضور مستمر یهودیان را از قرن هشتم تا قرن بیستم در سرزمین افغانستان نشان می‌دهد. تنها تعداد کمی از منابع، حضور یهودیان را در این سرزمین قبل از قرن هشتم ذکر می‌کنند. متن‌های مذهبی گوناگون به عربی و عبری در قرن دهم اشاره می‌کند که خاک شرق توسط جوامع یهودی پر شده است. خاک شرق طی سال‌های میانی (قرن هشتم تا چهاردهم) با خراسان (به معنی سرزمین آفتاب) ارتباط داشت که همان افغانستان شمالی بوده و با نواحی شمال شرق ایران و بخش‌های جنوبی آسیای مرکزی همسایه بود. مفسران یهودی نیز خراسان را به عنوان ناحیه‌ای که در آن یهودیان تبعید شدند معرفی می‌کنند. این مفسران وجود یک جامعه یهودی پیشرفته را در این ناحیه اثبات می‌کنند. الحاج محمد الادریسی^۱ یک تاریخ‌نویس مسلمان (۱۱۶۶-۱۰۹۹ هـ) نیز در تحقیق خود بر روی سلسله بنی جلال، از جوامع یهودی در شهرهای غزنه و نیشابور نام می‌برد.

مراسم صلح در خانه شیر سلیمان طبر
کابل - افغانستان - ۱۹۷۱

مهمترین آنها در شهرهای مرو^۶، بلخ^۷، کابل^۸، نیشابور^۹، غزنه^{۱۰} و هرات^{۱۱} قرار دارند.

مرو: تلمود بابلی حضور یهودیان را در آسیای مرکزی در نیمه اول قرن چهارم هجری شرح می‌دهد. منابع اسلامی اولیه (اواخر قرن هفتم و اوایل قرن هشتم هجری) نیز به حضور یهودیان در مرو اشاره کرده است. در آغاز قرن هشتم یک یهودی به نام عقبوا به عنوان جمع‌آوری کننده مالیات از جامعه یهودیان مرو ذکر شده است.

بلخ در نزدیکی مزارشریف جدید طی سال‌های میانه گاهی «مادر شهرهای دنیا» نامیده می‌شد. جامعه یهودی بلخ در کتابی که توسط یک جغرافیدان عرب در سال ۸۴۶ بعد از میلاد نوشته شده، ذکر شده

بنیامین تودولایی^۲ در مورد جوامع یهودی غزنه و نیشابور گزارش می‌دهد: غزنه شهر بزرگی است بر روی رود گازن^۳، جایی که در حدود ۸۰۰۰۰ یهودی وجود داشت. غزنه از لحاظ تجاری اهمیت دارد. در کوه‌های نیشابور، چهار نسل از بنی اسرائیل به نام‌های نسل دان، نسل زبولون، نسل آشور و نسل نفتالی ساکن بوده که در اسارت شلمن اسر^۴ پادشاه آشور بودند. آنان شهرها و دهکده‌های بزرگی در کوه‌ها داشتند. آنها تحت قوانین غیریهودی‌ها نبودند، اما شاهزاده‌ای به نام آر. یوسف امرکلا^۵ لاوی داشتند و طلبه‌هایی در میان‌شان وجود داشت.

سال‌های میانه:

منابع و مدارکی به چندین مرکز یهودی در افغانستان اشاره می‌کند که

^۶ - Merv

^۷ - Balkh

^۸ - Kabul

^۹ - Nishapur

^{۱۰} - Ghazni

^{۱۱} - Herat

^۲ - Benjamin Of Tudela

^۳ - Gozen

^۴ - Shalmanaser

^۵ - R. Joseph Amarkela

^۱ - El-Hadj Mohammad el -Idrisi

جامعه یهودی. قور یک دیوان حاخامی داشت، یک کنیسا و مدرسه دینی برای کودکان و بزرگ‌ترها. به دنبال حمله مغول‌ها به این ناحیه در ابتدای قرن ۱۳ اعضای جامعه یا فرار کردند یا مجبور به تغییر دین به اسلام شدند.

هرات: برای مدتی طولانی، هرات خانه‌ای برای بزرگ‌ترین جامعه یهودی در قلمرو افغانستان بود. در قسمت‌های غربی کشور، یهودیان محلی به شکل فرهنگی با یهودیان ایران در ارتباط بودند. علاوه بر این، ۲۰۰ خانواده یهودی مشهدی در ایران در پی اجبار برای تغییر دین به اسلام در طی سال‌های ۱۸۴۰-۱۸۳۸ م. در هرات ساکن شدند. این مهاجران جدید به استحکام موسسات یهودی کمک نموده و به طور کلی با زندگی یهودیان در افغانستان سهیم شدند. در قرن ۱۹ و نیمه اول قرن ۲۰، هرات اصلی‌ترین جامعه یهودی افغانستان بود. با این وجود تغییر سرنوشت، یهودیان را مجبور به ترک آن شهر کرد. در دهه‌های گذشته زندگی یهودیان در هرات سازمان یافته نبود. در سال ۱۹۷۸ به دنبال حفاری‌های باستان‌شناسی که در هرات جریان داشت، چهار کنیسا کشف شد که همه آنها در قسمت‌های قدیمی شهر باردورانی^{۱۷} و موماندا^{۱۸} قرار داشتند، ناحیه‌ای که در گذشته به «همسایگی یهودیان» معروف بود. نام آن کنیساها ملا آشور، یوآو^{۱۹}، غول^{۲۰} و چهارمی بدون نام بود. در سال

است. در این کتاب او به کسانی اشاره می‌کند که خودشان را یهودیان خزر Khazars یا Karaites می‌نامیدند و گروهی از بازرگانان بین‌المللی یهودی در اواخر قرن هشتم و اوایل قرن نهم که به عنوان یهودیان Radaniya شناخته می‌شدند.

کابل به عنوان یک مکان مرکزی در راه‌های تجاری متصل به آسیای مرکزی و هند قرار گرفته است. الادرسی جغرافیدان و طراح نقشه‌های جغرافیایی مسلمان، جامعه یهودی کابل را در کتاب خود ذکر کرده است و نخبه‌های بازرگان جامعه یهودی، کابل را مورد توجه قرار دادند. یهودیان کابل در محله جداگانه‌ای زندگی می‌کردند که دروازه آن در شبانگاه بسته و در صبح دوباره باز می‌شد.

قور: کشف یک گورستان یهودی در شهر قور^{۱۲} در ۱۹۴۶ دلیل بر وجود یک جامعه یهودی بزرگ در گذشته بوده است. قور در ناحیه کوهستانی شرق افغانستان واقع شده. تاریخ اولین سنگ قبرها (از ۷۵۳-۷۵۲ م) و آخرین تاریخ (از ۱۲۴۹-۱۰۱۲ م) می‌باشد. نوشته‌های سنگ قبرها به عبری، آرامی و فارسی‌هود که زبانی با اجزاء فارسی و ترکیب عبری - آرامی است که به خط عبری نوشته می‌شود و جامعه یهودی محلی به آن صحبت می‌کردند می‌باشد. این سنگ قبرها نه تنها اسم و تاریخ دارند بلکه عناوین و منصب‌های محلی نیز دارند. به عنوان مثال، عنوان آلوت^{۱۳} تنها به قضات داده می‌شد، عنوان حاخام اشاره به معلمان یا ربی‌ها داشت. معلمان جامعه به طور کلی تحت عنوان ملمد^{۱۴} نامیده می‌شدند. دیگر القاب مثل زاقن^{۱۵} و یاشیش^{۱۶} به بزرگان

۱۹۷۸ م. از کنیسی ملا آشور به عنوان یک مکتب استفاده می‌شد، یک مدرسه ابتدایی اسلامی برای پسران. ساختمان‌هایی که قبلاً به نام کنیسی غول نامیده می‌شد به یک خانه اسلامی برای نماز خواندن تبدیل و مسجد بلال نام گرفت. تنها کنیسی یوآو با اکثر مشخصات اصلی‌اش حفظ شده است. در موماندا همسایه قدیمی شهر هرات، کنیسی یوآو دارای یک بنای آجری گلی دو طبقه و یک حیاط درونی می‌باشد. صندوق تورا در دیوار غربی در مقابل اورشلیم ساخته شده است. معماری تمام کنیساها یک اثر واضح ایرانی را نمایش می‌دهد.

دوره جدید:

در قرن شانزدهم سلسله مغولی هند، اسلام شیعه را در حالی پذیرفت که آسیای مرکزی و افغانستان تبعیت از اسلام سنی را حفظ کردند باین ترتیب پیوندهای سنی که بین یهودیان ایران، آسیای مرکزی و افغانستان وجود داشت، از هم گسسته شد. از اواسط قرن ۱۸ م. پادشاهی افغان به وسیله سلسله دورانی حکمرانی شد که سعی نمود از نفوذ غرب به خصوص انگلیس بر جامعه افغان جلوگیری نماید. این موضوع به انزوای نسبی جامعه یهودیان محلی منجر گردید.

لباس سنی یهودیان شبیه مسلمانان بود به استثناء نوعی کلاه مشکی که مردان یهودی می‌پوشیدند. بنا بر یک سنت، این

^{۱۲} - Ghur

^{۱۳} - Alut

^{۱۴} - Melamed

^{۱۵} - Zaken

^{۱۶} - Yashish

^{۱۷} - Bar Durrani

^{۱۸} - Momanda

^{۱۹} - Yu Aw

^{۲۰} - Gul

کلاه مشکی یک نشانه سوگواری برای ویرانی بیت‌همیقداش (بیت‌المقدس) بود. برخی عقیده دارند که یهودی‌ها مجبور بودند این کلاه را به عنوان نشانه‌ای برای متمایز کردن خودشان از مسلمانان بپوشند.

بسیاری از یهودیان افغانی در تجارت نخ و ابریشم به خصوص در رنگرزی فعال بودند. درست کردن رنگ که از باقیمانده خشک شده حشرات ماده، قرمزدانه تهیه می‌شد و توسط دسته‌های پیشه‌وران به عمل می‌آمد و دست‌ها را رنگین می‌کرد باعث شد بسیاری به دروغ عقیده داشته باشند که این مشخصه یهودیان افغانستان می‌باشد.

یهودیان افغانستان برای نماز و مطالعات مذهبی از زبان عبری استفاده می‌کردند در حالی که فارسی‌هود زبان اصلی جهت کاربرد روزانه بود. در هرات یهودیان حداقل به سه لهجه اصلی صحبت می‌کردند. لهجه اصلی فارسی‌هود بود که توسط یهودیان افغانی‌الاصل استفاده می‌شد، در حالی که مهاجران از مشهد و نسل‌هایشان لهجه محلی اصلی خود را ترجیح می‌دادند. فقط کسانی که از یزد و شهرهای دیگر ایران آمدند، استفاده از لهجه خودشان را ادامه دادند.

قرن بیستم:

اظهارنظرهای گوناگونی با توجه به وسعت جمعیت یهودیان در افغانستان از آغاز قرن بیستم وجود دارد. منابع قدیمی‌تر نزدیک به چهل هزار نفر را برآورد کرده که تقریباً در ۶۰ جامعه زندگی نموده‌اند اما محققان جدید این تعداد را بسیار اغراق‌آمیز دانسته و به طور کلی با تعداد فقط چهار هزار نفر موافقت دارند. این تعداد توسط رؤسای جوامع یهودی در افغانستان در اواخر سال ۱۹۴۰ م. گزارش شد. باید اضافه کرد که چند هزار نفر از آنان به اسرائیل مهاجرت کرده

یا در قسمت‌های دیگر دنیا عمدتاً در آسیای مرکزی و هند ساکن شدند. بنابراین تعداد کل یهودیان افغان در دنیا در اواسط قرن بیستم در حدود ده هزار نفر می‌باشد. تحقیقی دیگر وجود تنها ۱۵ جامعه یهودی را با حضور موقت بازرگانان یهودی شرح می‌دهد. دو جامعه اصلی یهودیان افغانستان در شهرهای کابل و هرات، هر یک با تعداد حدوداً دو هزار یهودی در طی دهه ۱۹۳۰ قرار داشتند. بلخ سومین جامعه بزرگ یهودی را داشت و ترکیبی از مهاجران یهودی نواحی مختلف آسیای مرکزی بود. جوامع یهودی کوچک‌تر در شهرهای غزنه و قندهار قرار داشتند.

تا اواسط قرن بیستم، یهودیان افغانستان تماس کمی با تجدد داشتند. به دلیل زندگی در کشوری که قدرت‌های خارجی هرگز در آن ساکن نشده بودند، پیوندشان با جوامع یهودی همسایه در ایران، آسیای مرکزی و هند محدود می‌شد. با این حال تنها در سال ۱۹۵۰ م. که یهودیان به طور رسمی اجازه ترک افغانستان را داشتند، یهودیان بسیاری در نیمه اول قرن بیستم آن جا را ترک کرده و برخی از آنان در اسرائیل ساکن شدند. تبلیغات صهیونیستی به طور کامل در افغانستان ممنوع گردید و با این همه

مهاجرت به آنجا فقط از اواخر سال ۱۹۵۱ م. اجازه داده شد. در سال ۱۹۶۷ م. تعداد یهودیان افغانی که به اسرائیل مهاجرت نموده بودند به چهار هزار نفر رسید. هر یک از سه جامعه اصلی (کابل - هرات و بلخ) بعد از دهه ۱۹۵۰ م. همچنان در افغانستان فعال مانده است. یک حبرا (انجمن یهودیان) که در آن به نیازمندان کمک و به مراسم تدفین رسیدگی می‌کردند و جامعه را در تماس با منابع قدرت نگه داشته و برای پرداخت مالیات‌ها مسئول مشخص می‌ساخت. از ۱۹۵۲ م. یهودیان از خدمت در ارتش معاف شدند و مجبور بودند به جای آن مالیات معینی را پرداخت نمایند.

²¹- Itzhak Levi

²²- Olives

موعود باوری در دین یهود

تاریخی مقدم بوده است،
ذکری از آنها به میان نیامده
است.

بنابراین در آن وقت
یهود بوده و جهانی از کفر
لذا اعتقاد به برگزیدگی
کاملاً منطقی بوده است.

اما مسلم است که بعد
از پدید آمدن اسلام و
مسیحیت، (هرچند که
یهود شاید موضع دیگری
نسبت به آنها داشت) چون
اینها موحد بودند، این
برگزیدگی کم‌رنگ شد و
آن شکل خود را از دست
داد ولی معنای دیگری از

آن چه می‌خوانید بخش اول
گفتگویی است که خبرگزاری آینده
روشن با مهندس آرش آبایی دین‌پژوه
کلیمی انجام داده است.

آینده روشن: به نظر می‌رسد میان
موعودباوری در یهود و ایده برگزیدگی
قوم بنی‌اسرائیل پیوندی خاص وجود
دارد. دیدگاه شما در خصوص آموزه
برگزیدگی این قوم و ارتباط آن با
موعود باوری در یهود چیست؟

- وقتی از یهود سوال می‌شود باید
روشن کنیم که از کدام یهود سوال
می‌کنیم؟ از یهود کلاسیک توراتی و
تلمودی (سابقه تورات ۳۳۰۰ سال است
و تدوین نهایی ۱۵۰۰ سال پیش است
که در آن زمان یهود در مقابل جهان کفر
بوده است) یا یهود امروزی یعنی یهود
پانصد سال یا هزار سال پیش تا کنون؟
هر سوالی که می‌شود باید این مساله
روشن شود که از کدام یک از این دو
مرحله سوال می‌شود.

در مورد برگزیدگی هم همانند دیگر
سوالات همین قضیه وجود دارد. طبق
متن صریح تورات و کتب انبیای یهود و
تلمود، قوم یهود برگزیده است زیرا که
در آن زمان تنها قوم خداپرست و یا
حداقل تنها قوم دارای شریعت مدون
خدایی بوده است.

با توجه به این نکته که دین زرتشت
برای یهود کلاسیک شناخته شده نیست
و حتی اگر بگوییم زرتشت از نظر

واسطه‌ای بودند میان بنی اسرائیل
خدا.

کاهن‌ها گروهی هستند (البته
زمان کنونی کاهن‌ها هستند
وظایفشان دیگر مانند آن زمان وج
ندارد) که یهودی هستند اما یهودی
برگزیده از میان یهودی‌های دیگر که
خاطر اصل و نسبشان انتخاب شدند
مراسم عبادی و قربانی‌ها را انه
بدهند.

به طور مثال صحن بیت المقدس
نظر قداست درجه‌بندی شده بود مک
وجود داشت که همه می‌توانستند به
وارد شوند و در یک مکانی زد
نمی‌توانستند وارد شوند و در مک
دیگر فقط سبط لاوی می‌توانستند و
شوند و یک قدس الاقداسی داشتند

برگزیدگی که در خود تورات به
صراحت ذکر شده و امروز هم کسانی
که همچنان ادعای برگزیدگی یهود را
دارند می‌توانند به آن استناد کنند، این
است:

خداوند در تورات (خطاب به بنی
اسرائیل) می‌گوید: شما «مَمْلُخَتِ کَهَنِم»
هستید.

مملخت کهنیم یعنی مملکت کاهنان.
در یهود یک تیره‌ای داریم مانند سادات
در اسلام که اینها سبط لاوی هستند و
گروهی از آنها که از نسل حضرت
هارون هستند، کاهن یا کهن خوانده
می‌شوند و در زمان آبادی بیت المقدس
این گروه تنها عهده‌داران مراسم رسمی
عبادت و تقدیم قربانی بودند، یعنی

رنج با ظهور منجی پایان می‌یابد و تمام می‌شود.

اما به طور صریح‌تر کلمه مسیح یا ماشیح (لفظ مسیح، همان معرب لفظ ماشیح عبری است) را در کتب انبیای یهود اشعیا، ارمیا، میخا و زکریا می‌بینیم که در آنجا اشاره به موعود کرده‌اند که می‌آید و صلح را برقرار می‌کند. این آیات معروف است که گرگ با بره خواهد خوابید و نیزه‌ها و شمشیرها به قیچی باغبانی و گاواهن تبدیل می‌شوند و اینها به صراحت در کتاب مقدس یعنی کتب انبیای یهود و بعد از تورات آمده است. در برخی قسمت‌های این کتاب‌ها هم نسبت فردی به او داده‌اند و مثلاً کوروش را در کتاب اشعیا نبی، مسیح خداوند ذکر می‌کند. چون کوروش کسی بود که اولین تبعید بنی اسرائیل را پایان داد و بعد از این که آنها به ایران باستان پناهنده شدند، کورش، لشکر بابلی‌ها را شکست داده و سرزمین اسرائیل را تسخیر کرده و به یهودی‌ها اجازه می‌دهد برگردند و برای دومین بار معبد بیت المقدس را بنا کنند. و همین کار او باعث شده که او در یهود یک نجات دهنده تلقی شود و به او لقب مسیح یا ماشیح داده شده است.

بنابر این ایده‌ها از ابتدا وجود داشته است و در جاهایی هم به صراحت گفته شده ولی بعد از پراکندگی یهود است که در تلمود به صورت مفصل در مورد ماشیح صحبت شده است. شرایط ظهور او، این که او که هست و چه خواهد کرد، همه اینها در تلمود که ۱۵۰۰ سال پیش تدوین شده آمده است. بعد از تلمود بر حسب نوساناتی که در تاریخ یهود بوده، گرایش به این باور گاهی زیاده‌تر و گاهی کمتر شده است و تقریباً می‌شود گفت با رفاه و امنیت

اینچنینی از موعودباوری یهود به نظر شما صحیح است؟

- این مساله هم به تفاسیر مختلف برمی‌گردد. آن چیزی که در متن مقدس صراحتی در مورد آن نباشد، تفسیر بردار است و تفسیر هم بر اساس عقاید و احساسات انسان‌ها انجام می‌شود.

عده‌ای بر این باورند که لفظ ماشیح و اشاره به او از ابتدای آفرینش جهان بوده است. هر چند در خود تورات کلمه ماشیح ذکر نشده ولی به استناد آیات اولیه تورات، در هفت روز آفرینش جهان، در یکی از این روزها و مراحل آفرینش گفته شده است که روح خداوند بر سطح آب‌ها پرواز می‌کرد و این روح خداوند را اولین اشاره دانسته‌اند بر روح ماشیح و منجی که از ابتدا قرار بوده است بیاید.

استناد دیگر به تورات سخنی است از حضرت یعقوب که در هنگام فوت فرزندان را جمع می‌کند و می‌گوید ترکه تادیب از یهودا (یعنی نسل یهودا یا همان یهودیان) دور نخواهد شد تا این که منجی از او ظهور کند و ملت‌ها از او اطاعت کنند. یعنی حضرت یعقوب در شرایطی که هنوز توراتی نیامده است و بدان صورت قوم یهودی تشکیل نشده پیش‌بینی می‌کند که کسی می‌آید که همه از او اطاعت می‌کنند. می‌بینیم که ریشه‌ها را می‌شود در اینجا پیدا کرد.

حضرت یوسف همیشه بشارت می‌داده است (اسارت بنی اسرائیل در مصر شاید در پایان دوران یوسف بوده و یا این که ایشان پیش‌بینی می‌کرده) و می‌گفته، کسی خواهد آمد که نشان می‌دهد خداوند شما را مورد تفقد قرار می‌دهد.

یعنی همانطور که شما اشاره کردید، همیشه به دنبال این بوده‌اند که بگویند

همان نقطه مرکزی بیت المقدس بود و فقط کاهن اعظم یهود سالی یکبار می‌توانست در آنجا ساعاتی را وارد شود و مراسم را اجرا کند.

وقتی در تورات می‌گوید شما مملکت کاهنان هستید، این موضع را نسبت به جهان اعلام می‌کند یعنی می‌گوید نسبت شما به جهان همانند نسبت کاهن است به سایر یهودیان. پس برگزیدگی شما نسبت به جهانیان به این صورت است که قرار بوده شما مراسم عبادی را به نیابت از سایر اقوام جهان انجام بدهید یعنی شما نسلی از انسان‌ها هستید که به دلیل سابقه یا هر چیز دیگری برای انجام مراسم عبادی برگزیده شده‌اید.

در مناسک یهود نیز سمبلی از این جریان وجود دارد در یکی از اعیاد یهود که جشن سوگویت یا عید سایبان‌ها نام دارد و هفت روز ادامه دارد، در طی این عید هفتاد گاو به نشانه هفتاد قوم جهان قربانی می‌شد نه فقط برای یهودی‌ها، بلکه یهودی‌ها قربانی می‌بردند برای کل مردم جهان، جهانیانی که شاید اصلاً اطلاعی نداشتند که یهودیان چه کسانی هستند و یا چه می‌کنند.

این تعبیر دیگری است از برگزیدگی قوم یهود هر چند که نظر نهایی نیست و چه بسا کسانی سرسختانه به همان معانی اولیه برگزیدگی معتقد باشند و گروهی دیگر این مساله را تمام شده و متعلق به زمان گذشته بدانند.

آینده روشن: برخی بر این باورند که یهودیان چون از طرفی خود را برگزیده می‌دانستند و از طرفی در طول تاریخ وعده‌های الهی در مورد این قوم برگزیده تحقق نیافت، کم‌کم بر اندیشه موعود و ماشیح متمرکز شدند. آیا تبیین

انسان به همان باغ عدن اولیه بر می‌گردد.

این سستی‌ترین اعتقاد است به طوری که در نمازهای سه‌گانه یهود هم بندی به طور مشخص به دعا برای ظهور ماشیح اختصاص پیدا کرده است.

در سایر گروه‌های یهودی شاهدیم که هر قدر گروه‌های یهودی از این سنت‌های تلمودی دور شده‌اند و به عقل‌گرایی روی آورند، این اعتقادات نیز تغییر کرده است.

مثلاً براساس یکی از باورهای تلمودی «هارام‌بام» یا «موسی بن میمون» که از فلاسفه بزرگ یهودی است و فردی عقل‌گرا بوده است و اتفاقاً همین فرد بوده است که اعتقاد به ماشیح را وارد سیزده اصل ایمان یهود کرده است (اصل دوازدهم از اصول سیزده گانه یهود اعتقاد به ظهور ماشیح است) او اعتقاد دارد وقتی ماشیح بیاید دنیا روال عادی خود را دارد و از یک نگاه معجزه‌وار در برداشت‌هایی از ظهور ماشیح به یک باور روز مره می‌رسد.

ماشیح فردی است کاملاً عادی از نظر جسمانی و شخصیتی (نه از لحاظ علمی و معنوی که او را بسیار والا می‌دانند) او ظهور خواهد کرد و مصلح دنیا خواهد بود و جهان به آرمان‌هایش نزدیک‌تر می‌شود و این فرد مثل تمام انسان‌های دیگر می‌میرد و فرزندان او جانشینش می‌شوند.

گروه‌های دیگری نیز هستند مثل عارفان یهود که اعتقادشان بیشتر به این سمت معطوف می‌شود که ما باید سعی کنیم خودمان، ماشیح شویم. یعنی ما باید از نظر شخصیتی خود را به ماشیح نزدیک کنیم و این سعی ماست که ماشیح را خواهد آورد. ■

اما در جوامع غربی که گرایش خاصی به دسته‌بندی و قرارداددن هر چیزی در جای خود هست، همین یهودی‌ها وارد طبقه‌بندی می‌شوند. از یهودیان ارتودوکس و بسیار پای‌بند به احکام و قوانین دینی گرفته تا یهودیان میانه‌روتر و محافظه‌کار و تا گروه‌های نوگرای امروزی یعنی یهودیان رفرمیست (یهودیانی که حتی حاضر شدند ساختارهای کهن عقاید یهود را بشکنند و چیز جدیدی از آن در آورند). به همین نسبت نگاهشان به ماشیح و موعود در یهود تفاوت دارد.

اگر بخواهم تقسیم کنم باید بگویم سستی‌ترین و معمولی‌ترین اعتقاد همین است که موعود به صورتی معجزه‌وار ظهور خواهد کرد و یک دنیای کاملاً تخیلی و یک اتوپیا را به بار خواهد آورد و مشخصاً هدف اصلی او یهودیان خواهد بود که از این اسارت و پراکندگی جهانی به زعم خود رها می‌شوند و به بیت المقدس برخواهند گشت و در آنجا حکومتی تشکیل خواهند داد و آداب و رسوم اولیه عبادت که در تلمود ذکر شده دوباره احیا خواهد شد. در مرحله بعد و در درجه دوم تمام جهانیان خداوند را خواهند شناخت و اختلاف عقیده در مورد خدا در میان آنها از بین می‌رود.

اکثر عقاید سستی بر این است که وقتی ماشیح بیاید ما دنیای بهشتی خواهیم داشت، تابلویی تخیلی و بسیار زیبا و در افراطی‌ترین نگاه. در آن زمان توبه هم معنایی نخواهد داشت چون گناهی نیست که توبه‌ای باشد و حتی مردم نیازی به کار هم نخواهند داشت چون کار مجازاتی است که خدا برای آدم اول قرار داده و با آمدن ماشیح

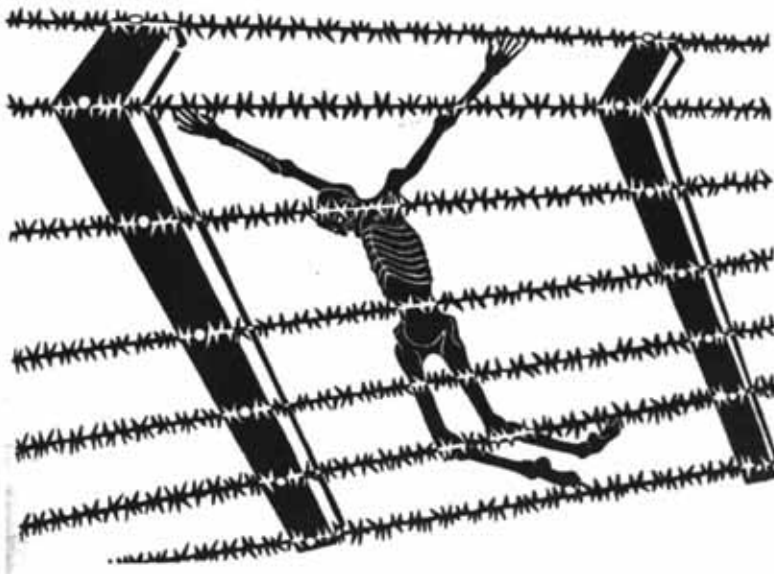
یهودیان نسبت عکس داشته است. هر جا رفاه و امنیت کم شده است آنها بیشتر به دنبال منجی بوده‌اند و هر جا رفاهشان بیشتر شده است این مساله کم رنگ شده است.

به طور مشخص در حدود سال ۱۳۲ میلادی یکی از یهودیان شجاع به نام بَرکوخبا که یک سردار نظامی بوده است، گروهی را جمع می‌کند و برابر رومی‌ها شورش می‌کند (رومی‌هایی که اسرائیل را تسخیر کرده بودند و یهودیان را از آنجا تبعید کرده بودند).

این فرد با ایده بازگشت به دوران کتاب مقدس و شکست دادن دشمنان خدا قیام می‌کند و برابر رومی‌ها شورش می‌کند و اتفاقاً یکی از بزرگترین عالمان تلمودی به نام رَبی عقیوا، تمام شاگردانش را به عنوان سپاهیان او می‌فرستد و باور داشته است که او همان ماشیح موعود است. البته بَرکوخبا شکست می‌خورد و اکثر شاگردان و طلاب مذهبی مکتب او کشته می‌شوند. این جریان یک مثال است و در تاریخ یهود بارها تکرار شده است.

آینده روشن: هم اکنون در میان کلیمیان چه اعتقاداتی در مورد برگزیدگی و موعود باوری وجود دارد؟ - وضعیت فعلی را باید بر حسب میزان پابندی گروه‌های یهودی به باورهای یهودی دسته‌بندی کنیم. در جوامع سستی (یا اکثراً سفارادی) همه چیز سستی است و عقاید دسته‌بندی نمی‌شود. در این چنین جوامعی مثل جامعه ایرانی اگر سوال کنید که شما چه جور یهودی هستید؟ جواب این است که ما یهودی هستیم و همه خودشان را از نظر گروه‌بندی یکی می‌دانند.

بررسی اسناد تاریخی مربوط به هولوکاست

در روز چهارشنبه بیست و ششم جولای ۲۰۰۶ بزرگ‌ترین مرکز اسناد تاریخی در رابطه با حوادث مربوط به جنگ جهانی دوم مشتمل بر پنجاه میلیون سند تاریخی در رابطه با واقعه هولوکاست و مسائل مربوط به آن در برلین گشایش یافت. این مرکز که با امضای توافق‌نامه‌ای میان یازده کشور از جمله آمریکا، آلمان، ایتالیا، فرانسه، لهستان، اسرائیل، یونان، لوکزامبورگ، بلژیک، هلند و انگلستان راه‌اندازی شده است مدارک و اسناد تمامی این کشورها را در یک جا گردآوری کرده تا محققان بتوانند با خیال راحت به تحقیق و بررسی بپردازند. و تقریباً مطمئن باشند که هیچ سند دیگری در رابطه با هولوکاست وجود ندارد که در این مرکز وجود نداشته باشد، مگر آن که سند تاکنون در جایی ثبت نشده باشد. در این مرکز همچنین ۱۷ میلیون پرونده و فایل وجود دارد که به شرح جزئیات ماجرا می‌پردازد و روایت‌های مختلف مسئله را توصیف کرده است. گویا در ماجرای هولوکاست یازده میلیون انسان به دستور هیتلر و در دوره آلمان نازی به قتل رسیدند که به روایتی شش میلیون از آنها یهودی بوده‌اند. و مابقی افراد معلول، سالمند، بیماران لاعلاج و همجنس‌گرایانی بوده‌اند که نظام هیتلری معتقد بود برای اصلاح نژاد در میان ژرمن‌ها باید

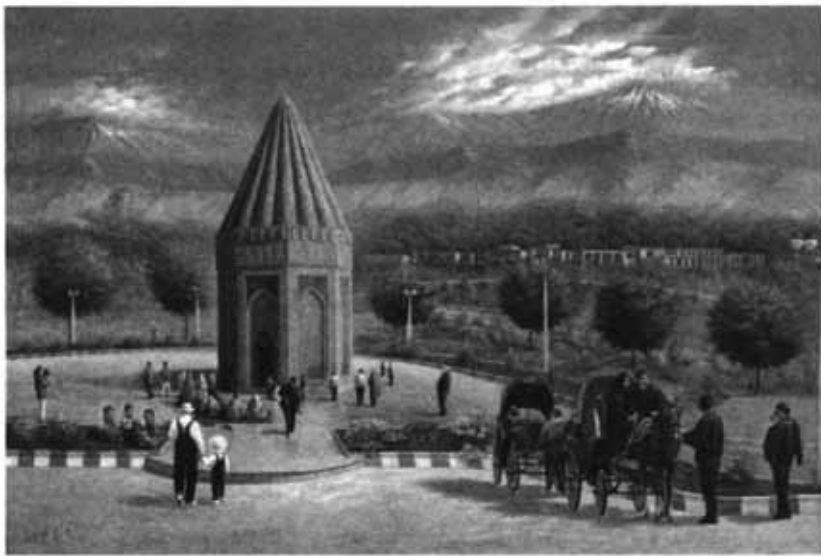
این افراد از بین بروند. در این مرکز ۳۰ میلیون سند وجود دارد که به ذکر نام و نشانی دقیق افراد کشته شده در این واقعه تاریخی می‌پردازد. این آرشیو که بخش عمده آن توسط کمیته مفقودان صلیب سرخ جهانی گردآوری شده است تاکنون به علت محرمانه بودن برخی از اطلاعاتی که مربوط به شخصیت‌ها و دولت‌های سیاسی می‌شد در دسترس عموم قرار نمی‌گرفت اما اکنون پس از توافقات بین‌المللی به مرکزی برای تحقیق در رابطه با نظام آلمان نازی و مسائل مربوط به جنگ جهانی دوم تبدیل شده است. وزیر امور خارجه آلمان در مراسم افتتاحیه این مرکز طی سخنانی گفت: «آلمانی‌ها باید گذشته کشورشان

را بشناسند تا از بروز دوباره چنین وقایعی جلوگیری کنند. آنها باید بدانند که اندیشه‌های نژادپرستانه چه بر سر بشریت می‌آورد». او مرکز را برای استفاده عموم محققان آزاد دانست و اعلام امیدواری کرد که همه بتوانند از این آرشیو ۵۰ میلیون سندی استفاده کنند. از آن جا که مسئله تحقیق درباره هولوکاست یکی از پیشنهادهای رئیس‌جمهور محترم بوده است، امید است که با گشایش این مرکز گروهی را برای انجام تحقیق و بررسی به آلمان اعزام کنند تا از منظری جدید در میان اسناد موجود به بررسی ماجرا بپردازند. ■

حقوق نبی (ع)

و ۲۵۰۰ سال آرامش در، کهن شهر تویسرکان:

«نهادهایی می‌خواهند بقعه این پیامبر را تخریب و محوطه آن را گسترده کنند»

IRAN - Tuiserkan - (HABAJOKUK)

حرم مطهر حضرت حقوق نبی - ایران - تویسرکان

مدیر اداره میراث فرهنگی و گردشگری تویسرکان گفت: برخی از اداره‌ها و نهادهای در ارتباط با بقعه حقوق نبی (ع) در نظر دارند، این بقعه را تخریب و محوطه آن را گسترده کنند. ابراهیم جلیلی در گفت و گو با خبرنگار بخش میراث فرهنگی خبرگزاری دانشجویان ایران (ایسنا) در همدان، تاکید کرد: بقعه حقوق نبی (ع)، جنبه تاریخی دارد و به عنوان سمبل محل دفن این پیامبر شناخته می‌شود. لذا نباید با تخریب آن، مرقده بزرگ‌تر و مدرن‌تری ساخت.

وی افزود: بیشتر نمازهای جماعت مردم تویسرکان در محوطه بقعه حقوق نبی (ع) برگزار می‌شود و به همین دلیل، آن محوطه را نمی‌توان کاوش کرد. در حالی که اداره میراث فرهنگی و گردشگری تویسرکان در نظر دارد، اطلاعات جامع‌تری را درباره این محوطه با کاوش به دست آورد. او یادآور شد: در سال ۱۳۶۸ هجری یک دوره کاوش در این محوطه انجام شده است.

شاید اغراق نباشد، اگر همدان را نیايشگاه انبياء و نمازگاه صحابه بناميم، چرا که در شهر همدان و ديگر مناطق استان، آرامگاه‌های چند نبی الهی قرار دارند.

به غیر از آرامگاه همدان
است و روضای

نقل شده است، زمانی که حضرت حقوق (ع) طفلی بود، به خواهش مادرش عمر دوباره به او بخشیده شد. به این ترتیب که مادرش طفل مرده را در بغل کشید و در بسترش خوابانید، سپس به نماز ایستاد و پیش از آن که نمازش تمام شود، طفل زنده شد و بر همین اساس، نام حقوق را بر طفل گذاشتند. حقوق نبی (ع) در ۶۰۷ سال پیش از میلاد مسیح (ع) پس از شعیای نبی (ع) به پیامبری مبعوث شد. گفته شده که او در عصر خود بعثت پیامبر گرامی اسلام (ص) را بشارت داده است. در بحارالانوار جلد ۱۰ صفحه ۳۰۳ آمده است: وقتی امام رضا (ع) به هنگام

«حجی» نبی (ع) در مسجد پیغمبر (ص) همدان، «حقوق» نبی (ع) در تویسرکان، «حضرت شیت» نبی (ع) در روستای شیت (از روستاهای قهاوند) و «حضرت خضر» نبی (ع) در نزدیکی روستایی به همین نام در همدان سال‌های درازی است که به خواب ابدی فرو رفته‌اند و همدان از قرن‌ها پیش میزبان این فرستادگان الهی بوده است. حضرت حقوق نبی (ع) از انبیای بنی‌اسرائیل و از نسل حضرت موسی (ع) است که ۶۰۰ سال پیش از میلاد مسیح (ع) می‌زیست، کلمه حقوق در زبان عبری به معنای «در آغوش گرفته شده» است.

بحث و احتجاج با علمای ادیان مختلف در نزد مامون با رئیس علمای یهود بحث می‌کردند، از حبقوق (ع) نام بردند. در جلد ۱۱ همان کتاب در صفحه ۵۹ و جلد ۱۴ صفحه ۶۲ در دعای ام داوود نام حضرت حبقوق (ع) ذکر شده است.

از محل و تاریخ دقیق تولد او اطلاع کافی در دست نیست، اما آن چه از مجموع نوشته‌های مورخان و محققان دانسته می‌شود، آن است که زمانی مدیر و نگهبان مراسم مذهبی معبد حضرت سلیمان (ع) در اورشلیم بوده است و پس از آن که بخت‌النصر - پادشاه جبار کلد (بابل) - اورشلیم را تسخیر کرد، حبقوق نبی (ع) به همراه عده زیادی از یهودیان و از جمله حضرت دانیال (ع) به اسارت سپاهیان بخت‌النصر درآمد و آنها را به بابل انتقال دادند و سال‌های طولانی در اسارت ماندند، تا آن که در سال ۵۳۸ پیش از میلاد مسیح (ع)، کوروش به عنوان پادشاه ایران و مؤسس سلسله هخامنشی، بابل را فتح کرد و دستور آزادی همه اسراء و زندانیان بنی‌اسرائیل را صادر و آنها را برای بازگشت به اورشلیم تشویق کرد. ظاهراً پس از آزادی یهودیان از اسارت بابل، آن حضرت به اتفاق عده‌ای از پیروان خود راه ایران را در پیش گرفت و در محل فعلی تویسرکان ساکن شد و در همین محل هم رحلت کرد و به خاک سپرده شد.

نام حبقوق نبی (ع) در کتاب تورات آمده است و مقام و شأن مذهبی خاصی بین پیروان مذهب یهود دارد، به خصوص کتاب نبوت این پیامبر که سفر

سی و پنجم اسفار عتیق است، در مذهب یهود جایگاه والایی دارد.

مقبره حبقوق نبی (ع) از قدیمی‌ترین آثار تاریخی تویسرکان است که حدود ۲۵۰۰ سال قدمت دارد، ساختمان آرامگاه حبقوق نبی (ع) یکی از بناهای قدیمی ایرانیان است که با توجه به سبک معماری جالب آن به احتمال زیاد به دوره سلجوقیان مربوط است. این بنا که در جنوب غربی تویسرکان واقع است، تا چند سال پیش خارج از شهر بود و با گسترش تویسرکان در محدوده شهر قرار گرفت.

بنای آرامگاه که از فاصله دور مانند یک برج مدور با سقف مخروطی به نظر می‌رسد، بدنه هشت سطحی دارد و ارتفاع آن به ۱۲ متر می‌رسد.

سقف بنای مقبره حبقوق نبی (ع) که شکل عجیب و جالبی دارد، شاید در میان سقف تمام بناهای تاریخی ایران بی‌نظیر باشد و آن را نمونه‌ای از آثار با ارزش معماری قدیم ایران می‌توان دانست.

این مقبره، یک ورودی دارد که فعلاً در آهنی دولنگه مشبک در آن نصب شده و بالای آن به شکل درهای کتیبه‌ای قوسی شکل است. در گذشته، یک در سنگی یک تکه بزرگ داشت که به سختی روی پاشنه حرکت می‌کرد و اکنون محل و موقعیت آن سنگ نامعلوم است.

قبر این پیامبر دقیقاً در وسط صحن قرار گرفته است، روی آن سنگی کار گذاشته شده و کتیبه‌ای به خط فارسی و عبری در آن حک شده است. روی سنگ قبر، یک صندوق چوبی قرار دارد که با پارچه سبزی پوشیده شده و روی یکی از سطوح جانبی آن نیز تاریخچه‌ای

از حبقوق نبی (ع) به این شرح درج شده است: حبقوق نبی (ع) از انبیای قوم بنی‌اسرائیل از نسل حضرت موسی (ع) است. پدرش «یشوعا لویت» و مادرش «شونامیت» سراینده و نوازنده مراسم مذهبی در معبد حضرت سلیمان (ع) بود. اواخر سلطنت «یوشیاهاو» می‌زیسته است که پس از خرابی معبد توسط کلدانیان به سال ۵۸۶ پیش از میلاد با حضرت دانیال نبی (ع) و دیگران به اسارت به بابل آمده، پس از چندی آن حضرت حق را لیبیک گفته است.

مجسمه و تصاویری از حضرت حبقوق (ع) در موزه واتین وجود دارند. تا چندی پیش، اهالی محل از کیفیت ساختمانی این بقعه اطلاع نداشتند و بیشتر تصور می‌کردند که تمام تشکیلات آرامگاه به دیواری هشت ضلعی و گنبد آن که روی قبر ساخته شده، محدود است، ولی بعدها معلوم شد، سردابی بزرگ در زیر آن وجود دارد که به شکل جالبی بنا شده و متشکل از سه قسمت و به عبارتی سه طبقه است که ظاهراً در طول قرن‌ها دست‌نخورده باقی مانده و مخفی بوده است، چرا که هیچ اثر ظاهری از منفذ یا مدخل ورودی به آن وجود نداشته و تمام سطح و کف بقعه به طور یکنواخت با آجر مسدود و مغروش بوده است.

در گذشته، مردم درباره هویت و شخصیت صاحب این مقبره شناختی نداشتند و به دلیل نبود آگاهی لازم، احترام شایسته‌ای که در شأن این پیامبر باشد، روا نمی‌داشتند، ولی بر اثر ارشاد و تذکر روحانیون، به خصوص مرحوم خالصی‌زاده، مردم متوجه مقام و شخصیت صاحب مقبره شدند. ■

شور و سماع

و سبقه مذهبی آن نزد ادیان سامی

لنا دانیالی

انسان برای بیان احساسات خود در هنگام دعا، شادی، غزا و یا نقل روایات علاوه بر سخن گفتن از حرکات صورت و بدن خود نیز برای ابراز و انتقال احساسات خود استفاده می‌کند. خم و راست شدن به هنگام خواندن نمازها یا متون مذهبی، ذکر خداوند و انبیا، جنباندن سر، حرکت دست‌ها، به هوا جستن، بر سر و سینه زدن و در نهایت رقص و پایکوبی نشانه‌های بروز عواطف انسان است.

در تعریف سماع می‌توان گفت: بیان یک ذکر یا یک نام به توالی و در استمرار آن حرکات سر و دست‌ها و به وجد آمدن و چرخ زدن به دور خود تنها یا با دیگران است.

در این گفتار سعی کرده‌ام که شور و سماع و پیشینه آن را در میان عرفا و ادیان سامی جستجو کنیم. هر چند سماع نوعی رقص است، رقصی در حضور خداوند و برای خداوند و از ابتدای آفرینش و قبل از به وجود آمدن ادیان در میان اقوام مختلف به عنوان حرکتی برای سپاس و حرکات آیینی وجود داشته است.

آن چه در مورد معنی کلمه سماع می‌توان گفت، نخست آن است که به معنی شنیدن و گوش فرا داشتن به ابیات یا اصوات است و سپس سرودها و هر

شواهد بسیاری در ادبیات فارسی وجود دارد از جمله:

کلیله و دمنه: سپس آن مزدور چنگ برداشت و سماع خوش آغاز نهاد
یا سعدی:

ترا که دل نبود عاشقی چه دانی چیست،
ترا که سمع نباشد سماع ننیوشی
و سپس به معنی رقص می‌رسیم و دست افشاندن.
چنان که اشاره شده:

سعدی:
من رمیده دل آن به که در سماع نیایم
که گر به پای دریایم به در برند به دوشم
و در اصطلاح صوفیانه و عارفانه آن به معنی وجد و حالت مشایخ در وجد و پایکوبی و دست‌افشانی صوفیان منفرداً و

جمعاً با آداب و تشریفاتی خاص و آوازی است که حال شنونده را منقلب گرداند سمت به سوی عشق خداوندی.

پیدایش سماع

تاریخ نشان می‌دهد از آغاز آفرینش آن روزگاران که انسان خود را شناخته و شایسته تفکر و تصمیم‌گیری دانسته موسیقی را نخستین انعکاس التهاب و شور و هیجان درونی خود دیده است که در خارج از وجودش تحقق یافته و موجب حالت وجد و حال و طرب و نشاط گردیده و زمانی هم حزن و اندوه. اما در عین حال اثر تسکین‌دهنده و آرامش با خود به همراه داشته.^۱

^۱ - سماع عارفان، حسین حیدرخانی ص ۲۱.

وی دف‌ها گرفته رقص‌کنان بیرون آمدند. پس مریم در جواب ایشان گفت: خداوند بسرانید زیرا که با جلال مظفر شده است، اسب و سوارش را به دریا انداخت.^۹

و داوود با تمامی قدرت خود به حضور خداوند رقص می‌کرد و داوود به ایفود کتان ملبس بود پس داوود و تمامی خاندان اسرائیل تابوت خداوند را با آواز شادمانی و آواز کرنا آوردند چون تابوت خداوند داخل شهر داوود می‌شد میکال دختر شاول از پنجره گلدسته داوود پادشاه را دید که به حضور خداوند جست و خیز و رقص می‌کند پس او را در دل خود حقیر شمرد.^۶

و بارها در مزامیر داوود مضمون رقص و موسیقی برای خداوند تکرار شده است:

و پسران صهیون در پادشاه خویش وجد نمایند و نام او را با رقص تسبیح بخوانند و با بربط و عود او را بسرانند. زیرا خداوند از قوم خویش رضایتمندی دارد، مسکینان را به نجات جمیل می‌سازد.^۷

او را با آواز و کرنا تسبیح بخوانید او را با بربط و عود تسبیح بخوانید او را با دف و رقص تسبیح بخوانید.^۸

امروزه نیز در میان برخی از یهودیان (از جمله حصیدیم) انجام رقص مقدس قبل از نماز روزانه رواج دارد. همچنین در میان صوفیه آرامگاه مولانا جلال‌الدین بلخی در قونیه میعادگاه درویش و سماع‌کنندگان بسیاری است. ■

نهفته است که در مجامع تصوف اجرا می‌شود، این عمل بسیار قابل اعتناست، چون در دین اسلام رقص و موسیقی جایی ندارد چرا که یکی شدن با حقیقت روحانی یا الهی از طریق رسانه، نوعی ریتم و آهنگ آسمانی در دورنمایی مذهبی که تمایز دقیق خاص بین خالق و مخلوق را حفظ کند، وجود ندارد. از اینها گذشته برای امحای رقص از عبادت دلایل عملی نیز وجود ندارد، چون رقص مذهبی، روان را پریش و منحرف می‌سازد.

با وجود این رقص نوعی پشتیبانی روحی بسیار مستقیم و ازلی را ارائه می‌دهد از این رو به صورت منظم و غیرمنظم در عرفان ادیان توحیدی به کار می‌رود و اگر بخواهیم به ترتیب به سابقه آن در ادیان سامی بازگردیم قبل از اسلام در مسیحیت به اشاراتی در زمزموری از انجیل می‌رسیم که می‌گوید: بگذار آنها با رقص خود نامش را ستایش کنند و بگذار با دایره زنگی و هارپ به ستایش او برخیزند، همچنین انجیل دیگر، از کودکی مریم عذرا صحبت می‌کند که به روی پلکان مذبح رقصیده است، بعضی از آداب عامیانه این نتیجه‌گیری را پیش می‌آورد که این الگوها در قرون وسطی مسیحی مورد تقلید قرار گرفته است، سن ترزا از اهالی آویلا همراه با راهبه‌هایش با ساز تنبور رقصیده‌اند.

در یهودیت

در اشارات تورات و همچنین در عرفان یهودیت نیز رقص مقدس وجود دارد و الگوی خود را از رقص مقدس داوود در مقابل تابوت عهد اقتباس کرده.

در تورات و تهلیم به آیه‌های مستقیمی در این باره برمی‌خوریم:

و مریم نبیه، خواهر هارون، دف را به دست خود گرفت و همه زنان از عقب

و اما درباره زمان پیدایش مجلس شور و سماع اطلاع دقیقی در دست نیست لکن سماع سابقه‌ای مذهبی داشته و از زمان‌های بسیار دور در پرستش‌های مذهبی و پرستش‌گاه‌ها معمول بوده است و به شنودگان رقت قلب می‌بخشد.^۱ و قدر مسلم که در صدر اسلام سماع به آن صورت که در مجالس صوفیه برگزار شده وجود نداشته تا در سال ۲۴۵ هجری که ذوالنون مصری از زندان متوکل آزاد گردیده، صوفیان در جامع بغداد به دور او گرد آمده و درباره سماع از او اجازه گرفتند قوال شعری خواند و ذوالنون هم ابراز شادی کرد.^۲

سماع در آیات و احادیث اسلامی

حسین حیدرخانی که در کتاب خود با عنوان سماع عارفان، تحقیق مبسوطی را پیرامون این موضوع انجام داده است در تصریح به وجود سماع در قرآن آیاتی از نقل می‌کند که هیچ کدام اشاره صریحی به این موضوع نداشته‌اند از قبیل آیه میثاق که می‌فرماید: «الست بربکم؟» همه ارواح مستغرق لذت آن خطاب شدند و چون در این عالم شنودند در حرکت و اضطراب آمدند.^۳

جایگاه سماع و سابقه آن در دیگر ادیان:

تیتوس بوکهارت و ابراهیم عزالدین در تحقیق خود پیرامون سماع در کتاب درآمدی بر آیین تصوف چنین بیان می‌دارند. چون آهنگ موجود در آیات مقدس، خود را بر حرکت تنفس تحمیل می‌کند، پس آهنگ و ریتم تنفس نیز در جای خود به کل حرکات بدن تحمیل می‌شود. در این جا اصل رقص مقدسی

^۱- تاریخ خانقاه در ایران ص ۴۲۹.

^۲- مرآت الجنان ج ۲ ص ۲۳۲.

^۳- به نقل از تذکره اولیا تصحیح استعلامی.

^۹- تورات سفر خروج باب ۱۵ آیه‌های ۲۰ و ۲۱.

^۶- کتاب دوم شموئیل باب ۶ آیات ۱۴ الی ۱۶.

^۷- کتاب مزامیر باب ۴۹ آیه ۲ الی ۴.

^۸- کتاب مزامیر باب ۱۵۰ آیات ۳ الی ۵.

نقش یهودیان در هنر و اقتصاد فرش ایران

برگردان: ثریا پاستور

به موجب تحقیقات انجام شده یهودیان ایران در قرن هشتم قبل از میلاد مسیح فرش‌هایی به افتخار کوروش بزرگ بافته بودند که از آنها برای تزئین آرامگاه وی نیز استفاده شده است.

ارتباط میان یهودیان و فرش‌های دستباف ایران، به دوران بسیار قدیم باز می‌گردد. نشانه‌ها و ردپای این ارتباط به حدود ۳۵۰۰ سال قبل می‌رسد.^۱

بعد از مهاجرت بنی‌اسرائیل از مصر، یهودیان در زندگی چادرنشینی خود از «گلیم» برای پوشاندن کف زمین و دیوارهای چادرها استفاده می‌کردند. این نکته در کتاب «مهاجرت‌نامه» (Le Livre Del'exode) و بعد از آن در کتاب «تمثیل‌ها» (Proverbes) آورده شده است. در کتاب «وقایع‌نگاری» (Le Livre Del'exode) از حضرت سلیمان و فرش‌های متعلق به او و رنگ‌های گوناگون مورد استفاده در بافت آن فرش‌ها: آبی، سفید، قرمز و سنگرف یاد شده است. در این کتاب همچنین آمده است که نقش و نگار این فرش‌ها از یک طرف نشان‌دهنده ده احکام خداوند توسط حضرت موسی و شیرها و از طرف دیگر، نمایانگر تصویر عقاب‌ها می‌باشد. تار و پود و بافت شهرها نیز شباهت بسیاری به بافت فرش‌هایی دارد که در حال حاضر در میان قبایل دوره‌گرد صحرای سینا مورد استفاده قرار می‌گیرد. Barber در مقدمه کتاب خود تحت عنوان «مطالعه درباره تاریخچه نساجی» می‌نویسد که فرش‌های مورد بحث در حقیقت اولین فرش‌های شناخته شده به شمار می‌روند.^۲

یهودیان در انتخاب طرح‌ها و نقش‌های مختلف فرش‌ها از موضوعات کتاب مقدس و از سمبول‌های یهودیت از جمله

نمونه‌ای از فرش‌های کلیمی بافت

ستاره داود، شیر یهودا، حضرت موسی، حضرت هارون، حضرت ابراهیم و حضرت اسحق و ... الهام گرفته‌اند.

قرن هشتم قبل از میلاد، سرآغاز تاریخ طولانی زندگی یهودیان ایران است که، با پراکندگی آنها، ارتباط مستقیم دارد.

به موجب تحقیقات انجام شده توسط Antone Felton یهودیان ایران در قرن ششم قبل از میلاد مسیح، فرش‌هایی به افتخار کوروش بزرگ بافته بودند که از آنها نیز برای تزئین آرامگاه وی استفاده کرده‌اند.^۳ این فرش‌ها، کار قالی‌بافان شهرهای همدان، شیراز و اصفهان بوده است که گفته‌اند حدود ۲ قرن بعد توسط اسکندر مقدونی از روی آرامگاه کوروش بزرگ به غارت برده شد. اسکندر مقدونی علاوه بر این، تمامی طلاکاری‌ها و اشیاء گرانبهای دیگری را که مزین کننده آرامگاه کوروش بود را نیز به همراه خود برد و باز هم بنا به گفته Felton نشانه‌های این غارتگری‌ها در کتاب Flavius Josephe مورخ و تاریخ‌نویس یهودی و یکی از بزرگ‌ترین چهره‌های شناخته شده ادبیات یهود تأثیر گرفته از یونان، مشهود است و این ظاهراً تنها شواهدی است که در مورد فرش‌های دست‌بافت یهودیان از دوران قدیم به دست ما رسیده است.

^۱ - Antone Felton «فرش یهودیان ایران» در «تاریخ معاصر ایرانیان یهودی» انتشارات مرکز تاریخ شفاهی یهودیان ایران - ۱۹۹۷ - جلد دوم - صفحه ۱۹.

^۲ - Barber E. J.W. «نساجی ماقبل تاریخ» انتشارات Princeton University Press ۱۹۹۱ موسسه Harris «۵۰۰۰ سال نساجی» انتشارات British Museum Press لندن - ۱۹۹۳.

^۳ - Antone Felton «فرش یهودیان ایران»

فرش‌های گرانها و باشکوه، به مذهبیون و طرفداران کنیسا، امکان نشستن بر زمین را فراهم می‌آورد.

یهودیان ایران

بنیامین تودولایی Benjamin De Tudele جهانگرد و ربای یهودی اسپانیایی (سال وفات ۱۱۷۳) اطلاعات سودمند و ارزنده‌ای درباره یهودیان ایران گردآوری کرده است. او به هنگام مسافرت‌های بسیاری که به کشورهای مختلف از جمله مشرق زمین و آفریقای شمالی داشته، به مطالعه درباره وضعیت جمعیت‌های یهودی پرداخته و در روایت‌های خود چنین می‌نویسد: در اواخر قرن دوم میلادی، قسمت اعظم تولید و بافت قالی‌های ایران، حاصل کار جمعیت‌های یهودی ساکن شهرهای همدان، اصفهان و شیراز بوده است.

بنا به گفته یکی دیگر از معاصرین او، جمعیت‌های یهودی شوشتر (شوش قدیم) که تقریباً بالغ بر پانزده هزار یهودی بوده است، عملاً داد و ستد فرش‌های این منطقه را عهده‌دار بوده‌اند. از طرف دیگر می‌دانیم که به موجب نوشته‌های تاریخ‌نویسان و مورخین ایرانی و عرب، منطقه میان اصفهان و شوش قدیم «یهودیستان» نامیده می‌شد.

از قرن شانزدهم به بعد و در اوائل قرن هفدهم میلادی یعنی در دوران حکومت سلسله صفویه، بافت پارچه رواج بسیاری داشته است و مهمترین مراکز تولید پارچه در آن زمان شهرهای اصفهان، یزد و کاشان بوده و کارگاه‌های ابریشم‌بافی و قالی‌بافی، نقش مؤثری در داد و ستد خارجی ایران به ویژه با کشورهای اروپایی داشته‌اند.

در این دوره، یهودیان در زمینه‌های مربوط به هنرهای برودری دوزی Broderie نقش‌اندازی روی پارچه و پارچه‌های زربفت (پارچه‌های ابریشمی مزین به طلا و نقره) و همچنین

نقش یهودیان در فرهنگ ایران

وابستگی یهودیان به فرهنگ ایران، نقش به سزایی در انتقال یک میراث فرهنگی ویژه داشته است. نظریه «ناخودآگاهی جمعی» که توسط روان‌شناس مشهور یونگ Jung مورد بحث قرار گرفته است، خود توجیه‌کننده وضع یهودیان آن دوران است. یهودیان براساس یک اعتقاد سمبولیک، همواره خواستار آن بوده‌اند که تشابهی میان فرهنگ یهودیت و فرهنگ ایران برقرار سازند. بر این اساس نوع بافت فرش‌ها با تار و پود و نسوج ابریشمی زربفت، با الهام از موضوعات مذهبی، به گونه‌ای سستی و نسل اندر نسل از مادر به دختر انتقال یافته است.

به عقیده Levi Strauss «هر فرهنگی را می‌توان مانند مجموعه‌ای از سیستم‌های سمبولیک در نظر گرفت که در راس آن، پدیده‌های هنر، علم و مذهب قرار دارند». جلوه‌های ظاهری این فرهنگ در نزد یهودیان ایران به ویژه در مورد موسیقی و قالی‌بافی بسیار چشم‌گیر است.^۱

اولین فرش‌های بافته شده توسط یهودیان، یک فرش دیواری Tapisserie مربوط به قرن چهارم بعد از میلاد مسیح می‌باشد که در شهر اسکندریه به دست آمده است. بعد از آن، در دوران حکومت سلسله ساسانیان نیز، به صنف‌های قالی‌بافان یهودی، اشاره شده است.^۲

پس از تاریخ ورود اسلام به ایران، در حدود اواخر قرن هفتم، هیچ‌گونه اشاره‌ای به قالی‌بافان یهودی ایران نشده. کار قالی‌بافان یهودی بین قرن دهم و سیزدهم، در نقاط دیگر یعنی خارج از ایران و به ویژه در قاهره و دمشق، چشم‌گیر بوده است. تعداد قالی‌بافان یهودی که در کارگاه‌های قالی‌بافی سلطنتی کشور سوریه مشغول به کار بودند نیز بی‌شمار بوده است. کار قالی‌بافان ایرانی یهودی، علاوه بر این در شهر Tyr واقع در کشور اسپانیا که به تصرف اعراب (Maures) درآمد و همچنین در آفریقای شمالی و فلسطین نیز دیده شده. از قرن یازدهم به بعد، کنیساها با فرش‌های بافته شده توسط یهودیان تزئین می‌شدند. دو کنیسا واقع در شهر قدیمی قاهره به گونه چشم‌گیری با کار قالی قالی‌بافان یهودی، تزئین شده و این دو کنیسا با برخورداری از

^۱ - مراجعه به Alain Chaulli «مطالعات ایرانشناسی» دانشگاه سورین پاریس در سال ۲۰۰۲. در باره موسیقی‌دانان یهودی ایرانی در قرن ۱۹ و ۲۰ و تأثیر آنها در حفظ میراث مربوط به موسیقی ایران

^۲ - Anton Felton «فرش یهودیان ایران» که در آن به کتاب Jonathan Dischnitzer M. تاریخ هنرها و صنایع یهودیان از انتشارات David - لندن - ۱۹۴۵، اشاره می‌کند.

جایگاه ویژه آنها در امر تجارت در شهرهای کرمانشاه، همدان و (خرمشهر) را یادآور شده است.

شهر کاشان، به دلیل وجود یهودیان، در این شهر از یک تاریخ ویژه و قدیمی برخوردار بوده و این شهر در حقیقت محل اقامت یهودیان رانده شده از اسپانیا در دروان تفتیش عقاید می باشد و همان گونه که Anton Felton می نویسد، بنا بر اسناد تاریخی موجود، شهر کاشان «مرکز فرهنگی یهودیان ایران» بوده است و فرش های بافته شده توسط یهودیان در این شهر، خود گواه این امر است.

در آن سوی کشور ایران، در خطه آذربایجان نیز فرش های معروف بافت شیروان، بادکوبه و قره باغ قابل ذکر است.

مارتن ژیلبر Martin Gilbert، نویسنده کتاب «اطلس تاریخ یهود» به ویژه می نویسد: جنوب قفقاز، بین ایران و ترکیه، منطقه ممتازی برای قالی بافی بوده است. یهودیان و همسایگان مسلمان آنها، فرش های بسیار زیبا، با رنگ ها و نقش و نگارهای بسیار ظریفی که در نوع خود، از ویژگی های خاصی برخوردارند، بافته و عرضه کرده اند.^۷

Anton Felton تایید می کند که یهودیان ساکن مناطق کوهستانی که زبان و گویش محلی آنها یکی از لهجه های زبان فارسی است، از خط عبری استفاده می کردند. ■

بافت پارچه های ویژه روتختی، کاغذ دیواری و مجلد کردن کتاب ها، به اوج شکوفایی رسیدند.

شاه عباس اول (۱۵۸۷-۱۶۲۹) که خود از دوستان کار قالیبافی بوده است، تعدادی از یهودیان و ارامنه را به همراه خود به پایتخت جدیدش «اصفهان» برد. یهودیان علاوه بر این، در کار رنگرزی پشم و ابریشم، از مهارت بسیاری برخوردار بودند و در ردیف یکی از مهمترین اصناف در زمینه بافندگی و نساجی به شمار می رفتند.

نقش یهودیان در بافت قالی های ایران

دوران شکوفایی تولید و بافت فرش در میان جمعیت های یهودی در اوائل قرن نوزدهم میلادی به اوج خود می رسد و کار قالی بافان یهودی در شهرهای کاشان، اصفهان، کرمان، تبریز و سراب، بیش از هر زمان دیگری چشم گیر بوده است.

نمونه هایی از این فرش های بسیار ظریف در موزه های مختلف در سراسر دنیا، به یادگار حفظ شده است. به عنوان مثال در موزه Beth Zedek در شهر تورنتو واقع در کانادا، حدود یک دوجین از این آثار برجسته قالیبافی وجود دارد. به ویژه یک نمونه فرش کاشان که بافت آن مربوط به سال ۱۸۵۰ میلادی بوده و شرح حال قوم یهود را در دوران حضرت سلیمان و دوره عهد عتیق به تصویر می کشد. این فرش منحصر به فرد، دارای بیش از ۲۰۰۰ گره می باشد.

فرش دیگری کار قالی بافان یهودی شهر کاشان که بافت آن مربوط به حدود ۱۸۹۰ م. می باشد و توسط ناصرالدین شاه (۱۸۴۸-۱۸۹۶ م.) به قالی بافان یهودی سفارش داده شده بود تا به پزشک یهودی اش به نام حکیم نورمحمد هدیه دهد.

در زمینه اقتصادی

با توجه به جایگاه محکم یهودیان در کار تولید، داد و ستد و صادرات فرش در ایران، طبیعی است که یهودیان در این کشور، موقعیت ممتازی در کار تجارت فرش های مشرق زمین به دست آورند. George Curzon زمانی درباره یهودیان ایران نوشت که آنان در امر تجارت و داد و ستد شهرت به سزایی دارند.^۸

در قرن نوزدهم Anton Felton نیز به نوبه خود می نویسد که میزان تولید فرش های ایران به حدی بالاست که می تواند پاسخگوی نیازهای بازارهای اروپا باشد.

یک روزنامه نگار انگلیسی موسوم به Mac Lean در سال ۱۹۰۴، نقش یهودیان در زمینه واردات پنبه از منچستر و همچنین

^۷ - Martin Gilbert در کتاب The Dent Atlas Of Jewish

انتشارات D.J.M.، لندن، ۱۹۹۳ - صفحه ۵۰

^۸ - George Curzon کتاب ب «ایران و مسائل مربوط به ایرانیان» لندن -

۱۹۶۱ - جلد اول صفحه ۵۱۰

معرفی کتاب :

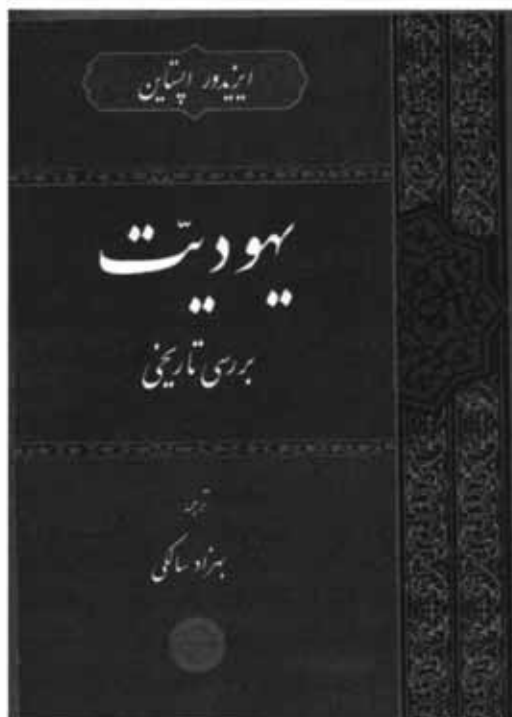
یهودیت - بررسی تاریخی

نویسنده: ایزیدور اپستاین

مترجم: بهزاد سالکی

ناشر: انتشارات حکمت و فلسفه ایران

چاپ اول سال ۱۳۸۵ - ۴۳۰ صفحه

ربی دکتر ایزیدور اپستاین در کالج یهودیان لندن - مدرسه علوم دینی یهودی کشورهای مشترک المنافع بریتانیا - و دانشگاه لندن تعلیم دید و از همان جا موفق به اخذ مدرک کارشناسی (با درجه عالی) در زبان‌های سامی و درجه دکترا در فلسفه و ادبیات گردید. او پس از

چند سال خدمت در مقام ربی انجمن عبری میدلزبرو Middlesbrough Hebrew Congregation در سال ۱۹۲۸ به عنوان استاد زبان سامی در کالج یهودیان منصوب شد و در سال ۱۹۴۵ مدیر آن گردید. آثار مهمی در باب دین و اخلاق یهودی نوشته است که از میان آنها کتاب یهودیت Judaism در مجموعه ادیان بزرگ شرق از انتشارات «اپورث» Epworth Press قدیمی‌ترین و ایمان یهودیت (Faith Of Judaism) و گام به گام در دین یهود Step by Step in Jewish Religion، کتابی برای خوانندگان جوان، جدیدترین نوشته‌های او هستند.

نویسنده در پیشگفتار کتاب خود می‌گوید: این کتاب به هیچ وجه تاریخ حیات یهودیان نیست، همچنین، شرح و گزارش کمک‌های قوم یهود به تمدن و پیشرفت بشری نیست، بلکه اساساً به بررسی یهودیت به عنوان شیوه دینی و متمایزی از حیات علاقمند است که می‌کوشد آن را در پس‌زمینه چهار هزار سال تاریخ یهود از زمان تألیف کتاب مقدس تا تأسیس دولت اسرائیل در روزگار خود ما ارائه کند.

برای معرفی این کتاب هیچ مطلبی گویاتر از بخشی از مقدمه مترجم محترم و بخش دیگری از پیشگفتار نویسنده نمی‌باشد. از این جهت که اظهارنظر درباره کتاب قبل از مطالعه آن ممکن است در قضاوت خواننده کتاب تأثیر گذارد. نهایت این که بخش‌بندی مطالب خواندن کتاب را بسیار آسان و لذت‌بخش می‌کند و ضمیمه کتاب‌شناسی - واژه‌نامه انگلیسی فارسی و فهرست اسامی اشخاص، اسامی جای‌ها، اسامی کتاب‌ها و فهرست اصطلاحات برای درک مطلب به خواننده کمک فراوان می‌کند.

جا دارد از مترجم محترم که با توجه و دقت بی‌نظیر در به کار بردن لغات عبری و اصطلاحات و مکان‌های مختلف به ارزش علمی این کتاب می‌افزاید تشکر و قدردانی کنیم.

مترجم محترم در پیش‌درآمد کتاب می‌نویسد:

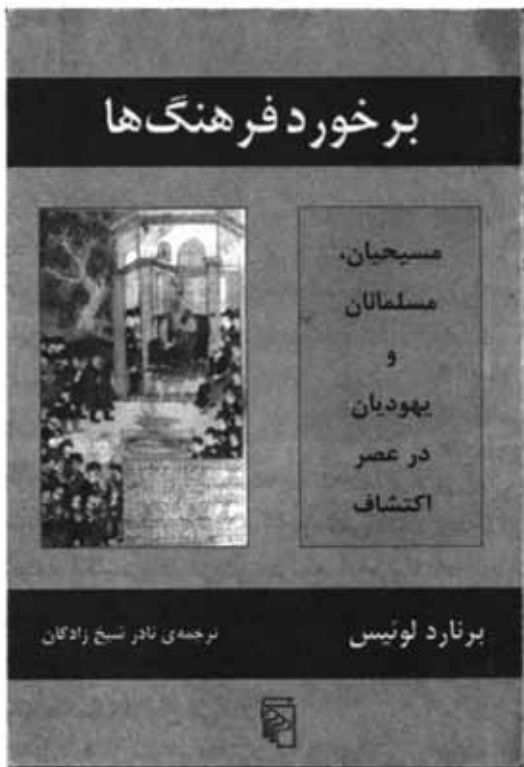
قصد اینجانب از ترجمه کتاب حاضر فراهم ساختن متن درسی مناسب برای دانشجویان رشته ادیان و علاقمندان به مطالعه و تحقیق در اعتقادات و شعائر یکی از سه دین بزرگ توحیدی بوده است. معیارهای اصلی من در انتخاب متن ترجمه حاضر یکی جامعیت کتاب و دیگری رویکرد توصیفی (به جای مدافعه‌گری دینی) آن بود. نویسنده محترم که از متخصصان تاریخ یهودیت است تا حد زیادی در انجام هر دو وظیفه توفیق یافته است و در معرفی نویسنده گفته شده:

کتاب به هیچ وجه ادعا نمی‌کند که از لحاظ دامنه مطالب یا نحوه بررسی کامل و همه‌جانبه است. نویسنده کاملاً آگاه است که همه اظهارات و ارزیابی‌های او درباره رویدادها، شرایط و شخصیت‌هایی که در این صفحات در دست بررسی است موافقت تمامی خوانندگان را جلب نخواهد کرد. دیدگاه سنتی، که نویسنده صریحاً به طرفداری از آن اقرار می‌کند، به خصوص بر تفسیر او از دوره تدوین کتاب مقدس و نیز ارزیابی او درباره جنبش‌های یهودی در دوره باستان، قرون وسطی و قرون جدید، که در این اثر به بررسی آنها می‌پردازد، تأثیر دارد. در عین حال او کوشیده است به طور دقیق واقعیت‌هایی را ثبت کند که گزینش آنها را برای اهداف این اثر مناسب می‌دیده و سعی داشته است تا جایی که امکان دارد، در شیوه خود برای ارائه آنها بی‌طرف باشد.

لازم به ذکر است انجمن کلیمیان تهران و آقای دکتر یونس حمامی لاله‌زار نیز از لحاظ ضبط درست اسامی عبری در تدوین ترجمه فارسی این کتاب همکاری داشته‌اند.

صرفی کتاب :

برخورد فرهنگ‌ها مسیحیان، مسلمانان و یهودیان در عصر اکتشاف

نویسنده: برنارد لوئیس
ترجمه: نادر شیخزادگان
نشر: مرکز
چاپ اول: ۱۳۸۱ تیراژ ۲۰۰۰ نسخه
قیمت ۹۵۰ تومان

نویسنده این کتاب پروفیسور برنارد لوئیس در سال ۱۹۱۷ م. به دنیا آمد و پس از طی دوره دبیرستان، تحقیقات عالی خود را در دانشگاه لندن و در دانشکده مطالعات شرق و آفریقا آغاز کرد. دوره کارشناسی را در رشته خاور نزدیک و میانه و دوره دکتری را در رشته تاریخ اسلام به پایان رسانید و به اقتضای مطالعات دوره دکترا به خاورمیانه سفر کرد. مدتی به قصد وکالت حقوق خواند، ولی چندی بعد تغییر عقیده داد و به تدریس تاریخ خاورمیانه مشغول گردید. در سال ۱۹۳۸ با سمت دستیار مدرس در تاریخ اسلام در همان دانشکده‌ای که تحصیل کرده بود به کار گمارده شد. پس از بازنشسته شدن در سال ۱۹۷۴ م. به دانشگاه پرینستون دعوت و مشغول به تدریس شد.

برنارد لوئیس ابتدا به طور اختصاصی درباره اسلام در قرون وسطی، فرقه اسماعیلیه، جنبش حسن صباح و حشاشین تحقیق می‌کرد. وقوع جنگ جهانی دوم علاقه او را به تاریخ معاصر خاورمیانه معطوف کرد و پژوهش‌های خود را بر روی تاریخ امپراتوری عثمانی متمرکز نمود. او در حال حاضر می‌کوشد با تلفیق همه این مباحث به بررسی تاریخ روابط بین اسلام و اروپا بپردازد. آثار مهم وی عبارتند از: زبان سیاسی اسلام، خاورمیانه: خلاصه‌ای از تاریخ دو هزار سال گذشته و ... این کتاب توسط نادر شیخزادگان ترجمه شده است و براساس سخنرانی‌های کرسی مدل کورتی در دانشگاه‌های ویسکانسین و مادیسون در ماه مه سال ۱۹۹۳ تدوین شده است. هدف این کتاب این است که توجه شنوندگان را به حادثه‌های دیگر آن سال به ویژه پیروزی مسیحیان در غرناطه،

آخرین پایگاه نظامی مسلمانان در شبه جزیره ایبری، و چند ماه بعد اخراج یهودیان از سراسر اسپانیا جلب کند و نشان دهد که این حوادث ظاهراً ناهمگون چه ارتباط نزدیکی با یکدیگر دارند. سپس این سه مقوله پیروزی مسیحیان، اخراج یهودیان و کشف آمریکا را در مقیاس وسیع‌تر تاریخ بین‌المللی، بین مذهبی و بین قاره‌ای مورد بررسی قرار دهد.

این کتاب از سه بخش تشکیل شده است: فصل اول: پیروزی مسیحیان بر مسلمانان در اسپانیا، فصل دوم: اخراج یهودیان از اسپانیا و فصل سوم: کشف آمریکا. تهدید هزار ساله اروپا از جانب اسلام هم جنبه نظامی داشت و هم مذهبی، یعنی

تهدیدی بود برای تسخیر اروپا و تغییر مذهب آن. غرب ایران، شبه جزیره عربستان و بخش عمده‌ای از کشورهای شرق مدیترانه و شمال آفریقا از مسیحیت به اسلام روی آورده بودند. روند گرویدن به اسلام در سیسیل و اسپانیا هم ادامه یافت. عالمان مسیحی در قرون وسطی بسیار کوشیدند تا دین رقیب خود را بشناسند و بطلان آن را ثابت کنند و پیروان خود را حفظ نمایند و تا حدود زیادی از برکت تساهلی که جوامع مسیحی و رهبرانشان در دامان اسلام از آن بهره‌مند شدند، در این کار توفیق پیدا کردند، هر چند شماری از مسیحیان دین اشغالگران را پذیرفتند.

بخش دوم این کتاب درخصوص اخراج یهودیان از اسپانیا می‌باشد که ابتدا آنها را مجبور می‌کردند یا غسل تعمید کنند یا سرزمین مسیحیان را ترک نمایند. بسیاری از یهودیان اسپانیا و پرتغال راه‌حل مشکل و

خطرناکی را برگزیدند، بدین ترتیب که به طور ظاهری و رسمی مسیحیت را پذیرفتند ولی همچنان در خفا به دین مادری خود پایبند بودند. مارانوها (اسپانیایی‌ها) یهودی که می‌خواستند به دین مادری خود برگردند ترجیح می‌دادند به کشورهای اسلامی مهاجرت کنند. یهودیان و مسلمانان اسپانیا را به عنوان تبعیدی ترک کردند و بیشتر آنها به دنبال پناهگاه به جنوب و شرق روانه شدند. اما در همین زمان مسیحیان هم در حال ترک اسپانیا بودند، ولی نه به سوی شرق و جنوب، که به طرف غرب، نه به عنوان تبعیدی، که به عنوان فاتح و استعمارگر و کاشف تقریباً تصادفی یک دنیای جدید.

بخش سوم این کتاب درخصوص کریستف کلمب و کشف قاره آمریکا و قاره‌های دیگر و مذاهب و فرهنگ آنها می‌باشد. ■

مرفی کتاب :

انتشار کتاب تاریخ یهودیان روسیه

گزارش ویژه‌نامه یهودیت - انتشار کتاب تاریخ یهودیان روسیه
گروه واسپار : مسکو - رایزنی فرهنگی جمهوری اسلامی ایران

فدراسیون جمعیت‌های یهودی روسیه و کنگره جهانی یهودی روسیه و کنگره جهانی یهودیان روسی‌زبان کتاب درسی «تاریخ یهودیان روسیه» را منتشر کرده‌اند. الکساندر بورودا رئیس هیأت رئیسه فدراسیون جمعیت‌های یهودی روسیه در مراسم معرفی کتاب جدید اظهار داشت: «انتشار این کتاب درسی، گام مهمی در جهت حسن تفاهم بین نمایندگان اقوام گوناگونی است که روسیه میهن واحد آنهاست. در موارد زیادی، عدم آگاهی به تاریخ و فرهنگ ملت موجب بیگانه‌ستیزی می‌شود که ما می‌خواستیم با انتشار این کتاب خلاء اطلاعاتی را پر کرده و افسانه‌های ضدیهودی را که متأسفانه در اذهان بعضی شهروندان روسیه وجود دارند، بر طرف کنیم. فدراسیون جمعیت‌های یهودی روسیه درصدد است به انتشار ادبیات روشنگرانه ادامه دهد».

والری انگل مدیرعامل فدراسیون از طرف خود گفت: «از زمان قبل از انقلاب سال ۱۹۱۷ در روسیه چنین کتابی منتشر نشده است. بعد از فروپاشی اتحاد شوروی این اعتقاد رایج بود که همه یهودیان روسیه را ترک خواهند کرد یا این که یهودیان روس «نسلی در حال انقراض» هستند. ولی بعداً معلوم شد که آن نقطه نظر درست نبود. این پروژه مشترک دو سازمان یهودی باید نقش یهودیان روس در تاریخ کشور و سهم یهودیان در توسعه روسیه در گذشته و حال را نشان دهد».

برای اولین بار چنین کتاب درسی در روسیه منتشر می‌شود. این پروژه آموزشی کنگره جهانی یهودیان روسی‌زبان با کمک مالی فدراسیون جمعیت‌های یهودی روسیه و با همت هیأت علمی دائرةالمعارف مختصر یهودی تحت ریاست لئونید پرایسمان پروفیسور دانشگاه اورشلیم و عده‌ای از کارشناسان امور یهودی روسیه و اسرائیل اجرا شد. این کتاب ۷۰۰ صفحه‌ای در چاپ اول با شمارگان ۱۰۰۰ نسخه منتشر شده است. همه نسخه‌های آن به مؤسسات آموزش عالی که در زمینه تمدن یهودی پژوهش‌هایی انجام می‌دهند، ارسال شده است. فدراسیون جمعیت‌های یهودی روسیه همچنین مایل است با وزارت آموزش فدراسیون روسیه مذاکرات انجام دهد تا این کتاب در مدارس عمومی در رشته تسامح مورد استفاده قرار گیرد. ■

مرفی کتاب :

تاجگذاری استر

نویسندگان : برنارد ابر خرم راشدی
ترجمه : عبدالرضا (هوشنگ) مهدوی
انتشارات : البرز

داریوش شاه شاهان، به تازگی درگذشته است. چنین به نظر می‌رسد که فرزندش، شاهزاده خشایارشا، از همه صفات لازم برای پادشاهی بزرگ بودن برخوردار است. با این همه خشایارشا با شکست و شورش روبه رو می‌شود و در همان حال در سایه حرمسرا توطئه‌ای بر ضد او شکل می‌گیرد. در ایالات بابل و مصر طغیان غرش می‌کند، در حالی که شکستی که یونانیان در دشت ماراتن بر داریوش وارد کرده‌اند، انتقام می‌طلبد.

خشایارشا برای رویارویی با یونانیان فرماندهی ارتش بزرگ را برعهده می‌گیرد و تا نبرد سالامین سرنوشت اروپا نامعلوم می‌ماند. شاه که همسرش کتایون به او خیانت کرده است، عشق خود را در آغوش یک دختر جوان یهودی می‌یابد که از میان تعدادی بی‌شمار شاهزاده خانم برگزیده است. تاجگذاری استر که قاعداً می‌بایست آغاز یک دوران طولانی صلح و پیشرفت باشد، برعکس بهانه آغاز جنگ میان ایرانیان و یهودیان می‌شود. دو قومی که برای یکدیگر احترام قائل بوده و آموخته بودند با همدیگر همزیستی کنند، از تخت‌جمشید تا اورشلیم به کشت و کشتار و زد و خورد می‌پردازند. آشوب‌های بزرگی ایران را تکان می‌دهد و چیزی نمانده است که کشور را در جنگ داخلی بی‌رحمانه‌ای غوطه‌ور سازد....

در این اثر دو جلدی که هیاهوی یک داستان قهرمانی با جاذبه‌های مشرق‌زمین آن را همراهی می‌کند، دو داستان‌نویس «برنارد ابر»، شیفته تاریخ و «خرم راشدی» وابسته به گذشته ایرانی‌اش، ما را به صحنه نبرد دومین جنگ ایران و یونان می‌برد. کتابی که در سال ۲۰۰۴ به زبان فرانسه در پاریس انتشار یافته است و جلد دوم داریوش شاه شاهان (داستان تاریخی) است.

کتاب تاجگذاری استر ترجمه دکتر عبدالرضا (هوشنگ) مهدوی است که از سوی انتشارات البرز انتشار یافته است، متشکل از ۳۶ داستان تاریخی است. داستان‌هایی همچون «سه پدر خوانده، شب‌های تخت‌جمشید، خشایارشا شاه بزرگ، شورش و بلوا، سفر به مصر، سرگرمی ملکه، کاخ پرخطر، سالامین، ضیافت خشایارشا، چگونه ملکه می‌سازند، زهر در تاج، وفای به عهد و سرنوشت استر» از جمله داستان‌های این کتاب است. ■

ایرانیان یهودی در آمریکا و هنر سینما

منبع: [http:// www.Jta.org](http://www.Jta.org)

ترجمه: مرجان ابراهیمی

بهاره سومخ

سام نظریان

افزایش یابد. با توجه به اطلاعات موجود در وب سایت فیلم در اینترنت بودجه اختصاصی او برای هر فیلم حداقل پانزده میلیون دلار است. همچنین جوان یهودی ایرانی دیگری که نویسنده و کارگردان فیلم است آزیتا زندل می باشد که قبل از تشکیل دادن شرکت تولیدیش به مدت چهار سال به عنوان دستیار کارگردان اولیور استون مشغول بود و با او در فیلم های Jfk, Ninon و Natural born killers همکاری کرد. او می گوید حدس می زنم داستان هایی در درونم دارم که احتیاج دارم آنها را تعریف کنم و فقط به کار

او می گوید: من همیشه به تعریف کردن داستان هایی که برای مردم ملموس و بامعنا باشد علاقمندم، یکی از مواردی که همیشه مرا به فیلم جذب می کند قدرت تأثیر بر مردم است و جهت دهی به افکار آنها برای کنار گذاشتن پیش بینی ها یا قضاوت هایشان براساس میراث یا رنگ پوست است. یاری تنها ایرانی یهودی نیست که در هالیوود فعال است.

سام نظریان، سی ساله کارگردان و تهیه کننده است. شرکت تولیدی او به نام Element Films تاکنون پنج فیلم تولید کرده است و پیش بینی می شود تا دوازده فیلم در سال

اکنون نسلی از ایرانیان یهودی بلاتکلیفی زندگی در نیویورک و لس آنجلس را به حضور در صنعت سینما ترجیح داده اند.

حتی آنها در تولید فیلم هایی شرکت کرده اند که برنده جوایز اسکار است و در سریال های پر بیننده تلویزیونی یا کمدی های سطح بالا شرکت می کنند، نسل جوان یهودیان ایرانی با تلاش پی گیر در هالیوود اثری از خود به جای گذاردند.

احتمالاً چشم گیرترین موفقیت مربوط به اوایل امسال می باشد، هنگامی که فیلم یک فیلم ساز ایرانی یهودی (باب یاری) به نام: Crash برنده جایزه بهترین فیلمبرداری در مراسم اسکار شد و در جهان نود و سه میلیون دلار فروش داشت.

یاری چهل و چهار ساله دارای چهار شرکت تولیدی می باشد و بیست و پنج فیلم را در سه سال تولید کرده است و هنگامی که کار خود را در هالیوود شروع کرد تازه کار نبود. پس از موفقیت در فیلمبرداری، او در سال ۱۹۸۹ فیلم Mind Games For MGM را کارگردانی کرد. ناموفق بودن فیلمش سبب شد که وی تا چهار سال پیش از صنعت فیلم سازی دور شود.

به کارهای کم‌دی می‌پردازد. شش سال پیش احدوت به مدرسه پزشکی راه یافت و به خاطر نارضایتی خانواده‌اش تصمیم گرفت ابتدا کم‌دی را کنار بگذارد. احدوت که توسط یهودیان گریدنک مورد استقبال قرار گرفته است می‌گوید: تمام خانواده من ابتدا با کار من مخالفت می‌کردند، اما من با انگیزه‌ای که داشتم به آنها ثابت کردم که اشتباه می‌کنند. زندگی کوتاه است و ما باید ریسک کنیم این کاریست که من انجام می‌دهم و شکر خدا موفق بوده‌ام. جریان زندگی احدوت به عنوان نسل دوم ایرانیان در آمریکا او را از فاینالیست‌های شوی NBC سال ۲۰۰۴ قرار داد، همچنین در رقابت‌های کم‌دی ملی جایزه دریافت کرد. احدوت ۲۷ ساله گفت: من تغییرات زیادی را در جامعه مشاهده کرده‌ام. بعد از حضور من در تلویزیون ایمیل‌هایی از ایرانیان یهودی دریافت داشتم که نوشته بودند، وکیل یا دکتر هستند و دیگر نمی‌خواهند کار خود را در این رشته‌ها ادامه دهند. او افزود: بسیاری از خانواده‌های ایرانی یهودی فرزندان‌شان را بیشتر به سوی تحصیلات عالی و شغل‌های متداول سوق می‌دهند اهمیت تحصیلات در جامعه ما با پول برابر است چون هیچ‌گاه از انسان جدا نمی‌شود. بیشتر والدین معتقدند که ما با هیچ به اینجا مهاجرت کردیم و زندگیمان را خودمان ساختیم. ■

زندگی کسل‌کننده‌اش دزدی می‌کند و در شهر کوچکی در غرب هیجان می‌آفریند.

شناخته‌شده‌ترین هنرپیشه در سال‌های اخیر بهاره سومخ است که اولین کار خود را با فیلم Crash شروع کرد و در نقش زنی ایرانی به نام ذری ظاهر شد. سومخ سی و یک ساله ساکن لس آنجلس می‌گوید: این کار واقعاً دهشتناک است چون ضمانتی برای آن وجود ندارد و با کارهای دیگر بسیار متفاوت است، شما کاری را به پایان می‌رسانید و موفقیتان را می‌بینید و قابلیت‌هایی به دست می‌آورید ولی نود درصد مواقع رد می‌شود. پس از فیلم crash، سومخ نقش‌های اصلی دیگری در فیلم‌هایی مانند Syriana در مقابل جرج کلونی و Mission, Impossible را با تام کروز بازی کرده است.

بازیگر ایرانی یهودی دیگر جانانان احدوت ۱۶ ساله است که در شبکه فوکس و در سریال بیست و چهار قسمتی در نقش یک جوان ایرانی بازی کرده است. احدوت کار خود را سه سال پیش با فیلم تحسین برانگیز House Of Sand and Fog که فیلمی در مورد یک خانواده ایرانی در آمریکا است در کنار جنیفر کانلی برنده جایزه اسکار و سرین کینگر لی آغاز کرد.

دان احدوت اهل نیویورک نیز دیگر بازیگر ایرانی یهودی است که

عشق می‌ورزم و خدا می‌داند که این کار ساده نیست، اما من نمی‌توانم کار دیگری در پیش گیرم.

فیلم‌نامه‌ای که او در سال ۲۰۰۳ نوشت و تولید و کارگردانی کرد به نام Contralled Chaos در فستیوال فیلم Winfemme و فستیوال بین‌المللی فیلم‌های ویدیویی نیویورک مورد نقد و بررسی قرار گرفته و با بهترین ویژگی‌ها برنده جایزه شد.

بعضی از فیلم‌سازان ایرانی یهودی سعی می‌کنند بخش عمده تلاش خود را برای مطرح کردن فرهنگ زادگاهشان به کار گیرند. سالی حیم فیلم‌ساز لس آنجلسی در صدد ساختن فیلم و سندیت بخشیدن به موضوع چگونگی کمک ایرانیان یهودی به همکیشان گریخته خود از عراق در اواسط قرن بیستم است. حیم، چهل و چهار ساله می‌گوید: برگشت سرمایه فیلم‌های مستند برخلاف فیلم‌های سینمایی مشکل است چون این گونه فیلم‌ها معمولاً در تلویزیون پخش می‌شوند.

در فاصله‌ای که شرکت تولیدی Screen Magic حیم به نام Entertainment فیلم خود به نام When a man falls in the forest را به پایان می‌برد، شارون استون و تمیوتی هاتن به آن چشم دوخته بودند. فیلم در اوایل سال ۲۰۰۷ پخش خواهد شد و موضوع آن پیرامون ازدواج ناموفق زنی است که برای تسکین دادن رنج

مشاوره روان‌شناسی: پاسخ به سؤالات شما

مریم حناسازاده

به کنیسا نرفته است، اقدام به مشاخره شدید لفظی و کوبیدن درهای اتاق و سروصدای شدید نمود. اکنون سؤال من این است که آیا این افراط در گرایش به دین تهدیدکننده زندگی جوانان نیست؟ آیا چنین تربیت‌های خشک مذهبی منجر به رویگردانی خانواده این جوانان از مذهب و دلزدگی آنها نمی‌شود؟ کدام نهاد کلیمی پاسخ‌گو است؟ چرا انجمن کلیمیان نظارتی بر کم و کیف کلاس‌های رسمی و غیررسمی عبری ندارد؟

- واقعیت این است که عنایت به وظیفه خطیر و زحمات پرارزش و در عین حال بسیار حساس معلمین عبری، که رسالت آموزش مذهبی کودکان و نوجوانان یهودی را برعهده دارند، این مهم را می‌طلبد که به موازات غنای اطلاعات مذهبی، آگاهی‌های ایشان درخصوص مراحل رشد شناختی و اخلاقی گروه‌های مختلف سنی افزایش یابد. هر چند اکثر معلمین و مربیان زحمتکش، به این امر آگاهند که همراه با رشد جسمانی کودکان، برخی از تغییرات فکری در آنها صورت می‌پذیرد، اما متأسفانه در پاره‌ای از موارد به دلیل آن که معلم حرفه‌ای برای آموزش فرایض و اصول یهودیت وجود ندارد و یا تربیت نشده است وقتی که صحبت از آموزش مذهبی به میان می‌آید به رشد شناختی و فکری کودکان در درک ارزش‌های اخلاقی و انطباق رفتارهایشان با این ارزش‌ها، توجهی نمی‌شود. به عنوان مثال مفهومی که کودکان از «درست و

شنیده‌ها را مورد نقادی و ارزیابی قرار می‌دهد و هنگام رویارویی با اخبار تایید نشده، با تأمل و تعمق درصدد پیگیری و واریسی شواهد منطقی و مدارک در پذیرش یا تکذیب آن برمی‌آید تا اسیر دلهره و نالیمنی ناشی از شایعه‌پردازی نشود.

با این حال گاهی شایعات پر سروصدا می‌توانند موجب برانگیختن احساسات منفی و نگرانی در افراد شوند (به عنوان مثال شایعه زلزله در تهران سبب ارائه توضیحاتی مجدد از طریق صدا و سیما شد) بهترین اقدام برای خنثی نمودن آسیب‌پذیری شایعات، افزایش آگاهی با مراجعه به منابع موثق و مورد اطمینان است. مثلاً درخصوص اخبار مربوط به یهودیان ایرانی، تماس با انجمن کلیمیان به عنوان منبع اطلاع‌رسانی معتبر توصیه می‌شود. بعلاوه جهت مقابله با شایعه در جامعه، بهتر است از نقل اخبار براساس اطلاعات نادرست یا ناقص پرهیز نموده و در انتقال و انتشار هر خبری به عوارض تخریب‌کننده شایعات توجه شود. همچنین شایسته است نهادهای مسئول و دولتمردان جامعه نیز جهت ایجاد جو اعتماد، سعی در افشای شایعات بی‌اساس، منابع پخش آنها و انگیزه‌های پنهان شایعه‌سازان نمایند.

* مشکل من قشری شدن و افراطی‌گری در امور شرعی پسر می‌باشد. البته خانواده ما برای دین و مذهب ارزش و احترام زیادی قایل‌اند ولی مسأله من این است که از زمانی که پسر ۱۲ ساله‌ام در کلاس‌های عبری شرکت می‌کند شدیداً تعصبی شده و زندگی را به من و شوهرم تلخ نموده است به طوری که هفته پیش به بهانه این که پدرش برای خواندن مینحا

* پدرم فرد زودباوری است که به خاطر ساده‌اندیشی و پذیرش هر نوع شایعه، کانون خانواده را دچار اغتشاش می‌کند. به طوری که هر بار که در کنیسا یا سایر مکان‌های تجمع یهودیان حضور می‌یابد، با شنیدن هر نوع خبر واقعی یا ساختگی منفی به شدت تحت تأثیر قرار گرفته و دچار دلهره و تشویش می‌شود. بدتر از همه آن که اخبار مربوط به تورم، مسائل سیاسی، اقتصادی، احتمال وقوع زلزله در تهران و یا سایر اخبار مرتبط با بحران‌های عمومی، تنها مواردی نیست که او را مضطرب می‌کند و شنیده‌های مربوط به اقلیت‌ها مثل اجبار پوشش‌های ویژه یا شایعه ممنوع‌الخروج شدن، وی را مشوش می‌سازد در چنین موقعیت‌هایی، پدرم با انتشار این شایعات به گونه‌ای پر آب و تاب در خانواده و حتی به اقوام و آشنایان، موجب نگرانی آنان نیز می‌شود. برای مبارزه با این رفتارهای آزار دهنده او به دنبال چاره‌ایم. لطفاً راهنمایی فرمایید.

- شایعه، خبر یا اطلاعات تایید نشده‌ای است که مورد توجه گروه یا جمعیت خاص قرار گرفته و معمولاً از فردی به فرد دیگر به طور شفاهی و بدون هیچ اطمینان و یا مدرک مستند و کافی انتقال می‌یابد. گرچه در تمامی جوامع انتشار شایعه در هر زمان و در هر شرایط اجتماعی می‌تواند نشان از یک مشکل روانی - اجتماعی^۱ در ابعاد مختلف باشد، رواج شایعه در بحران‌های سیاسی، نظامی، اقتصادی و اجتماعی، فوق‌العاده مهم و قابل توجه است. بدیهی است فردی که عاقلانه می‌اندیشد، با بینش و بصیرت،

^۱ - Psychosocial

یادداشت ذکر شده متوجه خواهید شد که خوردن شما همیشه تابع گرسنگی نبوده و به دلیل عصبانیت، افسردگی، بیکاری، تنهایی، بی‌حوصلگی نیز حادث شده است. بنابراین بهترین انگیزه برای خوردن شما باید گرسنگی باشد و نه صرفاً طعم و مزه غذا، کاهش دلهره و افسردگی و یا کم کردن عصبانیت، برای نیل به این مقصود: همیشه در مکان معینی غذا بخورید (مثلاً همیشه در اتاق ناهارخوری) هنگام صرف غذا هیچ عمل دیگری انجام ندهید (مانند تماشای تلویزیون) از خرید مواد غذایی پرکالری بپرهیزید و هنگام بروز احساسات منفی، حواس خود را به امر دیگری به غیر از خوردن معطوف دارید. مرحله سوم: روش غذا خوردن خود را با استفاده از فنون زیر تغییر دهید:

- به آهستگی غذا بخورید، در طول صرف غذا برای مدت زمان ۱ یا ۲ دقیقه از غذا خوردن به طور کامل دست بکشید، اگر سیر هستید محلی که در آن جا غذا وجود دارد را ترک نمایید. این عادت غذایی را که مابین سه وعده اصلی غذایی تنقلات صرف کنید را کاملاً کنار بگذارید، عاداتی را که مانع خوردنتان می‌شود ایجاد نمایید. به عنوان مثال اگر برای ساعت ۶ بعدازظهر عادت به خوردن قهوه یا شیرینی دارید، در این ساعت به کار دیگری مشغول شوید.

در نهایت بهتر است با مراجعه به یک درمان‌گر روان‌شناس و کمک گرفتن برای شناسایی نقاط ضعف خود اقدام به تغییر سبک زندگی خود کرده و با افزایش میزان اراده و تصمیم‌گیری خود احساسات آزاردهنده و ناخوشایندی را که منجر به پرخوری شما می‌شوند را کنترل نمایید.

همچنین شایسته است همسر شما نیز با تغییر نگرش خود به مسأله چاقی به عنوان یک بیماری، در تغییر برنامه عادات غذایی و سبک زندگی‌تان با شما همکاری نموده و در طرح درمان شما را حمایت نماید.

موفق باشید. ■

قابل قبولی نداشته و بارها اقدام به رژیم گرفتن و ورزش نموده‌ام ولی هر دفعه شکست خورده و مجدداً به وضع قبلی برگشته‌ام. اکنون همسر مرا به شدت تحقیر می‌کند و دوست ندارد با من در جمع ظاهر شود. آیا راهی برای لاغر شدن سریع وجود دارد؟ آیا اقدام روان‌شناختی می‌تواند به من یاری رساند؟ آیا راهی وجود دارد که همیشه لاغر بمانم.

- آمارها نشان می‌دهند که از میلیون‌ها انسانی که هر ساله رژیم می‌گیرند، تنها نرخ کمتر از ده درصد به شکلی دائم وزن کم می‌کنند و معمولاً برنامه‌های رژیم غذایی که افراد دنبال می‌کنند، هر چند ممکن است موقتاً آنها را لاغر کند، اما این تغییر موقتی است. عمده‌ترین دلیل آن است که این افراد پس از گذراندن یک رژیم غذایی ۶۰ یا ۷۰ روزه عادات غذایی خود را تغییر نمی‌دهند، در حالی که برای به دست آوردن تغییر دائمی و تناسب اندام، فرد باید عادات خوردن و الگوهای ورزشی خود را برای سراسر عمر و نه فقط برای مدت کوتاهی تغییر دهد.

ضمن جلب نظر شما به این نکته وضعیت ظاهر و تناسب اندام نمی‌تواند به تنهایی تضمین‌کننده زندگی زناشویی برای هیچ زوجی باشد، به شما توصیه می‌گردد با تغییر در عادات خوردن خود و پیروی از برنامه روان‌شناختی زیر برای لاغری به شکل با ثبات و ثمربخش به وزن ایده‌آل خود برسید.

مرحله اول : در اولین قدم عادات غذایی خود را بشناسید، چرا که شما قادر به تغییر آنها نیستید مگر آن که بدانید آنها چه هستند. برای این منظور غذاهایی را که روزانه می‌خورید یادداشت کنید و برای یک هفته آن را نگهداری کنید. این یادداشت باید شامل مواردی مانند: کجا، چه وقت و چرا اقدام به خوردن کردم باشد.

مرحله دوم : انگیزه‌های نامعقول خود را برای خوردن کنترل کنید. با مراجعه به

نادرست» در ذهن خود دارند، به نحو شگفت‌انگیزی همراه با افزایش سن آنها تغییر می‌یابد و درخصوص پرورش مذهبی تحقیقات نشان داده است. افراد در سنین نوجوانی خصوصاً بین ۱۲ تا ۱۵ سالگی، بیش از گذشته در مسایل مختلف از جمله مسایل اقتصادی، موشکاف و دقیق شده و بسیاری از قضایا را با دیده افراط و یا در مفهوم عام با «تعصب» می‌نگرد. بر همین مبنا آن چه در آموزش و پرورش رسمی مذهبی وجود دارد، توجه به مراحل رشدی و فکری دانش‌آموزان و تعیین حدود و مرزهای تعیین شده و روش در آموزش می‌باشد که ممکن است در وضعیت فعلی آموزش مذهبی در جامعه یهودی اتخاذ چنین دیدگاهی به علت کمبود امکانات و محدودیت‌ها عملاً تحقق نپذیرد. با این همه انجمن کلیمیان با آگاهی از وضعیت موجود تلاش‌های گسترده‌ای را از سال‌های گذشته آغاز نموده است که برگزاری سمینارهای مختلف برای معلمان عبری از آن جمله است. به نظر می‌رسد شایسته‌ترین اقدام در آموزش مذهبی، با تمرکز به این امر باشد که چگونه می‌توان اعتقادات مذهبی کودکان و نوجوانان را مستحکم نموده و آنان را به ایمان واقعی و اخلاص دعوت نمود، تا نه تنها از ژرفای جان و دل مذهب را پذیرا گردند، بلکه با شناخت واقعی عقلی و قلبی و به دور از هر گونه پیش‌داوری یا تعصب غیرواقع‌بینانه، عطش آنان به گرایش مذهبی در مسیر صحیح هدایت شود. البته انجمن کلیمیان تهران و سایر نهادهای مسئول وظیفه دارند در صلاحیت معلمان دینی و سخن‌گویان مذهبی در کنیساها و مجالس نظارت داشته و راهنمایی‌های جدی‌تری بنمایند.

* زندگی من در حال از هم پاشیدن است، ۲۳ سال سن و دارای ۲ فرزند پسر می‌باشم که پس از زایمان دوم به شدت چاق شدم، البته قبل از آن هم تناسب اندام

معرفی یک جوان کوشا و موفق:

انوشیروان روزرخ:

کارهایی را دوست دارم که در آن خلاقیت وجود داشته باشد

مصاحبه از: لنا دانیالی

نگاه می‌کنم نه یک کار تحقیقاتی و از بزرگ‌ترین لذت‌های من نگاه کردن به ستاره‌ها از دوربین دو چشمی است و نه حتی تلسکوپ و شکل‌های هندسی که می‌بینم خیلی برآیم جالب است.

- از طیف وسیع نوجوانان دعوت می‌کنم به جای این که بنشینند در خانه تلویزیون ببینند، بروند پشت‌بام ستاره‌ها را نگاه کنند و برای اطلاع آنان از برنامه‌های نجومی می‌گویم که آخرین چهارشنبه هر ماه در دانشگاه امیرکبیر برنامه‌های نجومی هست و تورهای نجومی هست و کلاس‌های آماتوری در رصدخانه زعفرانیه و مؤسسه مطالعات علمی برگزار می‌شود و دوستانی که می‌گویند نجوم دوست ندارم اول بیايند مطالعه کنند و بعد بگویند دوست ندارم.

- بزرگ‌ترین آرزوم این بود که فضانورد شوم، ولی الان دوست دارم این ۲ ماه مانده به دانشگاه ۲ سال طول بکشد تا بتوانم به کارهای برسم و این که دوست دارم نقشی در بالا بردن سطح فکری جامعه داشته باشم و بتوانم سطح فکری اطرافیانم را ارتقاء بدهم، فکر کنم این بزرگ‌ترین آرزویم باشد.

- رسم این است که در آخر تشکر کنم و من لیست تشکرم را از خدا شروع می‌کنم و بعد خانواده و استادهايم و دوستانم. ■

خانواده‌ام مرا می‌آوردند و می‌بردند و نقش حمایتی آنها در مورد شرکت در المپیاد نجوم که علاوه بر حمایت مادی، حمایت عاطفی خوبی را داشتند و گفتند موفق می‌شوی و اگر نشدی هم مهم نیست تلاش خود را کرده‌ای و اگر می‌شد موفقیت را به کسی تقدیم کرد من آن را به خانواده‌ام تقدیم می‌کردم.

- من در سازمان دانشجویان فعالیت می‌کنم و دو تا برنامه عمومی برای دانش‌آموزان و یکی برای دانشجویان داشتم و آنها نشان دادند که علاقه‌مندی به این موضوع هست که در آسمان بالای سر ما چه می‌گذرد؟

- من حالا روی پروژه ساعت‌های آفتابی کار می‌کنم و با چند نفر از دانش‌آموزان مدرسه، تیمی داریم که من سرپرست آن هستم.

- عنوان تحقیق، ساخت یک ساعت آفتابی قابل حمل است که ما در فاز مطالعه هستیم، کشور ما از لحاظ ساعت‌های آفتابی جایگاه رفیعی داشته و تا سال ۱۸۵۰ م. که ساعت مکانیکی قابلیت استفاده و حمل نداشته همه از ساعت‌های آفتابی استفاده می‌کردند. خیلی جاها در کشور ما هست که ساعت‌های آفتابی وجود دارد که امروز ما آنها را به شکل ستون می‌بینیم و نقوش آن از رویش پاک شده.

- پارسال در یک کار رصدی تحقیقاتی در دلیجان روی دنباله‌دارها کار کردم، شخصا به رصد به عنوان یک لذت

- انوشیروان روزرخ هستم متولد ۱۴ شهریور سال ۱۳۶۷، امسال پیش‌دانشگاهی را تمام کردم و مهر به دانشگاه می‌روم. رشته برق دانشگاه صنعتی شریف و به خاطر این که در المپیاد نجوم مقام اول را کسب کردم از کنکور معاف شدم.

- از سال ۷۶-۷۷ به نجوم علاقمند شدم. در وهله اول با یک سری کتاب و مطالعه شروع کردم و در کلاس‌های آن شرکت کردم که به علاقه‌مندی من جهت داد و مانند پنجره‌ای بود برای من که به دنیای جدیدی باز شد.

- در سال سوم دبیرستان بود که به المپیاد علاقمند شدم و پس از قبولی در مرحله اول و دوم به مرحله کشوری راه پیدا کردم که توانستم مدال طلا را بگیرم و بعد از آن به طور خاص مطالعه شخصی می‌کنم.

- در دانشگاه‌های کشور رشته مرتبط با نجوم فقط فیزیک است که من رشته عملی را بیشتر دوست دارم و رشته برق را انتخاب کردم چون کارهایی را دوست دارم که در آن خلاقیت وجود داشته باشد و این حالت در فیزیک محض نیست و رشته برق کاربرد همان تئوری‌هایی است که در فیزیک است.

- خانواده عموماً نقش حمایت‌کننده دارد و نجوم هم رشته فعالی در سطح جامعه نیست مخصوصاً سال‌های ۷۶-۷۷ که همان یک مرکز نجوم بود و خانه ما هم به آن مرکز دور بود و همیشه

بچه‌ها سلام שלום ילדים

خانه

داستان کوتاه زیر را دوست باوفایمان نغمه کرفدا نوشته است. شما هم مثل ما از خواندن آن لذت خواهید برد.

چند روزی از زندگی اش نگزشته بود که تصمیم به ساختن خانه‌ای بر روی درخت توت گرفت. تا به آن روز خانه‌ای نسافته بود، اما هر چه در توان داشت به کار گرفت. تا به بزرگ‌ترین هدف زندگیش دست یابد. بعد از اتمام کارش و از اولین لحظه‌ای که پایش را درون قلمرو دنج و کویش نهاده بود به تنهایی چیزی که فکر می‌کرد، آزادی بود. برای او انتظار کشیدن در اتاقی تنگ و تاریک و زندگی به دور از اجتماع کار دشواری بود. اما برای رسیدن به آرزوی بزرگش مجبور بود همه چیز را تحمل کند.

هفته‌ها گذشت و بالاخره زمان رهایی فرا رسید. بیرون آمد. بالایش را کشود و به پرواز در آمد.

لطیفه

این لطیفه‌ها را دوست عزیزمان، ندا ملک‌ان ۱۵ ساله برایمان ارسال کرده. امیدواریم شما هم از خواندن آنها لذت ببرید.

نوشابه

مشتری: ببشیر آقا شما نوشابه دارید؟

فروشنده: بله، ولی گرم است.

مشتری: عیبی نداره، می‌ریزم توی نعلبکی سرد می‌شود.

فاعل

معلم: فاعل جمله‌ی «تقی از خانه همسایه دو قابیچه دزدی کجاست؟»
شاگرد: آقا داخل زندان

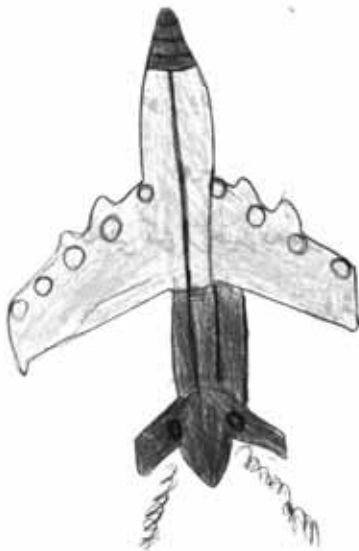
نامه‌های رسیده

دوست خوب و عزیزمان دل آرام دل‌رفیم، داستان «روت و مادر شوهر» به دست ما رسید. داستان فیل فوب بود سعی کن ادامه بدهی. از داستان در شماره‌های بعدی استفاده خواهیم کرد.

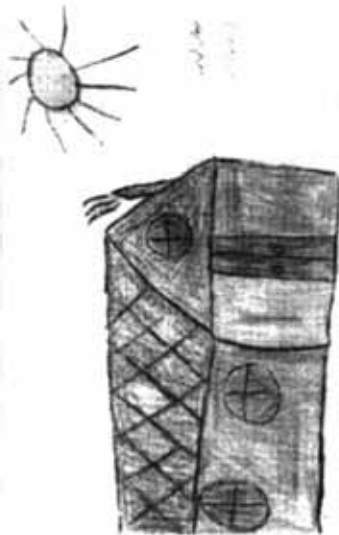
دل آرام عزیز لطفا در داستان‌هایی که برای بخش کودک می‌فرستی سعی کن داستان‌های مذهبی‌ای را انتخاب کنی که موضوع آن برای همسن و سال‌هایت جذاب باشد. از مطالب فوبت سپاسگزاریم.

آلیس میرآفور عزیز، شعر وصال یار به دستمان رسید. شعر زیبایی سروده‌ای، کلماتی هم که در آن استفاده کرده‌ای نشان می‌دهد که تو در سرودن، استعداد خوبی داری اما به تو پیشنهاد می‌کنیم برای آشنایی بیشتر با اصول وزن و قافیه در کلاس‌های شعرخوانی ثبت‌نام کنی و جدی‌تر این هنر را دنبال کنی.

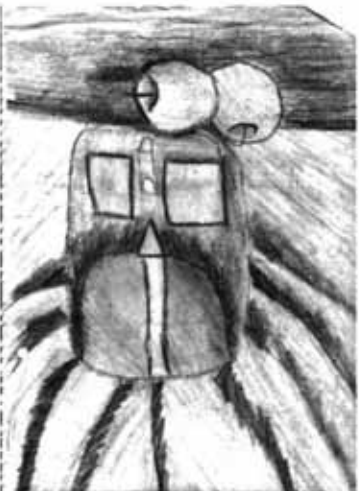
نقاشی‌های زیر: فرمان طویان ۶ ساله از تهران

آرش هاسید ۱۱ ساله - تهران

آرلی شلمو - تهران

دریا شکافت

روز ازل پیچید در آسمان هفتم
گویی سرشت از عشق محبوب محرمش را
از طور آتش و نور بر سجده آدم و حور
بر خاک سر بسایید افلاک قامتش را

خورشید ماند مهجور از تابش جمالش
مه خواند صد قصیده از حسن عارضش را
از رشک گشت خاموش خورشید از فروغش
گو مست گشت و بوسید مهتاب ساختش را
عشاق از هبوطش بی باده مست گشتند
گویی که باده شناخت این دفعه ساغرش را
دریا شکافت چون دید موسی است بر لب او
گویی نبود لایق پابوس مقدمش را
هومن دلرحیم

بخش شعر

در شماره‌های پیشین افق‌بنا صفحه‌ای به نام شعر
داشتیم که در این شماره نیز با استقبال شاعران خوش
قریحه جوان یهودی این صفحه را دوباره به
صفحاتمان می‌افزاییم، به این امید که انگیزه‌ای شود
برای ارائه شعر از سوی دیگر شاعران یهودی.

مدایح موسوی

بار دگر سعی است بر گردهم از این زاری
بیهوده‌گی و مستی مخموری و بی‌عاری
دریای گناهان را پایاب نمی‌یابی
هرگز نتوان رد شد بی موسی عمرانی
اندر شب ما باید نور ید بیضایی
موسی است فقط بر دست بیضایی و نورانی
چون نور تجلی کن بر خیز به هوشیاری
هرگز نفروش ارزان این لولو بیداری
توحید و انا الحق را فریاد بزن عاشق
عشق است در این دنیا منصوری و سرداری
گو نقش دل ما زد چون طره‌ی مشکینش
چرخید اگر بر خاک صد سوزن پرگاری
تا جوهر ما این است اندر قلم هستی
گو قسمت ما این شد درویشی و دیداری
مائیم ز نسل او از نطفه‌ی عمرانی
از نغمه داوودی و از جلوه هارونی
مظلومی یحیایی تسلیمی ایوبی
شیدایی موسایی تدبیر سلیمانی
هومن دلرحیم

در رفت عشق

من آن تک در ختم به دشت محبت
تمام بر و بار من، عشق و ایمان
به بر سبزی و سایبانی، نمونه
منم مامن عشقی از بهر جهانان
به تکرار مهر موهبی از عشق و مستی
بر و بار من می شود، نور باران
بهاران که فصل گل و گشت و ذوق است
برابر وجودم، شکوفه است و باران
به بستر بنه، غنچه های ترم را
که بوی صفا دارد و مهر خوبان
مرا خوب در یاب ای باغبانم
مرا پرورش ده تو با مهرت ای جان
هرم تا «ثریا» ز عشق رسیده
هرم را به یایت نرسم با دل و جان
ثریا یا ستور

دوران مرثیه

عصر پیشروی سربازان مرده در خاکستر
عصر کودکان بی مادر
عصر تکذیب آزادی، عصر خون
عصر بیداد و جنون
عصر علم اسلحه، علم اتم
عصر سران بی دغدغه، گنج و گم
عصر جیغ و شیون، همه
عصر مرگ من، مرگ دشمن، مرگ همه
عصر دیو و دهشت، مرگ و وحشت
نهضت خون، شوکت مرگ و جنون
این عصر جنگ است، عصر جنگ است
عصر مشکی پوش خون

لنا دانیالی

در وصف خدا و جهان

چند صباحی است که می پندارم
ما چرا دنیا را این گونه
چون حیابی بوج انگاشته ایم
چرخش افلاک را بیهوده
چون غباری پوش پنداشته ایم؟
ما با چشم بصیرت باید
بر حقایق ها نظر اندازیم
یا که با عقل سلیم هم شاید
بتوانیم دنیا را،
قدرت خالق هستی را
بی درنگ خوب بشناسیم
یا که اسرار طبیعت را،
با کمک از تدبیر بشکافیم
بر خلاق آیا
هیچ اندیشیدی؟
تا به امروز جانا
خوب تفکر کرده ای؟
به جهانی که پر از لطف خدا هست در آن
به طبیعت که ضیافت شده
با الوان گل های جهان
تاکنون گوش فرا داده ای
به سرود دلکش بلبل ها
خود چنان مست و خرامان شده ای
ز تراوش های عطر سوسن و سنبل ها
تا به حال کوچ پرستوها را در فصل خزان
هیچ نظاره کرده ای؟
زیر باران بهاری تاکنون
خود قدم برداشتی؟
چه بگویم ز شگفتی جهان
که شود سخت سبب حیرت جان
به درستی همه این اعمال
هست بی شک چه جهان
سوگند به همان نغمه بلبل
به رعنائی سنبل
یا به پرواز پرستو
به نماز مرد حق گو
که بشر اشرف مخلوقات است!

عبری بیاموزیم بخش سی و یکم

رحمن
درباره

שיחת רעים گفتگوی دوستانه

(בעברית קלה = با (زبان عبری ساده)

(ا) שלום דוד יקירי מה שלומך؟ מה שלום משפחתך؟ לא רואים אותך כבר؟

(۱) سلام داوود عزیزم حالت چطوره؟ خانواده چطورند؟ مثل اینکه تو اصلاً به فکر من نیستی، درسته؟

(ب) שלום לך רחים היקר، ברוך ה' אני בריא וגם כל בני המשפחה בריאים ושמחים.

(۲) سلام به تو رحیم گرامی بحمدالله من و تمام اهل خانواده سلامت و شاد هستیم.

(ج) אין דבר שאתה לא חושב עלי אבל אני מקוה שתמיד תהיה בריא ומצלח אפילו אם לא תחשב עלי.

(۳) اهمیت نداره که تو به فکر من نیستی ولی من امیدوارم که همیشه سلامت و موفق باشی حتی اگر هم درباره من فکر نکنی.

(د) מה אתה אומר؟ היה בטוח שאני אותו הידיר הקודם והאמתי שלך ואי אפשר שאשפח אותך.

(۴) چی میگویی؟ مطمئن باش که من همان دوست قدیمی و واقعی تو هستم و غیرممکن است که تو را فراموش کنم.

(ه) لذت همزلی שלי לא יכולתי להפגש עמך הייתי עסוק מאד בכמה עסקים ולא היה לי פנאי להפגש
אתך אפילו לא הספקתי לכתב מכתב להורי או להתקשר להם.

(۵) از کم سعادت من بوده که نتوانستم تو را ملاقات کنم، سخت مشغول چند معامله بودم حتی من فرصت نکرده‌ام برای پدر و مادرم نامه بنویسم یا با آنها تماس بگیرم.

(و) טוב! אמר לי מה אתה עושה בימים אלה؟ למה נהיית כל כך רזה؟ האם יש לך סכل רב؟ אם
עבודתך הנוכחית היא קשה، בחר לך עבודה אחרת.

(۶) خوب! به من بگو این روزها چکار می‌کنی؟ چرا اینقدر لاغر شده‌ای؟ آیا زحمتت خیلیه؟ اگر کار فعلیت سخته، کار
دیگه‌ای برای خودت انتخاب کن.

(ز) לא חברי האהוב، עבודתי אינה קשה אני מוכר כלי חשמלי כמו מקרר، מگهץ، קומקום، תנור، מונה
חשמלי، כירה، מכונת גלות، מטبخנה חשמלית וכדומה.

(۷) نه دوست محبوبم کارم مشکل نیست من فروشنده لوازم برقی مثل یخچال، اطو، قوری، بخاری، کنتور برقی، اجاق،
ماشین صورت تراشی، آسیاب برقی و امثال آنها هستم.

(ح) סבת הרוזן שלי היותי רחוק מהמשפחה.

(۸) علت لاغری من دور بودن از خانواده می‌باشد.

(ט) באיזה עיר גרים הורייך؟ האם מרוצים בני המשפחה מעבודתם؟

(۹) در کدام شهر پدر و مادرت (والدینت) ساکن هستند؟ آیا اهل فامیل از کارشان راضی هستند؟

(י) הורי נמצאים בשירاز، אבי הוא צורך ברוך ה' הוא מרוצה מעבודתו.

(۱۰) والدین من در شیراز هستند پدرم زرگر می‌باشد و بحمدالله او از کارش راضی است.

(יא) אחי הקטן בהואד הוא לומד באוניברסיטה בפקולטה לחקלאות וגם אחותי שרונה היא התחתנה
לפני כמה חדשים עם בחור יודי.

(۱۱) برادر کوچکم بهزاد، او در دانشگاه در دانشکده کشاورزی تحصیل می‌کند، خواهرم شارونا هم چند ماه قبل با یک
جوان یزدی ازدواج کرد.

(יב) דוד! כמה ילדים יש לך؟ וכמה נפשות במשפחתך؟ ומה שמם؟

- (۱۲) داوود! چند تا بچه داری؟ خانواده‌ات چند نفرند؟ و اسم آنها چیست؟
(יג') יש לי שלשה ילדים שני בנים ובת אחת ומשפחתנו בת חמש נפשות, שם בני הבכור מהרדאד והשני משה ושם בתי הקטנה מהנאז.
- (۱۳) سه اولاد دارم دو پسر و یک دختر خانواده ما شامل ۵ نفر است اسم پسر ارشدم (اول‌زادم) مهرداد و دومی مشه و اسم دختر کوچکم مهناز است.
- (יד') מה עושים הילדים؟ ומה העסק שלהם؟
(۱۴) بچه‌ها چکار می‌کنند؟ و شغل آنها چیه؟
- (טו') מהרדאד הוא רופא שנים, משה הוא עוסק עם אבי בצורפות בעיר שיכאז גם מהנאז השנה נכנסה לאוניברסיטה.
- (۱۵) مهرداد دندانپزشک و مشه در شیراز با پدرم مشغول زرگری است و مهناز هم امسال وارد دانشگاه شده.
- (טז') רחמים הקביב ספר לי גם אתה קצת על מצבך וחייך.
(۱۶) رحيم جان (محبوب)، تو هم کمی درباره اوضاع زندگیت برایم تعریف کن.
- (יז') בסדר קביבי אספר לך בקצור בצורה מפתח.
(۱۷) به چشم عزیزم به طور خلاصه و فهرست‌وار برایت تعریف می‌کنم.
- (יח') אני כבר פנסיונר מצד משכר החינוך והתרבות מקבל משכורת חדשית בערך שלש מאות אלף تومان.
- (۱۸) من فعلاً از طرف اداره آموزش و پرورش بازنشسته هستم و حقوق ماهیانه در حدود سیصد هزار تومان دریافت می‌کنم.
- (יט') והמשכורת בגלל היקרות אינה מכסה את ההוצאות.
(۱۹) و به علت گرانی (تورم) این حقوق جوابگوی مخارج نیست.
- (כ') יש לי ספריה בבית מלא ספרים שונים ומענינים, רב הזמן אני מעיין, ברוך השם יש לי חשק לעיין.
(۲۰) در منزل کتابخانه‌ای دارم پر از کتاب‌های گوناگون و جالب بیشتر اوقات مطالعه می‌کنم خدا را شکر علاقه مفرضی برای مطالعه کردن دارم.
- (כא') משפחתנו בת שש נפשות, שני בנים ושתי בנות כלם נשואים יש לי מהם שמונה נכדים.
(۲۱) خانواده ما شامل ۶ نفر است، ۲ پسر و ۲ دختر، تمامشان ازدواج کرده‌اند و از آنها ۸ نوه دارم.
- (כב') ועוד פעמים פעמים כתבתי ובעזרת השם עוד אכתב מאמרים דתי בשפה עברית ופרסית "לירחון בינה" שיוצא לאור על ידי מערכת של ועד יהודי טהראן.
(۲۲) و دیگه، بارها برای مجله «ماهنامه بینا» که توسط هیئت تحریریه انجمن کلیمیان تهران منتشر میشود مقاله‌های مذهبی به زبان عبری و فارسی نوشتم و انشاءالله (با کمک خدا) باز هم خواهم نوشت.
- (כג') אתה יכול לקרא בו מאמרים מועילים ומענינים כמו חיייהם ונשואים יהודיים שונים ידיעות על היהודים בעולם.
- (۲۳) تو می‌توانی در این (مجله) مقاله‌های مفید و جالب مثل مسائل (موضوع) مختلف زندگی یهودی‌ها و اطلاعات درباره یهودیان جهان بخوانی.
- (כד') ועוד מאמרים על עניני מדעי, חנוך, מוסר, וחקרה ועניני אקטואליים ועל ילדי הזמן ביחוד מאמר ראשי של אדון עורך ראשי שכל הקורא מתענג ומתפלא
(۲۴) و دیگه (تو می‌توانی در این مجله) درباره مسائل علمی، تربیتی و فرهنگی، اخلاق و اجتماع و مطالبی در مسائل روز تحولات و رویدادهای زمان (بخوانی). به خصوص سرمقاله‌ای آقای سردبیر که هر خواننده‌ای لذت می‌برد و تعجب می‌کند.
- (כה') הוד! תבוא איתנו הביתה ואספר לך יותר מזה, אחכה לך.
(۲۵) داوید! فردا بیا منزل نزد ما تا برایت بیشتر از این تعریف کنم، منتظرت خواهم بود.

כו' רחים היקר! אני מצטער מאד שלא אוכל להיות מחר בטהראן, כבר אנחנו עומדים לנסוע לשיראז לראות המשפחה לראש השנה.

۲۶) رحيم عزيز! من خیلی متاسفم که نمی‌توانم فردا در تهران باشم چون ما به مناسبت سال نو (اول سال) در حال مسافرت به شیراز برای دیدار خانواده هستیم.

כו' אשריך דוד, אני מקנה שתראה את פניהם בשמחה, דרישת שלום רבה לכל בני המשפחה לקרובים ולדידים ומאחל לכם בריאות, נסיעה והצלחה טובה. שלום להתראות, שנה טובה.

۲۷) خوش به حالت داوید، من امیدوارم که آنها را با شادی زیارت کنی. سلامتی، سفر خوش و موفقیت برای همگی شما آرزو می‌کنم. سلام زیاد به تمام اهل فامیل، خویشان و دوستان برسان. خداحافظ - به امید تجدید دیدار، سال نو مبارک (باشد).

השיחה הזאת נכתב כפי בקשות הקוראים הנכבדים.

این گفتگو بر حسب درخواست خوانندگان محترم نوشته شده است.

מלים لغات

יְקִירִי	יְקִירִי	عزيزم - گرامیم	חֻקְלָאִי	חֻקְלָאִי	کشاورز - فلاح	בְּטוּחַ	باطونح	مطمئن - یقین
פְּנֵיָהּ	כְּתִירָה	از قرار معلوم - ظاهراً	פְּקוּלְטָה	פְּקוּלְטָה	دانشکده	מִזֵּל	مَزَال	شانس - اقبال
מִצְלַח	מוֹסָלַח	کامیاب - موفق	מִפְתָּח	מִפְתָּח	فهرست - کلید	רֶעַ	رֶעַ	دوست - همن
יָדִיד	יָדִיד	دوست - محبوب	פְּנִסְיוֹנָר	פְּנִסְיוֹנָר	بازنشسته	רָזָה	رازه	لاغر - کم حاد
אֱמֶתִי	אֱמֶתִי	واقعی - خالص	מִשְׁכָּרַח	מִשְׁכָּרַח	حقوق - اجرت	מִדְעִי	مداعی	علمی
חֶשְׁמֶלִי	חֶשְׁמֶלִי	برقی - الکتریکی	נְשׁוּאִים	נְשׁוּאִים	متاهل هستند	נֶעַד	وَعَد	انجمن - شو
מִקְרָר	מִקְרָר	یخچال	הוֹצָאָה	הוֹצָאָה	هزینه - خرج	בִּיחֹוד	بِ يَحود	مخصوصاً - بو
מְגִהֵץ	מְגִהֵץ	اطو	סִפְרִיָּה	סִפְרִיָּה	کتابخانه	מִצְטָעֵר	مِصْطَعر	متأسفم
קוֹמְקוֹם	קוֹמְ קוֹמְ	قوری	מִצְרָכַח	מִצְרָכַח	هیئت تحریریه	דְּרִישָׁה	دریسا	درخواست - تقاضا
חֲנוּר	חֲנוּר	بخاری - چراغ خوراک‌پزی	מִמָּר	مَمَار	مقاله - گفته	נְסִיעָה	نَسِيعا	مسافرت - حر
מוֹנָה	מוֹנָה	کنتور - شمارنده	בְּעֶזְרַח הַשֵּׁם	بِعِزْرَتِ هِشَمِ	انشالله - بیاری خدا	הַצְלָחָה	هَصْلَاحا	موفقیت - خوشبختی
כִּירָה	כִּירָה	اجاق - فر خوراک‌پزی	מִמָּר רָאשִׁי	مَمَار راشی	سرمقاله	אִשְׁרִיָּךְ	أشْرِخا	خوشا به حال
מְכוֹנַת גְּלוּחַ	מְכוֹנַת גְּלוּחַ	ماشین صورت‌تراش	עוֹרֵךְ רָאשִׁי	عُورِخ راشی	سر دبیر	חֲבֵרָה	حَوْرَا	اجتماع - شره
מִטְחָנָה	مَطْحَنّا	آسیاب	יִלְדֵי הַזְּמַן	يَلْدِه هَزمان	رویدادهای زمان	לְהִתְרָאוּת	لِهْتِراأوت	به امید تجدید دیدار
צוֹרֵךְ	صُورِف	زرگر	מִצְטָעֵר	مِصْطَعر	متأسفم	חֶשֶׁק	حَشِيق	ميل - علاقه ز

برنامه تابستانی دانش آموزان کلیمی در تهران با موفقیت برگزار شد

سال تحصیلی ۸۵-۱۳۸۴

